

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

**Broj: 1-2/2010.
siječanj-veljača
SVEĆENIČKA
GODINA**

IZDAJE:

Nadbiskupski ordinarijat Zadar

J. Biakinija 2, 23000 Zadar

tel. 023/208-650,

faks: 208-640;

e-mail: vjesnikzadnadb@net.hr

ODGOVARA:

**Don Milivoj Bolobanić,
dijecezanski upravitelj**

UREDNIŠTVO:

**Mons. Ivan Mustać, don Josip Lenkić,
prof. Ines Grbić, prof. Livio Marijan,
mons. Rozario Šutrin**

FOTOGRAFIJE:

Ines Grbić

RAČUNALNI SLOG:

Livio Marijan

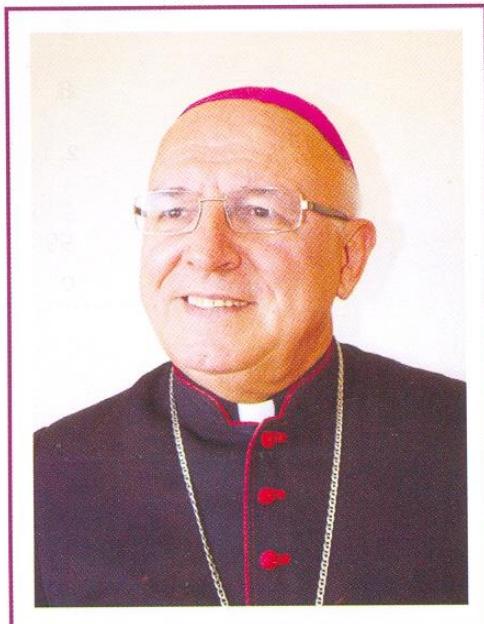
TISAK:

MEDIA Zadar

Na koricama:

O. Nadbiskup u svom domu.

O. Nadbiskup blagoslovlje nove katedralne orgulje

**MONS. IVAN PRENĐA
1939-2010**

Rođen u Gornjem Zemuniku 31. 12. 1939.
ređen u Zadru 29. 6. 1964.
nadbiskup koadjutor od 29. 3. 1990.
posvećen za biskupa 9. 6. 1990.
nadbiskup ordinarij zadarski od 2. 2. 1996.
preminuo u Zagrebu 25. 1. 2010.

*Svećeničko geslo:
Dodji kraljevstvo tvoje!*

*Biskupsко geslo:
Ljubiti Crkvu*

**PREMINUO MONS. IVAN PRENĐA,
NADBISKUP ZADARSKI**

U ponedjeljak, 25. siječnja 2010. godine, u Nadbiskupskom domu u Zagrebu, u 71. godini života, 46. godini svećeništva i 20. godini biskupstva, u Gospodinu je preminuo zadarski nadbiskup mons. Ivan Prendža.

Mons. Ivan Prendža rođen je 31. prosinca 1939. godine u Gornjem Zemuniku, župa Zemunik, od oca Jure i majke Ike rođ. Zubčić. Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju završio je u Zadru. Pohađao je Visoku bogoslovnu školu u Zadru i Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu, gdje je diplomirao 1964., a postigao licencijat 1967. godine. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1964. godine u Zadru, po rukama zadarskog nadbiskupa mons. Mate Garkovića. U Zadarskoj nadbiskupiji obnašao je sljedeće službe: od 1964. do 1968. bio je župnikom Škabrnje, Nadina i Smilčića; od 1968. do 1970. duhovnikom u Nadbiskupskom sjemeništu "Zmajević" u Zadru a od 1970. do 1992. ravnateljem sjemeništa; od 1968. profesorom pastoralke na Visokoj bogoslovnoj školi u Zadru; od 1970. do 1972. katehetom mlađih u Zadru; od 1973. dijecezanskim delegatom za pastoral svećeničkih zvanja te poslužiteljem župa Ervenik, Nunić, Rodaljice, Bruška, Popovići i Medviđa; od 1983. kanonikom Stolnog kaptola sv. Stošije; od 1984. voditeljem svetih obreda Stolne crkve; od 1981. do 1990. dopisnikom Glasa Koncila; od 1970. do 1992. voditeljem Odjela za zvanja u Zadarskoj nadbiskupiji. Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je nadbiskupom koadjutorom zadarskim 29. ožujka 1990. godine. Biskupsko ređenje primio je 9. lipnja 1990. godine u zadarskoj katedrali, gdje je glavnim zarediteljem bio Franjo kardinal Kuharić, nadbiskup zagrebački. Po dužnosti, odmah postaje i generalnim vikarom Zadarske nadbiskupije. Službu nadbiskupa ordinarija Zadarske nadbiskupije preuzeo je 2. veljače 1996. godine, a svečano je ustoličen u tu službu u katedrali sv. Stošije 11. veljače 1996. U Hrvatskoj biskupskoj konferenciji obnašao je mnoge službe, među ostalima i potpredsjednika HBK od 2000. do 2005. Od 1998. do 2004. bio je predsjednikom Hrvatskog Caritasa. Vršio je i službe predsjednika Vijeća HBK za kler i bio članom Mješovite komisije HBK, Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i Hrvatske unije viših redovničkih poglavara.

Tijelo pokojnog Nadbiskupa bit će izloženo u Katedrali sv. Stošije, u petak, 29. siječnja 2010., od 8 do 20 sati. Istoga dana, navečer u 18 sati, u Katedrali će se održati Molitveno bdjenje koje predvodi vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić. U subotu, 30. siječnja 2010. u 11 sati, sprovodni obredi započet će Misom zadušnicom koju predvodi nadbiskup zagrebački kardinal Josip Bozanić, nakon čega će tijelo pokojnog Nadbiskupa biti sahranjeno u grobnici zadarskih nadbiskupa u Katedrali.

Zadar, 25. siječnja 2010.

Don Josip Lenkić,

kancelar

DON MILIVOJ BOLOBANIĆ,
izabrani dijecezanski upravitelj
Zadarske nadbiskupije

CONGREGATIO
PRO EPISCOPIS

E Civitate Vaticana, 1 Februarii 2010

Prot. N° 86/2010

Rev.me Domine,

Libenti animo hæc Congregatio accepit Te istius Ecclesiæ Administratorem dioecesanum electum fuisse et rite tuam electionem in actis huius Secretariæ adnotavit.

Dum Tibi Congregatio de clara, qua effectus es, æstimatione gratulatur, spem certam fovet Te – emissa ad normam iuris fidei professione administrationeque Ecclesiæ iuxta can. 427 C.I.C. suscepta – sedulo curaturum ne quid depositum fidei et canonica disciplina detrimenti patientur, atque ut sede vacante nihil innovetur et Ecclesiæ leges sancte ab omnibus serventur.

Hæc Tibi pro munere commendans, omnia fausta ex animo adprecor ut de ista Ecclesia sis bene meriturus.

Quo par est obsequio me profiteor

in Domino add.mum

+ Ioannem B. Card. Boef.

Rev.mo Domino
Milivoj BOLOBANIĆ
Administrator dioecesano Iadrensi

SVETA STOLICA

Papin nagovor uz blagoslov Urbi et orbi

Vatikan, Božić 2009.

Draga braćo i sestre u Rimu i cijelome svijetu, i svi vi muškarci i žene miljenici Gospodnji!

"Lux fulgebit hodie super nos,
quia natus est nobis Dominus.

- Danas će nad nama zasjati svjetlost,
jer rodio nam se Gospodin"

(Rimski misal, Rođenje Gospodinovo,
Misa zornica, Ulazna antifona).

Liturgija mise zornice podsjetila nas je da je noć već prošla, a dan nastupio; svjetlo koje izbjija iz betlehemske špilje sjaji nad nama.

Ipak, Biblija i liturgija ne govore nam o prirodnom svjetlu, nego o drukčijem svjetlu, posebnom, koje je na neki način usmjereno i orijentirano prema "nama", onom istom "nama" za koje je betlehemsко Djetešće "rođeno". To "mi" jest Crkva, velika sveopća obitelj Kristovih vjernika koji su s nadom iščekivali novo rođenje Spasitelja te danas u otajstvu slave trajnu aktualnost toga događaja.

Na početku, oko jasli u Betlehemu, to "mi" bilo je gotovo nevidljivo ljudskim očima. Kako nas izvješćuje Evangelje prema svetom Luki, "mi" je tada obuhvaćalo, osim Marije i Josipa, nekolicinu poniznih pastira koji su stigli do špilje nakon što su ih anđeli uputili. Svjetlo prvoga Božića bilo je poput plamena zapaljena u noći. Sve je uokolo bilo u mraku, dok je špilja isijavala istinskim svjetlom "koje obasjava svakog čovjeka" (Lk 1,9). Pa ipak, sve se događa u jednostavnosti i skrovitosti, na način na

koji Bog djeluje kroz cijelu povijest spasenja. Bog voli zapaliti ograničena svjetlila koja će daleko doseći svojim zrakama. Istina, kao i Ljubav, koje su sadržaj toga svjetla, pale se ondje gdje je svjetlo prihvaćeno, šireći se potom u koncentričnim krugovima, gotovo dodirom, u srcima i umovima svih koji se slobodno otvore njegovu sjaju, te sami postaju izvori svjetla. Povijest Crkve započinje svoj hod u siromašnoj betlehemskoj špilji i kroz stoljeća postaje narod i izvor svjetla za čovječanstvo. I danas, po onima koji idu ususret tome Djetuštu, Bog nastavlja paliti plamenove u noći svijeta ne bi li pozvao ljude da prepoznaju u Isusu "znak" njegove spasonosne i osloboditelske prisutnosti, te prošire "mi" onih koji vjeruju u Krista na čitavo čovječanstvo.

Gdje god postoji "mi" koje prihvaca Božju ljubav, ondje sjaji svjetlo Kristovo, pa i u najtežim situacijama. Crkva, poput Djevice Marije, nudi svijetu Isusa, Sina, kojega je ona sama primila na dar i koji je došao oslobođiti čovjeka od ropstva grijehu. Poput Marije, Crkva se ne boji, jer to je Djetešće njezina snaga. No, ona ga ne zadržava za sebe: nudi ga svima koji ga traže iskrena srca, poniznima na zemlji i pogodenima, žrtvama nasilja, svima koji žude za dobrom mira. I danas, ljudskoj obitelji koja je duboko obilježena teškom gospodarskom krizom, a još prije i onom moralnom, kao i bolnim ranama ratova i sukoba, na način solidarnosti i vjernosti čovjeku, Crkva ponavlja s pastirima: "Podimo u Betlehem" (Lk 2,15), ondje ćemo naći svoju nadu.

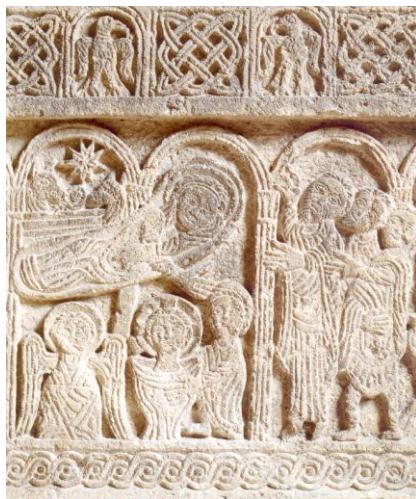
"Mi" Crkve živi ondje gdje je rođen Isus, u Svetoj zemlji, da bi pozvao njezine stanovnike da napuste svaku logiku nasilja i osvete, te se zauzmu novom snagom i velikodušnošću u hodu prema mirnom suživotu.

"Mi" Crkve prisutno je i u drugim zemljama Bliskoga istoka. Kako se ne sjetiti teškoga stanja u Iraku i onoga malenoga stada kršćana koje živi u tom području? Ono ponekad trpi nasilje i nepravdu, ali uvijek nastoji pružiti vlastiti prilog izgradnji civiliziranog suživota suprotnog logici sukoba i odbacivanja bližnjega. "Mi" Crkve djeluje u Šri Lanki, na Korejskom poluotoku, na Filipinima, kao i u drugim azijskim zemljama, poput kvasca pomirenja i mira. Na Afričkom kontinentu ne prestaje podizati svoj glas prema Bogu kako bi se izmolio kraj svakog nasilja u Demokratskoj Republici Kongo; poziva građane Gvineje i Nigera na poštovanje ljudskih prava svake osobe i na dijalog; od stanovnika Madagaskara traži da nadiđu međusobne podjele i da se međusobno prihvaćaju; sve podsjeća da su pozvani na nadu, unatoč tragedijama, iskušenjima i teškoćama koje ih neprestance pogadaju. U Evropi i Sjevernoj Americi, "mi" Crkve potiče na nadilaženje egoističnog i tehnicističkog mentaliteta, na promicanje općeg dobra i na poštovanje najslabijih

osoba, počevši od onih još nerođenih. U Hondurasu pomaže oko ponovne uspostave institucija; u cijeloj Latinskoj Americi "mi" Crkve čimbenik je identiteta, punina istine i ljubavi koju nijedna ideologija ne može zamijeniti, poziv je na poštovanje neotuđivih prava svake osobe i na njezin integralni razvoj, navještaj je prave i bratstva, izvor jedinstva.

Vjerna poslanju svoga Utetmeljitelja, Crkva je solidarna s onima koji su pogodjeni prirodnim nepogodama i siromaštvom, pa i u bogatim društvima. Pred izlaskom onih koji napuštaju svoju zemlju te su pokrenuti glađu, netolerantnošću ili uništenjem okoliša, Crkva je prisutnost koja poziva na prihvatanje. Jednom riječju, Crkva navješćuje posvuda Evanđelje Kristovo unatoč progonima, diskriminacijama, napadima i ponekad neprijateljskoj nezainteresiranosti, što joj zapravo omogućava da podijeli sudbinu svoga Učitelja i Gospodina.

Draga braće i sestre, kako li je velik dar biti dijelom zajedništva koje je za sve! To je zajedništvo Presvetoga Trojstva, iz čijega je srca sišao u svijet Emanuel, Isus, S nama Bog. Poput pastira u Betlehemu, puni divljenja i zahvalnosti promotrimo ovo otajstvo ljubavi i svjetla! Svima sretan Božić!

Rođenje, plutej iz sv. Nedjeljice (detalj)

**Poruka pape Benedikta XVI.
za proslavu Svjetskoga dana mira, 1. siječnja 2010.**

Ako želiš njegovati mir, čuvaj stvoreno

1. U prigodi početka nove godine, svim kršćanskim zajednicama, odgovornima nacija, muškarcima i ženama dobre volje cijelog svijeta želim uputiti najtoplje želje za mir. Za ovaj XLIII. svjetski dan mira izabrao sam temu: Ako želiš njegovati mir, čuvaj stvoreno. Poštivanje stvorenoga od velike je važnosti, također zato što je "stvaranje početak i temelj svih djela Božjih" (1) i njegovo očuvanje danas postaje bitno za mirni suživot čovječanstva. Zapravo, ako su zbog okrutnosti čovjeka nad čovjekom brojne prijetnje koje se nadvijaju nad mir i istinski cjeloviti ljudski razvoj - ratovi, međunarodni i regionalni sukobi, teroristička djela i kršenja ljudskih prava - manje ne brinu niti prijetnje do kojih je došlo zbog nebrige - ako čak ne i zloporabe - u odnosu na zemlju i prirodna dobra što ih je Bog obilno darivao. Zbog tog razloga nužno je da čovječanstvo obnovi i ojača "onaj savez između ljudskog bića i okoliša koji mora biti odraz stvarateljske ljubavi Boga, od

kojega potječemo i prema kojemu idemo" (2).

2. U enciklici *Caritas in veritate* pokazao sam da je cjeloviti ljudski razvoj tijesno povezan s obvezama koje proistječu iz čovjekova odnosa s prirodnim okolišem, kojega se smatra Božjim darom svima, čije korištenje sa sobom nosi zajedničku odgovornost prema cijelome čovječanstvu, osobito prema siromašnima i budućim naraštajima. Osim toga, primijetio sam da kada se priroda i - na prvome mjestu - ljudsko biće shvaćaju jednostavno kao plod slučaja ili evolucijskoga determinizma, postoji opasnost da se u savjestima oslabi svijest o odgovornosti (3). Međutim, sve stvoreno smatrati Božjim darom čovječanstvu pomaže nam shvatiti čovjekov poziv i vrijednost. Zapravo, prepuni čuđenja s psalmistom možemo naviještati: "Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti - pa što je čovjek da ga se

spominješ, sin čovječji te ga pohodiš?" (Ps 8, 4-5). Razmatrati ljepotu stvorenoga poticaj je na priznavanje ljubavi Stvoritelja, one Ljubavi koja "pokreće sunce i druge zvijezde" (4).

3. Već je proteklo dvadeset godina kako je papa Ivan Pavao II, posvećujući Poruku za Svjetski dan mira temi Mir s Bogom stvoriteljem, mir sa svim stvorenim, skrenuo pozornost na odnos što ga mi, kao Božja stvorenja, imamo s univerzumom koji nas okružuje. "U naše se dane primjećuje - pisao je - sve veća svijest da je svjetski mir ugrožen... i nedostatkom dužnoga poštivanja prema prirodi." I dodao je kako se ekološka svijest "ne smije umrtviti, nego štoviše poticati tako da se razvija i sazrijeva pronalazeći pravo očitovanje u konkretnim programima i poduhvatima" (5). Već su moji prethodnici ukazivali na postojeći odnos između čovjeka i okoliša. Na primjer, godine 1971. u prigodi osamdesete obljetnice enciklike Rerum novarum Lava XIII, Pavao VI. istaknuo je da bi "nesmotremi iskorištanjem prirode (čovjek) bi je lako mogao razoriti, te i sam postati žrtvom njezina srozavanja". I dodao je kako u tom slučaju ne samo "čovjekov materijalni okoliš postaje izvorom stalnih prijetnji kao što su zagađenje i otpaci, nove bolesti, sveobuhvatna razorna moć; ali ne samo to: čovjeku pače izmiče vlast nad vlastitim ljudskim krajolikom, on stvara sebi za sutra okolinu koja će mu možda biti nepodnošljiva: ovo je socijalni problem goleminih razmjera koji se tiče svekolike ljudske obitelji" (6).

4. Premda izbjegava zadiranje u sama specifična tehnička rješenja, Crkva, "stručnjakinja u čovječnosti", skrbi se da bi snažno svratila pozornost na odnos između Stvoritelja, ljudskoga bića i

stvorenoga. Ivan Pavao II. govorio je godine 1990. o "ekološkoj krizi" i ističući kako ona ima pretežito etičko obilježje ukazivao je na "hitnu moralnu potrebu nove solidarnosti" (7). Taj poziv još je hitniji danas, pred sve većim pokazateljima krize koju bi bilo neodgovorno ne uzeti u ozbiljno razmišljanje. Kako ostati ravnodušni pred problematikama što proizlaze iz pojave kao što su klimatske promjene, pretvaranje tla u pustinje, urušavanje i gubitak proizvodnosti velikih poljoprivrednih područja, zagađenje rijeka i vodenih pojaseva, gubitak bioraznolikosti, povećanje ekstremnih prirodnih nepogoda, krčenje šuma na ekvatorskim i tropskim područjima? Kako zanemariti rastuću pojavu takozvanih "izbjeglica zbog okoliša": osoba koje zbog propadanja okoliša u kojemu žive moraju ga napustiti - često zajedno sa svojim dobrima - kako bi se suočili s opasnostima i nepoznanicama prisilnoga preseljavanja? Kako ne reagirati pred sukobima koji već traju i pred potencijalnima, povezanimi s pristupom prirodnim bogatstvima? Sve su to pitanja koja imaju dubok utjecaj na ostvarivanje ljudskih prava, kao što je na primjer pravo na život, na prehranu, na zdravlje, na razvoj.

5. Ipak, valja u obzir uzeti da se ekološka kriza ne može procjenjivati odvojeno od pitanja koja su s njom povezana, budući da je snažno povezana sa samim shvaćanjem razvoja i viđenjem čovjeka i njegovih odnosa sa sebi sličnima i sa stvorenim. Stoga je mudro provesti duboku i dalekovidnu reviziju modela razvoja, kao i razmišljati o smislu ekonomije i njezinih svrha kako bi se ispravile njezine disfunkcije i iskrivljenja. To zahtjeva ekološko zdravstveno stanje planete; to traži i nadasve kulturna i

moralna kriza čovjeka, čiji simptomi su već dugo vremena očigledni u svim dijelovima svijeta (8). Čovječanstvo treba duboku kulturnu obnovu; treba ponovno otkriti one vrijednosti koje predstavljaju čvrsti temelj na kojem graditi bolju budućnost za sve. Krizne situacije kroz koje ono prolazi u ovome trenutku - bilo da su one gospodarskog, prehrambenog, okolišnog ili društvenoga obilježja - u biti su također međusobno povezane moralne krize. One obvezuju na ponovno planiranje zajedničkoga puta ljudi. One osobito obvezuju na način života usmjeren trijeznosti i solidarnosti, s novim pravilima i oblicima obvezivanja pozivajući se s povjerenjem i hrabrošću na postignuta pozitivna iskustva, te odlučno odbacujući ona negativna. Samo tako sadašnja kriza postaje prigoda za rasuđivanje i za novo planiranje.

6. Nije li možda istina da je na početku onoga što u kozmičkome smislu zovemo "priroda" "plan ljubavi i istine"? Svijet nije "proizvod kakve god nužnosti, slijepi sudbine ili slučaja... svijet proizlazi iz slobodne Božje volje jer je Bog želio da stvorenja imaju udjela u njegovu bitku, u njegovoj mudrosti i u njegovoj dobroti" (9). Knjiga Postanka na svojim prvim stranicama vraća nas na mudro planiranje kozmosa, koje je plod Božje misli na čijem su vrhu smješteni muškarac i žena stvoreni na sliku i priliku Stvoritelja da "napune zemlju" i da "njome vladaju" kao "upravitelji" samoga Boga (usp. Post 1,28). Sklad između Stvoritelja, čovječanstva i stvorenoga što ga opisuje Sveti pismo, prekinut je grijehom Adama i Eve, muškarca i žene koji su žudili za zauzimanjem Božjega mesta, odbivši se priznati njegovim stvorenjima. Posljedica je takva da se iskrivila i zadaća "vladanja" zemljom, "da

je obrađuju i čuvaju", te je između njih i ostalog stvorenog došlo do sukoba (usp. Post 3, 17-19). Ljudsko biće prepustilo se prevlasti sebičnosti, gubeći smisao za Božji mandat te se u odnosu sa stvorenim ponašalo kao izrabljivač, hoteći imati apsolutno gospodstvo nad njime. No, pravo značenje početne Božje zapovijedi, koje je vrlo očito u Knjizi Postanka nije se sastojalo u jednostavnom davanju vlasti, već daleko više u pozivu na odgovornost. Osim toga, mudrost starih prepoznala je da nam je priroda na raspolaganju ne kao "hrpa slučajno odbačenih otpadaka" (10), dok nam je biblijska Objava dala da shvatimo kako je priroda dar Stvoritelja koji joj je uredio unutarnji poredak, kako bi čovjek iz njega mogao izvući obvezne smjernice da bi je "obradivao i čuvao" (usp. Post 2,15) (11). Sve što postoji pripada Bogu koji je (stvoreno) povjerio ljudima, ali ne da bi njime raspolagali samovoljno. A kada se čovjek, umjesto da vrši svoju ulogu Božjega suradnika stavlja na mjesto Boga onda to izaziva pobunu prirode, "koju više tiranizira nego njome vlada" (12). Čovjek, dakle, ima dužnost odgovorno vladati stvorenjem, čuvajući ga i obrađujući (13).

7. Nažalost, mora se utvrditi da mnoštvo osoba u raznim zemljama i područjima planete proživiljava sve veće poteškoće zbog toga što su mnogi nemarni ili odbijaju odgovorno upravljati okolišem. Drugi vatikanski koncil podsjetio je da je "Bog zemlju i sve što ona sadrži namijenio za uporabu svim ljudima i narodima" (14). Stoga baština stvorenoga pripada cijelome čovječanstvu. Međutim, sadašnji ritam iskorištavanja u ozbiljnu opasnost dovodi raspoloživost nekih prirodnih bogatstava ne samo za sadašnji naraštaj, nego nadasve za one buduće (15). Zato nije teško utvrditi da je

uništavanje okoliša često rezultat nedostatka dugoročnih političkih projekata ili pak kratkovidnog slijedenja ekonomskih interesa koji se na žalost pretvaraju u ozbiljnu prijetnju stvorenome. Da bi se suprotstavili toj pojavi, ne temelju činjenice da "svaka odluka vezana uz ekonomiju ima moralne posljedice" (16), ekonomsko djelovanje treba također više poštovati okoliš. Kada se koriste prirodna bogatstva, potrebno se brinuti za njihovo očuvanje, predviđajući i trošak - vodeći računa o okolišu i društvu - kojega treba procijeniti kao bitan čimbenik samih troškova ekonomске aktivnosti. Na međunarodnoj je zajednici i nacionalnim vladama da daju ispravne signale za učinkovito suprotstavljanje onim načinima korištenja okoliša koji su za njega štetni. Da bi se zaštitio okoliš, da bi se očuvala bogatstva i klima s jedne je strane potrebno djelovati poštujući dobro definirane norme i s pravnoga i ekonomskoga stajališta, a s druge strane voditi računa o obveznoj solidarnosti s onima koji žive na najsromišnjim područjima zemlje i s budućim naraštajima.

8. Zapravo, nužnom se čini postizanje čestite međugeneracijske solidarnosti. Troškovi što proizlaze iz korištenja zajedničkih bogatstava okoliša ne mogu biti na teret budućih naraštaja: "Budući da smo baštinici prošlih generacija i korisnici rada naših suvremenika, mi imamo obaveza prema svima i ne možemo se oslobođiti brige za one koji dolaze poslije nas da uvećaju krug ljudske obitelji. Univerzalna solidarnost koja je činjenica, za nas je ne samo dobrobit nego i dužnost. Riječ je o odgovornosti koju sadašnji naraštaji imaju prema budućim naraštajima, odgovornosti koja pripada također

pojedinim državama i međunarodnoj zajednici" (17). Korištenje bi prirodnih bogatstava moralo biti takvo da neposredne prednosti ne dovedu do negativnih posljedica za živa bića, za ljudska i koja to nisu, sadašnja i ona buduća; da zaštita privatnoga vlasništva ne sprječava opću namjenu dobara (18); da čovjekov zahvat ne dovede u pogibelj plodnost zemlje, na dobro danas i na dobro sutra. Osim čestite međugeneracijske solidarnosti, potrebno je istaknuti hitnu moralnu potrebu za obnovljenom unutar generacijskom solidarnošću, osobito u odnosima među zemljama u razvoju i onih koje su visoko industrijalizirane: "Neodgodiva je zadaća međunarodne zajednice iznaći institucionalne putove za reguliranje iskorištavanja neobnovljivih izvora, također uz sudjelovanje siromašnih zemalja i na način zajedničkog planiranja budućnosti" (19). Ekološka kriza pokazuje nužnost solidarnosti koja će se protegnuti kroz prostor i vrijeme. Naime, među uzrocima sadašnje ekološke krize važno je priznati povijesnu odgovornost industrijaliziranih zemalja. Manje razvijene zemlje i osobito one koje se tek razvijaju nisu ipak oslobođene vlastite odgovornosti u odnosu na stvoreno, jer svima pripada obveza da postupno usvoje učinkovite mjere i politike za zaštitu okoliša. To bi se moglo lakše ostvariti kada bi računice u pomaganju, u prenošenju znanja i poštenijih tehnologija bile manje sebične.

9. Nesumnjivo, jedan od glavnih problema s kojim se mora suočiti međunarodna zajednica je pitanje energetskih izvora, pri čemu mora iznaći zajedničke i održive strategije kako bi se zadovoljile potrebe za energijom sadašnjeg naraštaja i onih budućih. U tu svrhu potrebno je da tehnološki

napredna društva budu spremna poticati trijezna ponašanja, smanjujući vlastite potrebe za energijom i poboljšavajući uvjete njezinoga korištenja. Istodobno je potrebno promicati otkrivanje i primjenu energija s manjim utjecajem na okoliš te "svjetsku preraspodjelu energetskih izvora kako bi im se i one zemlje koje su ih lišene, mogle približiti" (20). Ekološka kriza, znači, pruža povjesnu priliku za pripremu zajedničkoga odgovora usmjerenog na promjenu modela globalnoga razvoja u smjeru koji će pokazivati više poštovanja u odnosu na stvoreno i na cjelokupni ljudski razvoj, nadahnut vrijednostima koje su svojstvene ljubavi u istini. Zato priželjkujem prihvaćanje modela razvoja kojemu će u središtu biti ljudsko biće, koji će se temeljiti na promicanju i rasподjeli općega dobra, na odgovornosti, na svijesti o nužnoj promjeni životnih stilova i na razboritosti, kreposti koja pokazuje što treba učiniti danas, predviđajući ono što se može dogoditi sutra (21).

10. Da bi čovječanstvo vodio prema sveukupno održivome upravljanju okolišem i bogatstvima planete, čovjek je pozvan upotrijebiti svoju inteligenciju na području znanstvenoga i tehnološkog istraživanja i u primjeni otkrića što proizlaze iz njih. "Nova solidarnost" što ju je Ivan Pavao II. predložio u Poruci za Svjetski dan mira 1990. (22), i "globalna solidarnost" na koju sam i ja podsjetio u Poruci za Svjetski dan mira 2009. (23), stajališta su od temeljne važnosti za usmjeravanje napora oko očuvanja stvorenoga, preko bolje koordiniranog sustava upravljanja bogatstvima zemlje na međunarodnoj razini, nadasve u trenutku u kojem se na sve očigledniji način pokazuje snažna međusobna povezanost koja postoji između borbe

protiv uništavanja okoliša i promicanja cjelovitoga ljudskoga razvoja. Riječ je o nužnoj dinamici jer "se integralni razvoj čovjeka ne može ostvariti bez solidarnog razvoja čovječanstva (24)". Danas su brojne znanstvene prigode i mogući inovativni putovi zahvaljujući kojima je moguće pružiti zadovoljavajuća i skladna rješenja za odnose između čovjeka i okoliša. Na primjer, potrebno je potaknuti istraživanja namijenjena otkrivanju učinkovitijih načina za iskorištavanje velikih potencijala sunčeve energije. Isto takvu pozornost treba potom dati sada već planetarnom pitanju vode i globalnoga hidrogeološkoga sustava, čiji je ciklus od prvotne važnosti za život na zemlji i čija stabilnost je u opasnosti zbog snažne prijetnje klimatskih promjena. Isto se tako trebaju istražiti prikladne strategije ruralnoga razvoja usredotočene na male poljoprivrednike i njihove obitelji, kao što je također potrebno pripremiti prikladne politike za upravljanje šumama, za recikliranje otpada, za vrednovanje postojećih sinergija između suprotstavljanja klimatskim promjenama i borbe protiv siromaštva. Nužne su ambiciozne nacionalne politike, upotpunjene potrebnim međunarodnim naporom koji će donijeti važne dobrobiti, posebno kratkoročno i dugoročno. Naposljetku, potrebno je izaći iz logike pukoga trošenja i promicati one oblike poljoprivredne i industrijske proizvodnje koje poštuju poredak stvaranja i koje su zadovoljavajuće za primarne potrebe sviju. S ekološkim se pitanjem ne treba sučeljavati samo zbog zastrašujućih perspektiva što ih na obzoru ocrtava uništavanje okoliša; to pitanje nadasve mora biti motivirano traganjem za istinskom solidarnošću na svjetskoj razini, nadahnutom vrijednostima ljubavi, pravde i općega

dobra. Osim toga, kao što sam već imao prilike podsjetiti, "tehnika nikada nije samo tehnika. Ona otkriva čovjeka i njegovo nastojanje ka razvoju te izražava težnju ljudskoga duha za postupnim nadilaženjem određenih materijalnih uvjetovanosti. Stoga tehniku valja uklopiti u zapovijed 'obrađivanja i čuvanja zemlje' (usp. Post 2,15), koju je Bog dao čovjeku, i krijeputi onaj savez između ljudskoga bića i okoliša koji mora biti odraz stvaralačke Božje ljubavi" (25).

11. Sve se jasnije pokazuje kako se tema uništavanja okoliša tiče ponašanja svakoga od nas, životnih stilova i trenutno prevladavajućih načina potrošnje i proizvodnje koji su često neodrživi s društvenoga stajališta, sa stajališta okoliša pa čak i s ekonomskoga stajališta. Sad je već doista nužna stvarna promjena mentaliteta koja bi sve navela na prihvatanje novih životnih stilova "u kojima traženje istinitog, i lijepog, i dobrog i zajedništvo s drugim ljudima u svrhu zajedničkog rasta budu elementi koji će vladati izborom potrošnje, štednje i investicija". Sve se više treba odgajati na izgradnju mira polazeći od širokogrudnih odluka na osobnoj i obiteljskoj razini kao i na razini zajednice i politike. Svi smo odgovorni za zaštitu i skrb o stvorenome. Takva odgovornost ne poznaje granice. Prema načelu supsidijarnosti važno je da se svatko zauzme na razini koja mu pripada, djelujući kako bi se nadvladala prevlast partikularnih interesa. Uloga senzibiliziranja i formacije osobito pripada raznim subjektima civilnoga društva i nevladinim organizacijama koje se odlučno i velikodušno zauzimaju za širenje ekološke odgovornosti koja bi se sve više morala oslanjati na poštivanje "humane ekologije". Osim toga, potrebno je podsjetiti na odgovornost

medija na tom području, predlažući pozitivne modele na kojima se valja nadahnjivati. Zapravo, baviti se okolišem zahtijeva široki i globalni pogled na svijet; zajednički i odgovorni napor da se s logike usredotočene na sebični nacionalistički interes prijede na viđenje koje će uvijek obuhvaćati potrebe svih naroda. Ne može se ostati ravnodušni pred onime što se događa oko nas, jer bi propadanje bilo kojeg dijela planeta palo na leđa svima. Veze među osobama, društvenim skupinama i državama, kao i one između čovjeka i okoliša trebaju poprimiti stil poštivanja i "ljubavi u istini". U tako širokom kontekstu, više je nego poželjno da učinkoviti i međusobno suglasni budu naporovi međunarodne zajednice usmjereni postizanju postupnoga razoružanja i svijeta lišenoga nuklearnih oružja, čija sama prisutnost prijeti životu planete i procesu cjelovitoga razvoja sadašnjega i budućega čovječanstva.

12. Crkva ima odgovornost za stvoreno i osjeća da je mora iskazivati pa i u javnome prostoru kako bi štitila zemlju, vodu i zrak, darove Boga Stvoritelja za sve, a nadasve da bi zaštitila čovjeka od opasnosti samouništenja. Propadanje prirode zapravo je tjesno povezano s kulturom koja oblikuje ljudski suživot, zbog čega "poštivanje 'humane ekologije' u društvu ide u prilog i ekologiji okoliša" (26). Ne može se od mladih tražiti da poštuju okoliš, ako im se u obitelji i u društvu ne pomaže da poštuju sebe same: knjiga prirode je jedinstvena, kako na području okoliša tako i na području osobne, obiteljske i društvene etike (27). Obveze prema okolišu proizlaze iz obveza prema osobi kao takvoj i u odnosu prema drugima. Zbog toga rado potičem odgoj za ekološku odgovornost koja bi - kako sam uputio u enciklici

Caritas in veritate - očuvala istinsku "humanu ekologiju" i stoga s obnovljenim uvjerenjem potvrdila nedodirljivost ljudskoga života u svakoj njegovoј fazi i u svim njegovim okolnostima, dostojanstvo osobe i nezamjenjivo poslanje obitelji u kojoj se odgaja na ljubav prema bližnjemu i na poštivanje prirode (28). Potrebno je očuvati ljudsku baštinu društva. Ta baština vrijednosti ima svoj izvor i upisana je u naravni moralni zakon koji je temelj poštivanja ljudske osobe i stvorenoga.

13. Na kraju, ne treba zaboraviti činjenicu koja je izrazito indikativna, da brojni ljudi pronalaze spokoj i mir, da osjećaju kako su se obnovili i osnažili kada su u tjesnom dodiru s ljepotom i skladom prirode. Zato i postoji neka vrsta uzajamnosti: u brizi za stvoreno utvrđujemo da se Bog, preko stvorenoga, brine o nama. S druge strane, ispravno shvaćanje odnosa čovjeka s okolišem ne dovodi do absolutiziranja prirode ni do toga da bi je se držalo važnijom od same osobe. Ako crkveno Učiteljstvo izražava zbumjenost pred shvaćanjem okoliša nadahnutim ekocentrizmom i biocentrizmom, onda je to stoga što takvo shvaćanje isključuje ontološku i aksiološku razliku između ljudske osobe i ostalih živih bića. Na taj se način zapravo uklanja identitet i superiorna uloga čovjeka, favorizirajući egalističko viđenje "dostojanstva" svih živih bića. Tako se daje pristup novome panteizmu s novopoganskim naglascima koji smatraju da spasenje čovjeka dolazi samo od prirode, shvaćene u čisto naturalističkom smislu. No, Crkva poziva da se to pitanje postavi na uravnoteženi način, u poštivanju "gramatike" što ju je Stvoritelj upisao u svoje djelo,

povjeravajući čovjeku ulogu čuvara i odgovornoga upravitelja stvorenoga, ulogu koju zasigurno ne smije zloupotrijebiti, no od koje ne može niti odstupiti. Naime, i suprotno stajalište absolutiziranja tehnike i ljudske moći pretvara se u težak napad ne samo na prirodu, nego i na samo ljudsko dostojanstvo (29).

14. Ako želiš njegovati mir, čuvaj stvoreno. Traganje za mirom svih ljudi dobre volje bit će jamačno olakšano zajedničkim priznavanjem nerazdvojnoga odnosa koji postoji između Boga, ljudskih bića i svega stvorenoga. Prosvijećeni božanskom Objavom i slijedeći Predaju Crkve, kršćani daju svoj doprinos. Oni kozmos i njegova čudesa promatraju u svjetlu stvarateljskoga djela Oca i otkupiteljskoga djela Krista koji je svojom smrću i uskrsnućem s Bogom izmirio "sa sobom sve, bilo na zemlji, bilo na nebesima" (Kol 1,20). Krist, raspeti i uskrsli, čovječanstvu je dao dar svoga Duha posvetitelja, koji vodi put povijesti u iščekivanju dana u kojemu će slavnim povratkom Gospodinovim započeti "nova nebesa i zemlja nova" (2 Pt 3,13), u kojoj će zauvijek prebivati pravednost i mir. Zato je zaštita prirodnog okoliša da bi se izgradio svijet mira obveza svake osobe. Eto nam hitnoga izazova s kojim se treba suočiti s obnovljenim i zbornim naporom; evo providnosne prigode da se novim naraštajima podari perspektiva bolje budućnosti za sve. Neka toga budu svjesni odgovorni za nacije i svi oni, na bilo kojoj razini, kojima je u srcu sudsina čovječanstva: zaštita stvorenoga i ostvarenje mira stvarnosti su koje su međusobno povezane iznutra! Zbog toga pozivam sve vjernike da uzdignu svoju žarku molitvu Bogu, svemogućem Stvoritelju i milosrdnome Ocu da u srcu

svakoga muškarca i žene odjekne, bude prihvaćen i zaživi hitni poziv: Ako želiš njegovati mir, čuvaj stvoreno.

Iz Vatikana, 8. prosinca 2009.

Benedikt XVI.

Bilješke

1. *Katekizam Katoličke Crkve*, 198.
2. *BENEDIKT XVI, Poruka za svjetski dan mira 2008*, 7.
3. *Usp. br. 48.*
4. *DANTE ALIGHIERI, Božanstvena komedija, Raj, XXXIII*, 145.
5. *Poruka za svjetski dan mira 1990*, 1.
6. *Apostolsko pismo Octogesima adveniens*, 21.
7. *Poruka za svjetski dan mira*, 10.
8. *Usp. BENEDIKT XVI, enciklika Caritas in veritate*, 32.
9. *Katekizam Katoličke Crkve*, 295.
10. *HERAKLIT EFŠKI* (oko 535. pr. Kr. – oko 475 pr. Kr.), *Fragment 22B124*, u *H. Diels-W. Kranz, Die Fragmente der Vorsokratiker*, Weidmann, Berlin 1952.
11. *Usp. BENEDIKT XVI, enciklika Caritas in veritate*, 48.
12. *IVAN PAVAO II, enciklika Centesimus annus*, 37.
13. *Usp. BENEDIKT XVI, enciklika Caritas in veritate*, 50.
14. *Pastoralna konstitucija Gaudium et spes*, 69.
15. *Usp. IVAN PAVAO II, enciklika Sollicitudo rei socialis*, 34.
16. *BENEDIKT XVI, enciklika Caritas in veritate*, 37.
17. *PAPINSKO VIJEĆE PRAVDA I MIR, Kompendij socijalnog nauka Crkve 467*; *usp. PAVAO VI, enciklika Populorum progressio*, 17.
18. *Usp. IVAN PAVAO II, enciklika Centesimus annus*, 30-31.43.
19. *BENEDIKT XVI, enciklika Caritas in veritate*, 49.
20. *Isto.*
21. *Usp. SVETI TOMA AKVINSKI, S. Th., II-II, q. 49, 5.*
22. *Usp. br. 9.*
23. *Usp. br. 8.*
24. *PAVAO VI, enciklika Populorum progressio*, 43.
25. *Enciklika Caritas in veritate*, 69.
26. *BENEDIKT XVI, enciklika Caritas in veritate*, 51.
27. *Usp. isto, 15.51.*
28. *Usp. isto, 28.51.61; IVAN PAVAO II, enciklika Centesimus annus*, 38.39.
29. *Usp. BENEDIKT XVI, enciklika Caritas in veritate*, 70.

Poruka pape Benedikta XVI. za korizmu 2010.

Božja se pravednost očitovala po vjeri u Isusa Krista (usp. Rim 3, 21 – 22)

Draga braćo i sestre, svake godine, prigodom korizme, Crkva nas poziva na iskreno preispitivanje našega života u svjetlu evanđeoskih učenja. Ove bih vam godine htio predložiti neka razmišljanja o velikoj temi pravednosti, polazeći od Pavlovih riječi: Božja se pravednost očitovala po vjeri u Isusa Krista (usp. Rim 3, 21 – 22).

Pravednost: "dare cuique suum"

Zaustaviti će se ovdje u prvom redu na značenju izraza "pravednost", koji u običnom govoru znači "dati svakome njegovo – dare cuique suum", prema poznatu izrazu koji je skovao Ulpijan, rimski pravnik iz trećeg stoljeća. Međutim ta klasična definicija, zapravo, ne precizira u čemu se sastoji to njegovo

što treba osigurati svakom pojedincu. Ono što čovjek treba, ne može mu se zajamčiti zakonom. Da bi osoba uživala život u punini, nužno je nešto dublje, što joj može pripasti samo besplatno: mogli bismo reći da čovjek živi od one ljubavi koju jedino Bog može saopćiti, budući da ga je on stvorio na svoju sliku i priliku. Materijalna su dobra jamačno korisna i nužna – uostalom sâm se Isus pobrinuo da ozdravi bolesne, da nahrani gladno mnoštvo koje je išlo za njim i sigurno je osuđivao ravnodušnost, koja i danas prisiljava stotine milijuna ljudskih bića na umiranje zbog nedostatka hrane, vode i lijekova, ali "razdiobna" pravednost ne daje ljudskom biću sve ono "njegovo" na koje polaže pravo. Ono naime treba Boga kao što treba kruh i više od toga. Sveti Augustin primjećuje: ako je "pravednost krepost koja daje svakom njegovo ... nije nipošto čovjekova pravednost to što oduzima čovjeka pravom Bogu" (De civitate Dei, XIX, 21).

Odakle dolazi nepravda?

Evanđelist Marko prenosi sljedeće Isusove riječi, kojima se Isus uključio u tadašnju raspravu o tomu što je čisto a što nečisto: "Ništa što izvana ulazi u čovjeka ne može ga onečistiti, nego što iz čovjeka izlazi – to ga onečišćuje... Što iz čovjeka izlazi, te onečišćuje čovjeka. Ta iznutra, iz srca čovječjega, izlaze zle namisli." (Mk 7, 15. 20 – 21). Osim sama pitanja vezana uz hranu u reakciji farizeja možemo primijetiti jednu trajnu čovjekovu napast: tvrditi da zlo ima neki izvanjski uzrok. Mnoge suvremene ideologije, ako dobro pogledamo, polaze od te pretpostavke: da nepravda dolazi "izvana", da bi zavladala pravda dovoljno je ukloniti izvanjske uzroke koje priječe njezino ostvarenje. Taj način razmišljanja – opominje Isus – je naivan i kratkovidan. Nepravda, plod zla, nema isključivo izvanjske korijene; njezin uzrok leži u ljudskom srcu, gdje se nalaze klice jednoga tajanstvena suživota sa zlom. Prepoznaje to s gorčinom psalmist: "Evo, grešan sam već rođen, u grijehu me zače majka moja." (Ps 51, 7) Dà, čovjeka je učinilo slabim nešto duboko u njemu, što ga onesposobljava ući u zajedništvo s drugim. Otvoren po svojoj naravi slobodnoj bujici dioništva s drugim, primjećuje u sebi neku čudnu privlačnu silu, koja ga tjera zatvoriti se u sama sebe, postavljati se iznad i afirmirati se nauštrb drugih: to je egoizam, posljedica istočnoga grijeha. Adam i Eva, zavedeni Sotoninom laži, ubravši tajanstveni plod usprkos Božjoj zapovijedi, zamijenili su logiku pouzdavanja u Ljubav logikom dvojbe i natjecanja; logiku primanja, povjerljiva iščekivanja Drugoga, nemirnom logikom u kojoj se grabi samo sebi i čini sve vlastitim silama (usp. Post 3, 1 – 6), kušajući, kao posljedicu, osjećaj nemira i nesigurnosti. Kako se čovjek može oslobođiti tog sebična nagnuća i otvoriti se ljubavi?

Pravednost i Sedaqah

U srcu Izraelove mudrosti nalazimo duboku vezu između vjere u Boga, koji "iz gliba vadi siromaha" (Ps 113, 7) i pravednosti prema bližnjemu. Sama riječ kojom se na hebrejskome označava krepost pravednosti, sedaqah, dobro to izražava. Sedaqah naime znači s jedne strane puno prihvaćanje volje Boga Izraela, a s druge, pravičnost u odnosima prema bližnjima (usp. Izl 20, 12 – 17), navlastito prema siromasima, strancima, siročadi i udovicama (usp. Pnz 10, 18 – 19). Ali ta su dva značenja povezana, jer kada daje siromahu, Izraelac ne čini ništa drugo već uzvraća Bogu, koji se smilovao nad bijedom svojeg naroda. Nije slučajno da se darivanje pločâ Zakona Mojsiju, na brdu Sinaj, zbilo nakon prelaska Crvenog mora. Slušanje Zakona naime pretpostavlja vjeru u Boga, koji je prvi 'čuo vapaj' svojeg naroda te je "sišao da ga izbavi iz vlasti Egipta" (usp. Izl 3, 8). Bog je pozoran na vapaj bijednika i zauzvrat traži da ga se sluša: traži pravednost prema siromahu (usp. Sir 4, 4 – 5. 8 – 9), pridošlici (usp. Izl 22, 20), robu (usp. Pnz 15, 12 – 18). Da bi se stupilo na put pravednosti, nužno je stoga izaći iz one opsjene samodostatnosti, iz onoga dubokog stanja zatvorenosti, koje predstavlja sâm uzrok nepravde. Potreban je, drugim rijećima, dublji "izlazak" od onoga što ga je Bog učinio s Mojsijem, oslobođenje srca, koje sâmo slovo zakona ne može ostvariti. Postoji li dakle za čovjeka nada pravednosti?

Krist, Božja pravednost

Kršćanski navještaj pozitivno odgovara na čovjekovu žeđ za pravednošću, kao što kaže apostol Pavao u Poslanici

Rimljanima: "Sada se pak izvan Zakona očitovala pravednost Božja ... po vjeri Isusa Krista, prema svima koji vjeruju. Ne, nema razlike! Svi su zaista sagrijesili i potrebna im je slava Božja; opravdani su besplatno, njegovom milošću po otkupljenju u Kristu Isusu. Njega je Bog izložio da krvlju svojom bude Pomirilište po vjeri." (3, 21 – 25)

Koja je dakle Kristova pravednost? To je prije svega pravednost koja dolazi od milosti, gdje nije čovjek taj koji daje zadovoljštinu, koji ozdravlja sama sebe i druge. Činjenica da se "okajanje" događa u Isusovoj "krvi" znači da nisu čovjekove žrtve te koje ga oslobađaju od tereta grijeha, već gesta ljubavi Boga koji se otvara sve do kraja, sve dotle da pušta da u nj uđe "prokletstvo" koje pripada čovjeku, da bi ovomu zauzvrat prenio "blagoslov" koji pripada Bogu (usp. Gal 3, 13 – 14). Ali to odmah pokreće jedan prigovor: kakva je to pravednost u kojoj pravednik umire za krivca a krivac prima zauzvrat blagoslov koji pripada pravedniku? Ne prima li tako svaki od njih upravo suprotno od onoga što mu pripada? No upravo ovdje se, zapravo, razotkriva Božja pravednost, koja se stubokom razlikuje od ljudske. Bog je platio za nas u svojem Sinu doista neizmjernu cijenu otkupljenja. Čovjek se može čak i buniti zbog te pravednosti križa, jer ona iznosi na vidjelo da čovjek nije neko samodostatno biće, već treba Drugoga da bi bio potpuno to što jest. Obratiti se Kristu, vjerovati evanđelju, znači u bîti upravo ovo: izaći iz opsjene o samodostatnosti te otkriti i prihvati vlastitu bijedu – siromaštvo drugih i Božje siromaštvo, potrebu za njegovim oproštenjem i njegovim prijateljstvom.

Tako se može shvatiti da je vjera sve drugo samo ne neka jednostavna,

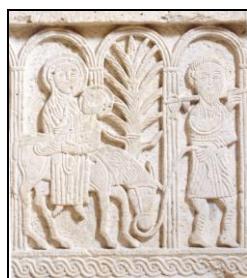
lagodna, obična zbilja: potrebna je poniznost da bi se prihvatio da trebam Drugoga koji će me osloboediti onoga "mojeg", da bi mi dao "svoje". To se osobito događa u sakramentima pokore i euharistije. Zahvaljujući Kristovu djelovanju, otvaraju nam se vrata "veće" pravednosti, a to je pravednost ljubavi (usp. Rim 13, 8 – 10), pravednost onoga koji se u svakom slučaju osjeća sve više dužnikom no vjerovnikom, jer je primio više no što je mogao očekivati.

Upravo osnaženi tim iskustvom, vjernici čute u sebi neki nutarnji poticaj pridonijeti oblikovanju pravednih društava, gdje svi primaju ono što im je potrebno da bi živjeli sukladno dostojanstvu vlastitom ljudima i gdje je pravednost oživljena ljubavlju.

Draga braćo i sestre, korizma ima svoj vrhunac u Vazmenom trodnevlju, u kojem ćemo i ove godine slaviti Božju pravednost, koja je punina ljubavi, dara, spasenja. Neka ovo vrijeme pokore bude za sve vjernike vrijeme istinskog obraćenja i intenzivna upoznavanja otajstva Krista, koji je došao ispuniti svaku pravednost. S tim osjećajima, podjelujem svima od srca apostolski blagoslov.

U Vatikanu, 30. listopada 2009.

Benedikt XVI.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Priopćenje s Izvanrednoga plenarnog zasjedanja HBK

Zagreb, 25. siječnja 2010.

Izvanredno plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije održano je, pod predsjedanjem mons. Marina Srakića, đakovačko-osječkog nadbiskupa i predsjednika HBK, u Zagrebu, u prostorijama Tajništva HBK, Kaptol 22, u ponedjeljak 25. siječnja 2010. godine. Zasjedanju je prisustvovao i apostolski nuncij u RH mons. Mario Roberto Cassari.

Na početku zasjedanja mons. Srakić izrazio je žalost i tugu zbog iznenadne smrti mons. Ivana Prendje, nadbiskupa zadarskoga. U zajedništvu sa svim biskupima uputio je molitvu Gospodinu da nagradi sve ono što je mons. Prendja tijekom svojeg dvadesetogodišnjeg zauzetog biskup-skog služenja učinio za Crkvu i za svoj narod. Naglasio je paradoks kršćanskoga života u kojem se povezuje radost zbog zajedničkog življenja u Crkvi i žalost zbog tjelesnog prijelaza s ove zemlje k Ocu nebeskome.

Svi članovi Hrvatske biskupske konferencije, apostolski nuncij u RH i mons. Ilijan Janjić, biskup kotorski, sudjelovali su na svetoj misi za mons. Prendju u 13 sati u zagrebačkoj katedrali. Svetu misu i oproštajne obrede predvodio je kardinal Josip Bozanić, nadbiskup i metropolit zagrebački. Poslije svete mise zemni ostaci zadarskoga nadbiskupa prevezeni su u Zadar.

Nakon molitve, mons. Srakić je pozdravio sve prisutne, a s osobitom pažnjom apostolskoga nuncija koji predstavlja papu Benedikta XVI. u našoj Domovini. Na poseban način spomenuo se osnutka dviju novih biskupija, Sisačke i Bjelovarsko-križevačke te pozdravio novo-imenovane biskupe tih biskupija

mons. Vladu Košiću i mons. Vjekoslava Huzjaka. Izrazio je zahvalnost papi Benediktu XVI. što je Crkvi u Hrvatskoj iskazao osobitu pažnju uspostavom novih biskupija i imenovanjem biskupa.

Sve prisutne pozdravio je i mons. Cassari, spominjući se s posebnom pažnjom pokojnoga nadbiskupa Prendje. Također je uputio čestitke biskupskej konferenciji za uspostavu novih biskupija, a biskupima poželio uspješan i plodan rad.

Budući da je dosadašnji generalni tajnik mons. Vjekoslav Huzjak imenovan prvim bjelovarsko-križevačkim biskupom, biskupi su za novog generalnog tajnika imenovali vlč. Enca Rodinisa, dosadašnjeg tajnika u tajništvu HBK. Za njegova zamjenika imenovan je vlč. Fabijan Svalina, dosadašnji kancelar Đakovačko-osječke nadbiskupije.

Novoimenovani bjelovarsko- križevački biskup imenovan je predsjednikom Vijeća HBK za kler. Tu je službu do sada vršio pokojni mons. Prendja. Biskupi su razgovarali o hodočašću svećenika koje će se, u Svećeničkoj godini, održati u Zagrebu 15. travnja ove godine.

Prihvaćena je inicijativa za organizaciju nacionalnog susreta obitelji koji bi se trebao održati 2011. godine.

Na zasjedanju je odlučeno da hrvatski predstavnici sudjeluju na međunarodnom hodočašću ministranata u Rim u kolovozu ove godine.

Na kraju zasjedanja biskupi su se osvrnuli na aktualnu društvenu situaciju u našoj zemlji.

Tajništvo HBK

Čestitka predsjednika HBK novoizabranom predsjedniku RH dr. Ivi Josipoviću

Poštovani novoizabrani Predsjedničke Republike Hrvatske,

u ime Hrvatske biskupske konferencije i vjernika Katoličke crkve u Republici Hrvatskoj čestitam Vam na izboru za predsjednika Republike Hrvatske.

Izborom za predsjednika povjerena Vam je časna i odgovorna služba koja uključuje brigu za opće dobro i boljšak svih ljudi u našoj Domovini, a u međunarodnim okvirima zastupanje nacionalnih interesa kao i promicanje mira i suradnje među narodima i državama.

Službu predsjednika preuzimate u trenutku kad se hrvatska država suočava s mnogim izazovima i pred njenim su vodstvom brojne dalekosežne odluke. Stoga je zadaća svih odgovornih u našemu društvu da šire obzorje nade, optimizma, solidarnosti, uzajamnog povjerenja i promiču svijest o odgovornosti svih za opće dobro. U tome smislu, Vi kao hrvatski Predsjednik, imate posebnu odgovornost.

Svjesni odgovornosti koja Vam je povjerena, kao vjernici, Vaše ćemo djelovanje podupirati molitvom sa željom da Vaše služenje bude na dobro svih. Želimo Vam, nadalje, da svojim riječima i gestama iz dana u dan osnažujete hrvatskoga čovjeka u njegovojo samosvijesti i dostojanstvu te doprinosite zajedništvu i slozi hrvatskoga naroda i svih građana naše zemlje; da svojom zauzetošću potičete ljudi na dobro i solidarnost, na poštivanje života i dostojanstva svakoga čovjeka te štitite i promičete dostojanstvo obitelji; da svojim zauzimanjem doprinesete pozitivnom ozračju u kojem će kreativnost hrvatskih ljudi doći do izražaja kako bi se umnožilo blagostanje i dogodio svekoliki napredak. A na međunarodnom planu želimo Vam da mudro i odvažno zastupate interes naše zemlje te svojim razboritim odlukama doprinesete da Hrvatska u zajednicu europskih naroda uđe svjesna kako svojim identitetom i bogatom tradicijom može „pridonijeti učvršćenju Unije, bilo kao upravne i teritorijalne cjeline, bilo pak kao kulturne i duhovne stvarnosti.“ (Papa Ivan Pavao II., govor u Zračnoj luci na Krku, 5. lipnja 2003.).

Neka Vas u svim Vašim nastojanjima na dobro našega naroda i svih u našoj Domovini prati zagovor sv. Josipa, zaštitnika Hrvatske, i Blažene Djevice Marije, koju naši pradjedovi nazvaše „Fidelissima Mater Advocata Croatić - Najvjernija Majka Odvjetnica Hrvatske“.

Zagreb, 12. siječnja 2010.

Mons. dr. Marina Srakić,
nadbiskup i metropolita
đakovačko-osječki i predsjednik HBK

Poruka predsjednika Vijeća HBK za obitelj za XV. Dan života, 7. veljače 2010.

„Ostati u smrti“ ili „biti u svjetlosti“, „u ljubavi“, „u životu“ jesu izrazi koji u Svetom Pismu označuju radikalnu, temeljnu odluku kojom čovjek izabire put ostvarenja u svoj čovječnosti, ili se opredjeljuje za život bez smisla i ispunjenja, te se tako u svoj ljudskosti degradira. Bog je sama ili sav ljubav, i kao takav, kroz konkretna djela ljubavi prema nama ljudima, otkrio nam je i očitao svoju bit. Njegova se ljubav nije zaustavila samo na pojedinom čovjeku, istomišljeniku ili prijatelju. Ona se protegnula na sve ljude, uključujući i neprijatelje. To je put kojim Bog hodi te na njega i čovjeka poziva želeći mu dobro.

Engleski psiholog Vickers navodi da ljubiti predstavlja čovjekovu životnu potrebu te tvrdi kako je jedno od značajnih otkrića moderne psihijatrijske znanosti da ljubav zaštićuje i obnavlja um. Drugi je pak psihanalitičar, zapitan kako spasiti čovjeka od opasnosti koje vrebaju na nj iz dubina njegova bića, odgovorio kako treba ljubiti i raditi. U Isusovom načinu govora koji prenosi evanđelist Ivan, onaj tko ne ljubi je „grešnik“, on grijesi, ali ne samo u smislu

vrijedanja Boga. On čini pogrešku. I to veliku, presudnu. Čini nešto što se protivi dubokom dobru njegove vlastite naravi. Ubija sebe, jer onesposobljuje u sebi mogućnost rasta u čovještvu.

Bog k nama nije došao radi sebe, nego radi nas. Od samog početka Isusove su riječi nazvane „radosnom vijesti“. Dakle, Isus nije donio neke Božje zahtjeve prema čovjeku, nego Božje darove, radosnu poruku. Jedan od prvih darova njegove radosne poruke je darovano saznanje i primjerom pokazano svjedočanstvo na koji način proživjeti život da ga se ne potroši uzalud, nego da se ostvare sve njegove mogućnosti. Ljubav je otvaranje, raspoloživost, davanje drugome i za drugoga. Svaki egoizam, kojim se čovjek opredjeljuje za

svoje uskogrudne interese, krnji i onesposobljuje čovjeka u najdubljim segmentima njegova bitka. Pomanjkanje ljubavi doslovno vodi u smrt, u nestajanje. Očito je da ovo ne vrijedi samo za vjernike. To je mjerilo za svakog čovjeka. Svačiji će život biti ocijenjen i prosuđen po mjeri ljubavi, dakle po mjeri davanja, raspoloživosti za žrtvu, za

drugoga. „Bio sam gladan, žedan, bolestan i poslužili ste me“ ili „niste me poslužili“ prema Matejevom evanđelju.

Zato je dobro i ove se godine o Danu života između ostalog pitati: odgajamo li naše mlade za ljubav i sebedarje? Ako se toliko trudimo da ih zaštitimo samo od neželjenih posljedica neodgovornog života, ne pospješujemo li, zapravo, i njihovu i našu smrt? Znade se da izvjestan broj mlađih bračnih parova ne može imati djece. Toga je uvijek bilo. No, čini se da je taj broj danas nadmašio prijašnja vremena. Nitko nema pravo prosuđivati pojedinačne slučajeve, ali se imamo pravo pitati: nije li tome, dijelom, kriv egoizam prije braka? Kaže se, što je točno, da priroda ne opršta. Egoizmom možemo sebe dovesti do one razine kada ćemo morati živjeti ono i onako kako smo za sebe odabrali.

***Poruka predsjednika Vijeća HBK za obitelj
za Svjetski dan braka, 14. veljače 2010.***

Pronaći stvarno lice ljubavi i imati vremena jedno za drugo

Prošle godine, po prvi puta u Hrvatskoj, obilježen je Svjetski dan braka. Ta inicijativa Ureda HBK za obitelj i Hrvatske zajednice bračnih susreta očito je našla na plodno tlo predstavljajući odgovor na duboke čežnje bračnih parova da se više vrednuje ustanova braka. Dokaz tome su pozitivni odjeci iz onih župa i zajednica u kojima su se, unatoč kratkom vremenu za pripremu, uspjeli organizirati. Trud oko priprema višestruko se isplatio i urođio sveopćim zadovoljstvom, o čemu su svjedočili uzajamni pogledi i osmijesi supružnika.

Sa željom da proslava Svjetskog dana braka, druge nedjelje u veljači, zaživi u što većem broju župa i ove godine

I ovom prilikom želim iskazati svoje divljenje i podršku roditeljima koji se, ne štedeći sebe, velikodušno odlučuju za ljubav koja je otvorena životu. Sveti Ivan od Križa je rekao da duša koja hoda u ljubavi niti se sama umara niti umara drugoga. Stoga pozivam sve koji na bilo koji način mogu pomoći, da djelatno podrže takve obitelji materijalnom i moralnom podrškom. A to bi u vremenima stalnog demografskog pada, kakvo je nažalost i ovo naše, trebala biti prvenstvena briga.

U Krku, na blagdan Svetе Obitelji, 27. prosinca 2009.

Mons. Valter Župan, biskup krčki i predsjednik Vijeća HBK za obitelj

priređen je svećeničko-obiteljski paket kojega je moguće preuzeti na mrežnim stranicama Ureda HBK za obitelj – obitelj.hbk.hr. Na taj način htjelo se svim zainteresiranim svećenicima i bračnim parovima dati dovoljno vremena da zajedničkim snagama i kreativnošću organiziraju obilježavanje Svjetskog dana braka 2010. koji prigodno pada na spomendan sv. Valentina pred početak korizme u vremenu karnevala.

Razdoblje karnevala obilježeno je skrivanjem lica, kako bi prihvatljivijim postalo ono što inače nije prihvatljivo. S jedne strane prekrivaju se ljudska lica, ali s druge strane kao da se pokušava prekriti i Božje lice kako ne bi vidio što si

se sve ljudi pod maskama dopuštaju u vrijeme karnevala odnosno fašnika. Umjesto da poput psalmiste uskliknu „Žedna mi je duša Boga, Boga živoga: O, kada će doći i lice Božje gledati?“ (Ps 42,3), oni se poput Adama u rajskom vrtu skrivaju od Boga. A kada se to čovjek skriva od Boga? Onda kada čini ono što odudara od Božjih zapovijedi i Božje volje za čovjeka. Možda će tu biti od pomoći riječi apostola Petra koji piše

da ne hodimo više u razvratnostima, požudama, pijančevanjima, pijankama, opijanjima i bezakoničkim idolopoklonstvima te da vrijeme što nam u tijelu još preostaje proživimo „ne više po ljudskim požudama nego po Božjoj volji“. Ako tako činimo čudit će se što se ne slijevamo „u tu istu rijeku raskalašenosti“. (usp. 1 Pt 4, 1-4)

Svakako valja priznati da kostimirane povorke pronalaze kreativne načine za iskazivanje nagomilanog nezadovoljstva i upućivanje često opravdanih kritika društvu. No karneval, kao i Valentinovo, nerijetko bivaju prožeti upravo konzumerističkom hiperseksualizacijom. Tako iskriviljujući Božje planove za ljudsko tijelo i spolnost zamagljuju i skrivaju stvarno lice ljubavi. To lice rese svojstva koja nabraja sv. Pavao u Hvalospjevu ljubavi ističući da je ljubav velikodušna, dobrostiva, ne zavidi, ne hvasta se, ne nadima se, nije nepristojna ne traži svoje, nije razdražljiva, ne pamti зло, ne raduje se nepravdi, raduje se istini, sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nuda i sve podnosi. (1 Kor, 13, 4-7).

Je li njihova ljubav takva mogli bi se, barem za Valentinovo, upitati svi zaljubljeni, a osobito supružnici koristeći prigodu Svetetskog dana braka za obnovu bračnih zavjeta. Uz to i jednima i drugima koristilo bi saznanje da je Bog u

svom planu predvidio da sebedarna bračna ljubav muškarca i žene bude ovozemaljska ikona one nebeske i vječne sebedarne ljubavi Svetoga Trojstva, a da, ako njihova tijela govore istinu bez zadrške, tada bračni čin predstavlja obnovu bračnih zavjeta i učvršćuje bračnu vezu. Kakve li divne istine, kakve li radosne vijesti! No koliko je onih koji tu istinu žive u svom bračnom životu? Nažalost, pre malo. A ta istina svima je nadohvat ruku, sadržana je u Božjim riječima i iz njih proizlazi - a što je najvažnije kada je upoznamo ona će nas oslobođiti (usp. Iv 8,32). U tome može pomoći i upoznavanje teologije tijela Ivana Pavla II. o čemu odnedavno postoji literatura i na hrvatskom jeziku.

Ne treba se zavaravati kako na tom putu otkrivanja istine o ljubavi, a potom življjenja te ljubavi neće biti prepreka i protivština. Upravo je u tome stvar. Neprijatelj čovjeka zna da je Bog zamislio brak kao sliku Božje ljubavi i zajedništva i da se supružnici približavaju Bogu ako svojim životom uistinu odražavaju tu izvornu sliku. Stoga, ne birajući sredstva, on kao lažac čini sve da čovjeka zavara i makne s toga puta, iskriviljavajući sliku i predstavljajući laž istinom.

Čovjek je sam po sebi slab i u tome može napredovati samo uz Božju pomoć kako bi naučio razlikovati istinu od laži, nadvladao požude i u konačnici dostigao čistoću srca. To je moguće jer je Nebeski Otac u svojoj bezgraničnoj ljubavi poslao svoga Sina Jedinorođenca da nam se obznani po Njegovom utjelovljenju (Iv 1,14), da nas po Njegovoj krvi otkupi (Otk 1,5) te nam po Njegovom uskrsnuću otvori put u nebo i daruje život vječni. Obratiti se i povjerovati Radosnoj vijesti početni su koraci na tom

putu, na koje nas Bog poziva i u osobi Isusa Krista jamči suputničku pomoć kako bismo naučili umirati samima sebi i sebedarno ljubiti Boga, svoga supružnika, djecu te svakog čovjeka bez diskriminacije.

Dakako, svi zaljubljeni mogu se uteći pomoći i zagovoru sv. Valentina, o kojemu ima malo povijesnih podataka, osim onih da je bio liječnik, svećenik, vjerojatno i biskup u Rimu i da se odlikovao mudrošću i krepošnim životom. Kao zaštitnik zaljubljenih parova počeo se častiti tek u 15. Stoljeću, no ono što je okrunilo njegov život i čime je stekao neuveli vijenac slave nije zaljubljenost već posvemašnja ljubav prema Ljubavi samoj, kojoj je bio vjeran do kraja i zato podnio mučeničku smrt.

Naposljetku, za sve to potrebno je znati mudro upravljati ograničenim vremenom koje nam je Bog dao na raspolaaganje, kako bi, koliko je to moguće, raspored toga vremena odgovarao istinskim prioritetima u životu čovjeka. Ne može se graditi ni jedan odnos, a ponajmanje onaj bračni, ukoliko se tome ne posveti dovoljno vremena. Moderni način života i užurbanost supružnike, ako se tome prepuste, sve više udaljuju jedno od drugoga jer premalo vremena provode zajedno. Tome se valja oduprijeti na način da supružnici zamole Gospodara vremena da im pomogne u upravljanju vremenom i donošenju zajedničke odluke kako će pronalaziti vrijeme jedno za drugo u svojem dnevnom, tjednom, mjesечно i godišnjem rasporedu. Ovdje treba imati na umu da u bračnom životu možemo govoriti o tri „oltara“: oltaru molitve – mjestu u domu gdje

supružnici susreću s Gospodinom, zazivaju ga u pomoć oko životnih pitanja i u zajedničkoj molitvi slave Njegovu nazočnost među njima; oltaru dogovora – obiteljskom stolu za kojim supružnici svoju vezu grade kroz razgovor o svim problemima zajedničkog života i koji služi da rad izvan kuće ne bi supružnike međusobno udaljio te oltaru uzajamnog sebedarja – bračnoj postelji u kojoj supružnici izgrađuju svoj odnos dijeleći ljubav i zadovoljstvo spolnog suživota, pri čemu surađuju s Bogom Stvoriteljem. Svaki od tih oltara potrebno je njegovati i za njih uravnoteženo odvajati vrijeme, čime se jamči zdrava bračna duhovnost. Dodamo li tome i sakramentalni život supružnika, osobito u smislu redovite isповijedi i zajedničkog blagovanje s oltara Kristove žrtve u Euharistiji, tada će to biti stabilna bračna lađa kojoj oluje i vjetrovi, što se sve više podižu protiv braka, neće moći nauditi jer će biti upravljana vjerom kako s njima plovi Krist Gospodin, koji i bračnima parovima poručuje da imaju vjere i da se ne boje (Mk 4,37).

Uz želje da uz Kristovu pomoć supružnici jedno u drugom ugledaju stvarno lice ljubavi i pronađu vrijeme jedno za drugo, zazivam Božji blagoslov na sve zaljubljene moleći zagovor sv. Valentina za pomoć kako bi im zaljubljenost prerasla u zrelu ljubav za Boga i čovjeka.

U Krku, na 3. nedjelju kroz godinu, 24. siječnja 2010.

Mons. Valter Župan, biskup krčki i predsjednik Vijeća HBK za obitelj

Izjava komisija Iustitia et pax biskupskih konferencija Hrvatske i BiH u povodu rasprave u Hrvatskom saboru o Prijedlogu zakona o prebivalištu i boravištu 16. veljače 2010. godine

Nema ustavnog utemeljenja zahtijevati od Hrvata s državljanstvom RH i BiH izbor

U ime načela pravde i mira, onima koji su najodgovorniji u donošenju konačnog teksta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prebivalištu i boravištu građana, želimo skrenuti pozornost na moguće posljedice njihovih odluka i ponuditi neke elemente za promišljanje ovog važnog pitanja.

Odluka Vlade Republike Hrvatske da se u saborsku proceduru uputi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prebivalištu i boravištu građana unijela je s razlogom nemir među Hrvate u Bosni i Hercegovini, jer bi usvajanje predloženog nacrtak zakona moglo imati dalekosežne posljedice na daljnju sudbinu ovoga naroda, koji je u vrijeme prošloga rata teško stradao, protjeran iz svoje domovine, da bi se i nakon rata najviše iseljavao, zbog diskriminacije koja traje. To bi dovelo do mogućih novih nestabilnosti u čitavoj ovoj regiji. Imajući u vidu važnost ovog zakonskog akta za Hrvate u Bosni i Hercegovini ali i za sve građane Republike Hrvatske naše dvije Komisije izjavljuju sljedeće:

1. Stečena prava. Komisije polaze od činjenice da velik broj europskih zemalja priznaje ili tolerira dvojno državljanstvo svojih građana. Komisije ističu, da

dodjela državljanstva Republike Hrvatske bosansko-hercegovačkim građanima i državljanima, koji su se deklarirali kao etnički Hrvati, tijekom protekla dva desetljeća, spada danas u tzv. stečena prava. Ovu činjenicu nema smisla stavljati u pitanje, ili osporavati. Isto tako nema smisla, niti bi bilo pravedno osporavati druga njihova stečena prava u Republici Hrvatskoj, navlastito socijalna i obrazovna, premda treba financijski teret nekih od tih prava i obveza dijeliti s institucijama Bosne i Hercegovine, pa o tome ostvariti dogovor s tim institucijama.

2. Novi egzodus bosansko-hercegovačkih Hrvata. Ono što je od prvenstvene važnosti u sadašnjim raspravama i odlukama, koje iz njih imaju proizići na zakonotvornoj razini, hrvatskoj i bosansko-hercegovačkoj, jest ne samo ne učiniti ništa što bi moglo potaknuti novi egzodus bosansko-hercegovačkih Hrvata, nego upravo obrnuto, olakšati njihov povratak u zavičaj, u domovinu i državu Bosnu i Hercegovinu. Pravo na dom i na domovinu – kao pravo slobode bivanja i kretanja, dolaska i odlaska – spada među osnovna ljudska prava, pa to pravo trebaju ne samo priznati i jamčiti bosansko-hercegovačkim Hrvatima obje

države, Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska, nego i međunarodna zajednica. Nije teško uvidjeti i složiti se da bez hrvatske sastavnice, Bosna i Hercegovina ne može opstati, što znači da može ponovno postati, u mnogo opasnijem obliku, žarište nemira i sukoba nepredvidivih razmjera.

3. Biračko pravo hrvatskih državljana. Biračko pravo hrvatskih državljana vezano je uz hrvatsko državljanstvo i njega ne treba osporavati jer se time osporavaju osnovna građanska i demokratska prava. Pored toga, Komisije drže da bi bilo poželjno da hrvatski državljeni koji nemaju stalnog prebivališta u Republici Hrvatskoj budu zastupljeni i u Ekonomskom i socijalnom vijeću RH s pravom glasa u svim pitanjima koja su od materijalnog i moralnog interesa za takve državljanе.

4. Diskriminacija Hrvata. U sadašnjem društvenom trenutku zakonsko rješenje koje je predloženo Hrvatskom saboru je naizgled objektivno i pravno neutralno, no de facto riječ je o pristrandom, diskriminacijskom zakonu koji nejednako tretira etničke skupine i u ovom slučaju obespravljuje etničke Hrvate. Malo je naime poznato i rijetko se spominje da „privilegij“ dvostrukog glasovanja i druga prava državljanina Republike Hrvatske uživa i otprilike 100.000 izbjeglica iz Hrvatske koji su etnički Srbi. Pravedno bi bilo da ni jedna etnička skupina ne bude niti privilegirana ali niti diskriminirana.

5. Zakonska rješenja drugih europskih naroda o istom pitanju. Govoreći o „nužnosti“ ovakvoga zakonskoga rješenja, da se Hrvatima koji imaju dvostruko državljanstvo uskrati dvostruko prebivalište a time i druga građanska i socijalna prava, valja uzeti u obzir praksu drugih naroda u Europi, pa i

u Hrvatskoj. Tako primjerice Talijani, koji imaju dvojno državljanstvo mogu imati prebivalište u Hrvatskoj i u Italiji. Još čvršće veze s pripadnicima svoga naroda imaju Mađari, kao na primjer pripadnici mađarske manjine u Rumunjskoj. Dakle postoje prakse koje nisu protivne sadašnjem rješenju. Republika Hrvatska ima ustavnu obvezu pomagati hrvatski narod u Bosni i Hercegovini - koji tamo nije ni nacionalna manjina, ni dijaspora nego autohtoni narod koji tamo živi već 14 stoljeća - te mu pomoći da ostane u Bosni i Hercegovini i pridonosi razvoju ove napačene ali perspektivne i na mnogim područjima bogate zemlje. To, što se dio hrvatskih državljanina iz Bosne i Hercegovine koristi socijalnom pomoći Republike Hrvatske neće ni za 300 godina doseći cifru od 35 milijardi eura, koliko se procjenjuje ratna šteta koju je Hrvatska pretrpjela zbog srpske agresije, a mi vjerujemo da će vrijedni bosansko-hercegovački Hrvati ubrzo stati na svoje noge i živjeti od svoga rada, a ne od pomoći RH. Ako je svrha ovoga zakona onemogućavanje zlorabe socijalnih prava, moguće je na drugi način to sprječavati, te selektivnim pristupom i zauzetim radom državnih tijela i službi onemogućiti neopravdano korištenje socijalne pomoći, a da se time ne ulazi u odluke koje sa sobom nose mnogo teže posljedice. Znamo da je ekomska kriza u svijetu i da je svima teško. No ima i onih, i to u našoj blizini koji su potrebniji od nas, kako u Hrvatskoj, tako i u Bosni i Hercegovini, a i drugdje u svijetu. Zbog toga naše Komisije ne žele da se ukidaju prava ni etničkim Srbima, izbjeglicama iz Hrvatske. Ove Komisije se odlučno zalažu za pravo svih da se vrati u svoje domovine i da se uključe u njihov razvoj i obnovu, kao što žele da i Hrvati iz Bosne i Hercegovine ne budu zakinuti u

stečenim pravima. Potreban nam je razvoj u ljubavi i istini. Treba nam jedno i drugo i jedno bez drugoga ne ide, kako na to upozorava papa Benedikt XVI. u svojoj novoj socijalnoj enciklici Caritas in veritate.

6. Uskladiti zakonodavstva RH i BiH obzirom na pitanje prebivališta. Naše komisije drže da u sklopu prilagodbe Ustava Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine europskim integracijama treba pokrenuti inicijativu da Hrvatski sabor i Parlament Bosne i Hercegovine donesu usklađene zakone o prebivalištu i boravištu, kojim bi se na razborit način i s podijeljenom odgovornošću i razmernim materijalnim troškovima zajamčilo ostvarivanje prava svih građana s dvostrukim državljanstvom, te tako omogućilo pravo na opravданo sudjelovanje u političkom, gospodarskom i kulturnom životu, u skladu s najboljim europskim demokratskim postignućima. To nipošto ne bi bio uvod u anakrone balkanske asocijacije, već minimum civiliziranog odnosa svih država prema svojim građanima čiji su identiteti bili tako često nasilno definirani. Time bi se, upravo obratno, iz individualnih ljudskih nezastarivih prava na zavičaj, kulturni identitet, kao i na vlasništvo, stvorile zakonske pretpostavke za ispravljanje nepravdi prema stotinama tisuća Hrvata koji su bilo progonom, bilo izbjeglištvom, bilo perfidnom političkom, ideološkom, medijskom kampanjom i diskriminacijom u minulom stoljeću, od 24% udjela u pučanstvu Bosne i Hercegovine (1924) došli na rub manjine, te kulturološkog i psihološkog iskorjenjenja iz svoje domovine Bosne i Hercegovine.

Ukoliko se usvoji predloženi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama

Zakona o prebivalištu i boravištu građana, nije moguće isključiti veliki val novih emigranata u Hrvatsku do kojega bi došlo ne samo zbog diskriminacije, nego i zbog perspektive ulaska Hrvatske u Europsku uniju. To moguće novo stanje donijelo bi silnih teškoća ne samo nesretnim izbjeglicama, nego i Republici Hrvatskoj, jer bi se socijalna izdvajanja – koja su, po sugestijama medijske kampanje, jedan od glavnih uzroka predlaganja ovakva restriktivnog zakona – ovime samo značajno povećala, i to u vrijeme još neprevladane ekonomске i socijalne krize.

Naše komisije apeliraju stoga, na sve odgovorne političare i narodne zastupnike u Republici Hrvatskoj da u procesu donošenja ključnih odluka koje se tiču bosansko-hercegovačkih Hrvata postupaju odgovorno i sukladno obvezama koje proistječu iz europskih demokratskih standarda kao i Ustava Republike Hrvatske. Naše komisije smatraju da nema nikakva ustavnog utemeljenja zahtijevati od Hrvata s državljanstvom RH i BiH izbor, po kojem bi se morali odreći ili svojih prava zagarantiranih Ustavom Bosne i Hercegovine, ili prava koja im ravnopravno jamči Ustav Republike Hrvatske.

Nadamo se da odlučujuće političke elite u Republici Hrvatskoj neće podržati rješenja koja će potpomoći iseljavanje, diskriminaciju i dalju eroziju ljudskih, političkih, građanskih i socijalnih prava Hrvata u Bosni i Hercegovini.

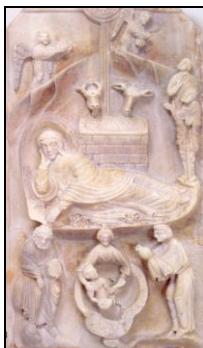
S poštovanjem i molitvom za razboritost i budan osjećaj za pravednost, želimo mir i blagoslov onima koji odlučuju kao i onima o kojima se odlučuje.

U Zagrebu, 16. veljače 2010.

Za Komisiju iustitia et pax
Hrvatske biskupske konferencije

Predsjednik mons. dr. Vlado Košić

Za Komisiju iustitia et pax
Biskupske konferencije BiH
Predsjednik mons. dr. Pero Sudar

ZADARSKA NADBISKUPIJA

PROSLAVA SV. STOŠIJE,
ZAŠTITNICE ZADARSKE NADBISKUPIJE I NASLOVNICE KATEDRALE

Riječ o. Nadbiskupa na
svečanoj Večernjoj, 14. siječnja 2010.

Riječi koje smo čuli duboko zadiru u dva temeljna egzistencijalna iskustva svakoga ljudskog bića. Prvo naše iskustvo jest duboka težnja ljubiti i biti ljubljen. Drugo iskustvo koje prati svakog čovjeka jest strah od ugroze koja prijeti čovjekovoj sreći. S tim iskustvima susrećemo riječ koja glasi: «Ništa

nas neće moći rastaviti od ljubavi Božje».

Ta riječ izražava dakle novo čovjekovo iskustvo: Bog je ljubav. To novo iskustvo biblijskog čovjeka prodire u njegovu religioznu psihologiju. Ono, svo bremenito konkretnim i bogatim ljudskim iskustvom, to

iskustvo istodobno pokreće mnogobrojna pitanja. Može li se Bog koji je tako velik, tako čist, spustiti dotle da ljubi sićušnog i grješnog čovjeka? A ako Bog pristaje da ljubi čovjeka, kako da čovjek ljubavlju odgovori na tu ljubav? Kakav je odnos između Božje ljubavi i ljubavi ljudi?

Postoje dvije opasnosti koje su vezane uz shvaćanje Boga. Često se upada u jednu od dviju krajnosti: zadržati razmak između Boga i čovjeka, pa Božu ljubav zatočiti u neku nepristupačnu sferu ili pak da bi se Bog uprisutnio čovjeku, obesvetiti Božu ljubav u čisto ljudsku ljubav. Na taj čovjekov religiozni nemir Biblija odgovora jasno: Bog je s ljudima pokrenuo dijalog ljubavi; zbog te ljubavi on ih obvezuje i uči da ljube jedni druge.

Taj dijalog ljubavi između čovjeka i Boga započeo je činom stvaranja i darom prijateljstva poklonjena čovjeku. Znamo da je jednostrano porušen čovjekovim opredijeljenjem. No, Bog ustraje u svojoj odluci i kada čovjek postaje nevjeran

Stvoritelju. U NZ Božja se ljubav prema čovjeku otkriva u jedinstvenom događaju, a sama narav toga događaja preobražava zbiljsko stanje: Isus iz Nazareta kao Sin Božji proživjet će dramu dijaloga između Boga i čovjeka. Podmetnut će svoja leđa: sav ostaje

vjeran Ocu i sav vjeran čovjeku. Ocu podvrgava svoju volju i prihvaća put neosporive ljubavi koja se zove križ i po njemu iznova izgrađuje most prijateljstva između Boga i čovjeka. I nema više nijedne stvarnosti koja se može pojavit u ljudskom životu, kako sjajno posvjedoči apostol Pavao, pa bila to nevolja, tjeskoba, progonstvo, glad, golotinja, pogibao, mać, koja bi mogla poništiti iskustvo Božje zauzetosti za čovjeka. Tada se ide spremno u smrt kao potvrdu čovjekove ljubavi prema Bogu ili prema svojemu bliženjemu. To potvrđuje silna povorka kršćanskih mučenika. U njoj vidimo svjetli lik naše svete Anastazije, Stošije, koja je već 12 stoljeća svjetionik ovoj Zadarskoj Crkvi. To nije nikada gubitak. Uvijek je dobitak koji se umnaža i prelijeva na druge.

To Stošijino svjedočanstvo obvezuje i okrepljuje i u ovom napornom trenutku našega vjerničkog hoda. Ta ljubav Božja, bez sumnje stoji iza svih plemenitih čina ljubavi, i ovih najnovijih u Zadru, koji su vidljivi pod krovom ove drevne katedrale, a rezultirali su velikim darom orgulja koje će slaviti Boga i uzdizati ljudski duh kad god se budu oglasile bilo u Bogoslužju bilo u uzdignuću ljudskog glazbenog umijeća. Neka je slava i hvala Bogu za sve to. Neka je hvala ljudskoj dobroti za sve. Amen.

Nadbiskupov govor uz kolaudaciju orgulja, poslije svečane Večernje u katedrali

Orgulje duhovna i kulturna i umjetnička vrijednost Katedrale

Večeras smo, ovdje, u našoj katedrali sv.

Stošije, svjedoci i sudionici prvenstveno

jednog iznimnog duhovnog događaja koji u sebi ujedinjuje liturgijsko molitveni dio, obilježavanje blagoslovom početak života velikog glazbala, umjetničkog djela i izvanserijskog kulturnog dobra te, nadam se, iznimnog umjetničkog doživljaja koji će nam na novim orguljama podariti dva vrsna umjetnika.

Što ovim činom dobiva naša katedrala? Ako sebi, na trenutak dopustimo metagoški govor i damo riječ katedrali, vjerujem da bi nam večeras radosno, usprkos svim povijesnim mijenama ispričala svoju dugu i bogatu povijest. Ne bi ispustila spomen na svoj uglavnom skromni početak na prijelazu iz IV. na V. stoljeće, ali bi možda bila duga u svojoj priči o drugoj katedrali iz XI. stoljeća i svojoj nesreći s križarima na početku XIII. stoljeća i velikoj radosti što je doživjela svoje treće postojanje posvetom u dalekoj 1285. godini, stotinu godina prije utemeljenja prvog Hrvatskog sveučilišta, Universitas Iadertina otaca Dominikanaca u Zadru. Izostavila bi sve druge napore brojnih biskupa i nadbiskupa zadarskih da je urese i likovno obogate kroz poznata razdoblja umjetničkih stilova što ih povijest poznaje i na ovom hrvatskom tlu. No sigurno bi nam posvjedočila da je oko godine 1890. iz radionice Braće Mayer (Feldkirch-Voralberg) iz Austrije imala orgulje koje su godine 1972. temeljito popravili mastori iz radionice Hefer. Budući da su u okolnostima agresije na Zadar, 18./19. studenoga 1991. godine za vrijeme Domovinskog rata s dvama projektilima bile gotovo uništene, poslije rata su nekako ospozobljene za najpotrebniju funkciju u svetom Bogoslužju. No, one nisu imale više nikakvu snagu i išle su ka svome kraju.

Večeras smo svjedoci nove radosti o

kojoj svjedoči sama Katedrala, a razlog su joj nove orgulje. Ovaj put zaustavili smo se, od više ponuđenih mogućnosti na umjetničkoj radionici Eisenbarth iz njemačkog grada Passaua kao jednoj od najznačajnijih i najkvalitetnijih radionica na svijetu, vlasnika g. Wolfganga Eisenbartha i kao vlasnika navedene radionice i autora projekta ovih zadarskih katedralnih orgulja. O tome će još biti riječi domalo, ja bih još rekao da je je bitna uloga ovih orgulja duhovne naravi iz koje se račva jedan i onaj središnji krak prema uzvišenom sudjelovanju ovih orgulja u liturgijskim slavlјima koja na otajstven način obilježavaju istinski susret živoga Boga i okupljenje zajednice vjernika u svim prigodama, a posebno svetkovinama koje po sebi nose duboka doživljavanja koja povezuju um i srce čovjekovo. Ova katedrala na jedinstven način živi svoje blagdane i svoje jedinstvene liturgije. Ove orgulje će zasigurno veoma mnogo doprinositi duhovnom doživljavanju okupljenih vjernika.

Drugi pak krak se proteže prema događajima koncertne naravi kojima obiluje ovaj grad u različitim nijansama. Orgulje će imati svoga udjela i u Glazbenim večerima u Donatu koje naš Grad njeguje već desetljećima i kojima se ponosi.

Eto novog bogatstva na duhovnom i kulturnom polju. Osim toga orgulje su dale poticaj sadašnjoj i budućoj obnovi pojedinih djelova ovoga svetoga zdanja naše katedrale.

Kad saberemo sve možemo reći s jednim mladim muzikologom: «Nisu bezrazložno orgulje dobine naslov ‘kraljica instrumenata’. Naravno, to ne umanjuje, kaže on, važnost i ljepotu

ostalih instrumenata. Istina je da zvuk orgulja psihološki slušatelje asocira na religiozni doživljaj što njenom zvuku daje i dozu mističnosti, što meni osobno, pridonosi cjelokupnom doživljaju skladbe koja se izvodi«.

Dodao bih toj riječi ovo: Sve to doprinosi cjelovitom doživljaju lijepog, istinoga i dobrega što se na jedinstven

način ostvaruje u Bogu od kojega nam dolazi svako dobro. Velika hvala Božjoj Providnosti za ovaj događaj. Velika pohvala svima koji su radom i darom dorinijeli ovom djelu vjere i kulture.

Hvala.

Msgr. Ivan Prendža, nadbiskup

**Homilija mons. Marina Srakića,
nadbiskupa i metropolite đakovačko-osječkoga i predsjednika HBK, na
svečanoj koncelebraciji na svetkovinu sv. Stošije,**

Katedrala., 15. siječnja 2010.

OBITELJ – PUT OBNOVE

Evo nas opet na proslavi blagdana svete Stošije, Anastazije, srijemske mučenice, zaštitnice ove stolne crkve i Zadarske nadbiskupije. Ona spada u red najštovanijih svetica u cijeloj Crkvi još od Srednjega vijeka. Životopisi bilježe da ju je otac poganin dao za ženu poganicu, čovjeku teške brutalne naravi pa je za nju ženidba abila pravo mučeništvo. Nakon životnu Kalvariju kroz koju je prošla podnijela je mučeništvo u Sirmiumu, današnjoj Srijemskoj Mitrovici, na sam Božić, 304. godine. Jubilej njezinog mučeništva proslavili smo prije šest godina. Danas bismo u središte naše pozornosti i naših molitava stavili ženidbu, obitelj.

Posljednjih godina često slušamo o potrebi obnove, reforme gospodarskog i društvenog, političkog i moralnog života našega naroda. Mi stariji svjedoci smo da nijedna reforma u prošlim 50-ak godina nije uspjela. Jedna za drugom, od one privredne reforme šezdesetih godina do pretvorbe i privatizacije prije petnaestak godina, donosile su trpke plodove, do najnovijeg ploda - korupcije. Koji je razlog svemu tome? Bez mnogo razmišljanja možemo ustvrditi pa i dokazati da je osnovni razlog bio u tome što su sve te reforme uglavnom mimoilazile moralno-duhovnu stranu i što su sve ne samo mimoilazile nego često i bile na štetu obitelji.

Jedan narod može graditi sretnu budućnost samo kada su brakovi u njemu uspješni a obitelji sretne, kada počivaju na ustavu svih ustava, tj. na Deset zapovijedi Božjih. U toj obnovi kršćani-vjernici mogu svoj doprinos pružiti svjedočanstvom svoga stava prema osnovnim ljudskim i kršćanskim

vrednotama među kojima časno mjesto zauzimaju ženidba i obitelj.

Sveto porijeklo obitelji

Da, prije svega, kršćani su svojim životom pozvani svjedočiti da su brak i obitelj zamisao i djelo Boga Stvoritelja. Bog koji je stvorio nebo s njegovim bezbrojnim milijardama zvijezda, zemlju s njezinim najrazličitijim životinjama i biljkama, s nepreglednim ledenjacima i beskrajnim oceanima, pozvao je čovjeka i ženu da s njim surađuju u istom stvaranju. Bog je blagoslovio čovjeka, tj. muškarca i ženu, odredio da žive u braku i obitelji, u jedinstvenoj i nerazrješivoj vezi koja supruzima i djeci pruža sigurnost kao preduvjet mirnog života i formiranje zrelih osoba. Obitelj je prema tome prva Božja suradnica i u stvaranju novog ljudskog života i u odgoju ljudskih bića. Bog je urođenu vezu između nas i onih koji su nam dali život povezao je s izričitom moralnom obvezom: »Poštuj oca i majku«.

Nažalost, *materijalizam* je teško oštetio tu božansku ustanovu. Broj rastavljenih brakova sve više raste, a time se povećava i problem odgoja djece koja su u takvim slučajevima najveća žrtva. Danas više nisu heroji i uzori oni koji vjerno žive u braku, nego junaci sladunjavih televizijskih serija.

U naše vrijeme ženidba i obitelj prolaze kroz velike krize prije svega zato što gube vezu s vjerom u Boga. Čovjek vjeruje u sve i svašta, u znanost, napredak, tehniku, uspjeh, standard, u kojekakve istočnjačke religije i zapadnjačke egzotične duhovnosti, u praznovjerje, a najmanje u Boga. Nevjera i ateizam kroz posvjetovnjačenje šire predrasudu da religija ne samo da nije od koristi u rješavanju problema života i svijeta, nego da koči slobodu duha i blagostanje. Ovih dana izašla je jedna knjiga u kojoj autori tvrde da obitelj koči ekonomski i društveni napredak zemlje (Alberto Alesina e Andrea Ichino, *L'Italia fatta in casa*, Mondadori), a zanemaruju da su najnaprednije zemlje taj svoj napredak stekle zato što su imale mnogobrojno stanovništvo. Države se proglašavaju laičkima i indiferentnima prema religiji, a u stvari pogoduju ateizmu i indiferentizmu kao državnoj religiji. Što više, kao što je prije nekoliko dana izjavio Papa Benedikt XVI., očituju neprijateljski stav i prezir prema vjeri, napose kršćanskoj. U privatnom životu pojedinci, pod geslom „Vjera je privatna stvar“, svoju vjeru smještaju u kutak kuće, a mnogi vjeru svode u jedan oblik izlječenja.

Svetost života

No, bez obzira na razne ideologije i strujanja koje zapljuškaju i naše društvo,

za nas kršćane obitelj je nenadomjestiva **zametna stanica života naroda i Crkve**. Obitelj je ne samo **izvor novoga života**, nego i najidealnija sredina u kojoj ljudska osoba može fizički i duhovno sazrijevati. Obitelj prenosi dragocjenu ali i pogubnu baštinu prošlosti. Obitelj je najsnažnija brana protiv naleta kolektivizacije, ali i protulijek protiv izolacije i individualizma.

Život – tu najveću ovozemnu vrijednost Bog nije povjerio znanstvenicima, nego roditeljskoj brizi i ljubavi da ga rađa i čuva. *Osnovno obilježje materijalističkog društva je nepoštivanje života*. Poigravajući se sa životom znanstvenici se upuštaju u tzv. *genetski inžinjerинг*. Neki od njih, čak i nobelovci, predlažu da se promijeni definicija rođenja, tj. da se pojам rođenja pomakne za dva dana nakon porođaja. U tim velikim izazovima, kršćanske obitelji bi stvarno trebale biti izvor i čuvarice života, a ne mjesto gdje se život i prije rođenja uništava.

Obitelj odgojiteljica

Zatim, obitelj je prva odgojiteljica, ona je “majka i hraničica” cijelog odgoja ljudske osobe (usp. GS 61b), “prva škola onih društvenih kreposti koje su potrebne svakom društvu” (GE 3a), “škola potpunije čovječnosti” (GS 52a). Obitelj iznad svega odgaja vlastitim vrednotama intimnosti, plodnosti i duhovnosti, tj. *odgojnim ozračjem ili odgojnom kupelji*.

Obitelj odgaja svojim ambijentom, međusobnim odnosima, duhovnim stavovima koji stvaraju odgojno ozračje ili kupelj. Danas se na sva usta govori o “ekologiji”, o brizi za okoliš, za

životinjsko i biljno carstvo, a kako se malo posvećuje prava pažnja „ljudskom okolišu“ ili „obiteljskoj ekologiji“. A tek zdravo obiteljsko ozračje može zadovoljiti potrebe djeteta ili mладога čovjeka, tj. „zahtjeve životne ravnoteže i skladnog razvoja“. Kada je to ozračje zamućeno, kada dijete živi u trajnoj nesigurnosti, tada se u djetetu skupljaju traume i kompleksi. Jedna djevojčica, **Mirjana**, učenica 2. razreda osnovne škole napisala je: *“Kad se tata i mama svađaju, ja ne rastem, nego se smanjujem”*. Kada djeca ne nađu na dobro ozračje u svojoj obitelji, onda ga traže u njezinim surogatima-nadomjesticama, čak i u drogi.

Obitelj odgojiteljica u vjeri

Obitelj nije samo prenositeljica naravnog života, nego "urođena" odgojiteljica djece i vjerovjesnica evanđelja. Nisu to prazne riječi. Nismo li u njoj *naučili prve molitve* koje i danas molimo? Nismo li u obitelji primili *prvu pouku i prvu katehezu i prve vjeronaučne sate?* Nismo li u našoj obitelji *doživjeli pravu "inicijaciju"*, *uvod u kršćansku zajednicu?* Dakle, nije to samo neka priča nego i stvarnost koja se i danas traži od roditelja i bračnih drugova. Pitam djecu, tko vas je naučio prve molitve, oni vele: baka, mama, tata.

Učiteljstvo života . - Obitelj je učiteljica života. Pravi kršćanski roditeli ne uče djecu moliti, nego s djecom mole, ne šalju djecu u crkvu, nego s djecom idu u crkvu, idu na sakramente. U obitelji se uči opratići, živjeti s drugima. Djeca to pamte i nasljeđuju. (Otac - pijanac ide u snijeg, u gostonicu. “Tata ja ću ići tvojim tragom...”.)

Učiteljstvo riječi. - Nije dovoljno učiteljstvo života i primjera, nego treba pružiti "učiteljstvo riječi" i to jednostavno i spontano. U "dijalogu" ili razgovoru o vjeri roditelji otkrivaju djeci prisutnost i djelovanje Isusa Krista danas u obitelji, u Crkvi, u svijetu. Taj razgovor prije svega iznosi na ono što je Bog učinio u životu samih roditelja koji otvorenošću duše, bez zakočenosti, vedro i radosno pripovijedaju o vlastitom vjerskom iskustvu i izlažu ga djeci na jednostavnom životnom putovanju.

Kad se spomene odgoj, roditelje hvata strah i osjećaj manje vrijednosti. Djeca redovito završavaju više škole. Možda ste, dragi roditelji, s obzirom na školovanje zaostali, ali niste zaostali sa svojom ljubavlju prema svojoj djeci. Nikakav učitelj, učiteljica, kolega, filmska ili nogometna zvijezda ne može zamijeniti roditeljsku ljubav. Mudra riječ, i dobar savjet roditelja pamti se do groba, a mnogo toga što smo naučili u školi zaboravljamo.

Svjedočanstvo kršćanskog života

U svakom slučaju, u pluralističkom svijetu i društvu mi vjernici se susrećemo s oprečnim pogledima na život, čak i u zakonodavstvu. Ono što je kršćanima sveto, nekim ne znači ništa. Zakonodavstvo se katkada ne obazire na etičke i ljudske vrijednosti. U zakonskim odredbama građanin redovito nalazi oslonac za svoj privatni i javni život, međutim, vjernici se često osjećaju osamljenima, prepuštenima isključivo na svoju vjeru i na vlastitu savjest. U takvim situacijama doživljavaju teret vjere i svu ozbiljnost i odgovornost živjeti po vlastitoj savjesti prosvijetljenoj vjerom. No upravo je tu sva veličina i dostojanstvo čovjeka, prema onoj riječi **Erica Fromma**: «Nema ponosnije izjave od one kad čovjek kaže: 'Postupit ću u skladu s vlastitom savješću'...». Suvremenom čovjeku koji gubi humanu životnu orijentaciju napadnutom krizama

svih vrsta nećemo pomoći ako šutimo, ako mu povlađujemo hod kroz stranputice ili se čak i sami dajemo zavesti etički krivim i za dostojanstvo čovjeka pogubnim postupcima.

Zato, ako građanski zakon glasi: «Brak prestaje smrću bračnog druga... ili razvodom braka», kršćanin u svojoj savjesti slijedi pravilo što je zapisano u čovjekovu srcu a Isus ga proglašio: «Što je Bog sjedinio, neka čovjek ne rastavlja» (Mt 19,6). Ako je zakon: «Kontracepcija je oblik medicinske pomoći, kojom se u svrhu planiranja porodice, privremeno sprečava neželjeno začeće», kršćanin je svjestan, «da je, kao dopušten način regulacije poroda, posve isključen izravan prekid već započetog procesa rađanja». Ako zakon proglašava: «Sterilizacija je medicinski zahvat za trajno sprečavanje začeća... i ona se može izvršiti...», kršćaninu na, «da treba isključiti... izravno obesplodivanje, bilo stalno bilo privremeno, bilo muškarca bilo žene». Ako u zakonodavstvu i stoji: «Prekid trudnoće je medicinski zahvat... Prekid trudnoće može se izvršiti...», kršćani su u svojoj savjesti osvjedočeni: «Pobačaj i čedomorstvo užasni su zločin». Ako zakon dopušta istospolne brakove, kršćanska savjest prihvata Božji zakon i naum o braku i obitelji. Ako građanski zakon dopušta *umjetnu oplođnju*, kršćanin prema svojoj kršćanski odgojenoj savjesti to ne prihvata. Ako građanski zakon dopušta eksperimente s ljudskim embrionima, kršćanska savjest ne prihvata mogućnosti što ih takav zakon dopušta. Istina, valja pomoći društvu da izdaje zakone koji se temelje na naravnom i Božjem zakonu, ali u isto vrijeme valja odgajati kršćanske savjesti.

Današnje društvo proživljava kruz svih vrsta, a najdublja je ona moralna, etička

kriza koja je uzdrmala i poremetila hijerarhiju (ljestvicu) vrijednosti, čovjek je izgubio osjećaj, što je vrjednije a što manje vrijedno. Ta sveopća kriza osjeća se napose u braku i obitelji, a vjerujemo zato što je iz života izbačena Ljubav, odnosno Bog, izvor svake ljubavi i života.

Pitamo se, ima li još bračnih drugova i obitelji koji svoju vjernost i ljubav grade na Ljubavi i izvoru svakoga života? Da, usprkos velikoj hajci sa svih strana, napose od strane mass medija koji svaki pokušaj obrane života i obitelji proglašavaju zaostalošću i konzervativizmom, ima bračnih parova, i to brojnih, koji u ženidbi žive poziv na svetost i svjedočiti ljubav koja nema zna za granice. Tko od nas nije sreo muža ili ženu koji zbog bolesti ili gubitka supruga smatraju da im život nema smisla pa mole Boga da umru umjesto ljubljenoga bića, ili da zajedno umru? U mnogim župama brojni bračni parovi obilježavaju i proslavlju zlatne ili srebrenе jubileje svojih vjenčanja. Na njihovim licima mogu se uočiti vedrina i osjećaj sreće, kao da je to bio prvi trenutak njihove ljubavi. Našem društvu u kojem se diže hajka na ženidbu ti su bračni parovi svjedočanstvo da je vjernost moguća i poziv drugima da slijede njihov primjer.

Jedan je otac govorio svome sinu: «Više od trideset godina živim s majkom. Prolazili smo kroz trenutke ekonomskih poteškoća sve do siromaštva, jer ste se vi djeca radali, ali mi smo se uvijek voljeli. I danas ti kažem da bih bez majke bio bez temelja svoje sreće. Nije mi potrebna vječnost da iskusim bogatstvo koje se nalazi u ljubavi».

Sveta Anastazija, mučenica i nebeska zaštitnica, neka nam pomogne u ovim teškim trenucima...

Mons. dr. Marin Šrakić

ODREDBE

DEVETNICA SVETKOVINE SV. STOŠIJE

Broj: 2338/2009.
Zadar, 3. prosinca 2009.

*SVIM ŽUPNIM UREDIMA I UPRAVITELJIMA CRKAVA U GRADU ZADRU,
CRKVENIM POKRETIMA, ZAJEDNICAMA, UDRUGAMA I USTANOVAMA U
ZADARSKOJ NADBISKUPIJI*

Draga braćo i sestre!

Na svetkovinu Bogojavljenja, 6. siječnja 2010. godine započinje devetnica u čast sv. Stošije, naslovnice naše Katedrale i zaštitnice naše Nadbiskupije.

Pozivam, Vas župnike svih župa u gradu Zadru, redovnike i redovnica, da sudjelujete u ovoj devetnici. Dovedite svoje župe, župne zborove, ministrante, djecu i ostale župljane. Ovu godinu posebno pozovite svoje mlade i sve koji sudjeluju u pripremama za Susret hrvatske katoličke mlađeži u Zadru 2010. Upravo ćemo na devetnici moliti na tu nakanu, da možemo generaciji koja dolazi prenositi veliko blago vjere.

Poslije sv. Mise potaknite vjernike da mogu iskazati štovanje sv. Stošiji u njezinoj kapeli gdje se nalazi i sarkofag. Ujedno je to prilika da se vjernici pomole na grobu blakopokojnog nadbiskupa u miru mons. Marijana Oblaka.

Vas župnike molim da predvodite sv. Misu u Katedrali i propovijedate kada hodočaste Vaše župe, po dogovoru. Sve ostalo dogovorite sa župnikom Katedrale.

Devetnica započinje u srijedu, 6. siječnja 2010. godine u 18 sati.

Šaljem Vam ovim putem raspored devetnice, odnosno hodočašća u Katedralu, kako slijedi:

6. 1. 2010. Bogojavljenje - svetkuje se u župama
7. 1. 2010. Župa Bezgrješnog začeća BDM - Puntamika i Diklo
8. 1. 2010. Župa Uznesenja BDM, Belafuža, Sv. Josip, Plovanija i Bokanjac
9. 1. 2010. Župa sv. Ante Padovanski - Smiljevac, Ploča i Dračevac
10. 1. 2010. Blagdan krštenja Gospodinova – svetkuje se u župama
11. 1. 2010. Župa sv. Stošije, Sv. Šime i Gospe Loretske - Arbanasi
12. 1. 2010. Župa bl. Alojzija Stepinca - Bili Brig i Kraljice mira - Stanovi
13. 1. 2010. Župa Presvetog Srca Isusova - Voštarnica i Sv. Ivan – Relja
14. 1. 2010. SVEČANA VEĆERNJA i Kolaudacija novih orgulja.

Svima Vam želim čestit Božić i blagoslovljenu novu 2010. godinu!

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

PROSLAVA SVETKOVINE SV. STOŠIJE

Broj: 2453/2009.

Zadar, 28. prosinca 2009.

*SVIM ŽUPNIM UREDIMA, UPRAVITELJIMA CRKAVA
I SVIM REDOVNIČKIM ZAJEDNICAMA U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI*

U nedjelju, 10. siječnja 2010. godine, na svim sv. Misama pročitajte sljedeću obavijest:

Draga braćo svećenici, redovnici, redovnice, dragi Kristovi vjernici!

U petak, 15. siječnja 2010. godine, slavimo svetkovinu svete Stošije, mučenice, zaštitnice naše Nadbiskupije i naslovnice naše prvostolne crkve. Katedrala je majka svih crkava u našoj Nadbiskupiji, a sveta Stošija naša zaštitnica i zagovornica svih vjernika Zadarske nadbiskupije. Blagdan svete Stošije je stoga blagdan cijele Nadbiskupije i svih njenih župa i crkava.

Sve Vas pozivam da sudjelujete u proslavi njezina blagdana, koji započinje u četvrtak, 14. siječnja 2010., SVEĆANOM VEČERNJOM u 18 sati, koju predvodi o. Nadbiskup i kolaudacijom novih orgulja u Katedrali; a nastavlja se na sam blagdan, u petak, 15. siječnja 2010., svetim misama u 7, 8 i 9 sati, te svečanom koncelebracijom u 11 sati, koju predvodi o. Nadbiskup.

Svečanu koncelebraciju biskupa i svećenika, u 18 sati, predvoditi će mons. dr. Marin Srakić, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije i nadbiskup i metropolit đakovačko - osječki.

Svojim sudjelovanjem u svetim Otajstvima posvjedočimo svoju vjeru Kristu Gospodinu i privrženost našoj nebeskoj zaštitnici, mučenici sv. Stošiji.

S poštovanjem Vas pozdravljam.

Ivan, v. r.

nadbiskup

NADBISKUPOV POHOD DEKANATIMA

Broj: 48/2010.

Zadar, 5. siječnja 2010.

SVIM ŽUPNIM UREDIMA I UPRAVITELJIMA CRKAVA

U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI

Draga braćo svećenici!

Budući da se Susret hrvatske katoličke mlađeži u Zadru veoma približio, želja mi je obići sve dekanate, ohrabriti Vas i vidjeti što smo u pripremi napravili a što još treba napraviti.

U dogovoru s dekanima dogovorio sam termine ovih susreta jer smatram da kroz veljaču, ožujak i travanj možemo još puno toga napraviti.

Stoga Vas pozivam da na ove susrete po dekanatima pozovete: redovnice, članove Župnog pastoralnog i ekonomskog vijeća koji će Vam pomagati oko smještaja i drugog dana boravka mladih, vjeroučitelje, suradnike, posebno mlade volontere koji će pomagati 8. svibnja u Zadru i 9. svibnja u Vašoj župi.

Dnevni red:

1. Molitva za Susret hrvatske katoličke mlađeži u Zadru 2010. (Večernja, krunica, Služba riječi ili nešto slično...)
2. Kako se pojedina župa priprema za ovaj događaj?
Koliko se obitelji prijavilo da će primiti mlade?

Koliko mladih možete primiti u svoju župu?

Kako zamišljate program u župi za 9. svibnja 2010. godine?

Popis volontera za Susret u Zadru 8. svibnja 2010. godine.

Popis volontera za Susret u župi 9. svibnja 2010. godine.

Ima li župa KUD? Koliko bi mladih iz KUD-a došlo na Susret?

Koliko sveukupno mladih iz župe dolazi na Susret (radi nabave kapa i majica,...)?

Što još treba riješiti?

Kako zamišljate sve financirati u župi? (Postoje li sponzori za ručak, ugostitelji, turistička zajednica)?

(Susret crkvenih pokreta, zajednica i udruga: 7. ožujka 2010.) ?

(Seminar za volontere: 23. – 25. travnja 2010.) ?

3. Razno.

P. s. Na točku 2. pismeno odgovorite i donesite izvještaj na sastanak.

RASPORED SUSRETA:

Subota, 16. siječnja 2010.	Pag	u 11 sati;
Nedjelja, 17. siječnja 2010.	Ražanac	u 15 sati;
Ponedjeljak, 18. siječnja 2010. sati;	Novigrad	u 18
Utorak, 19. siječnja 2010.	Benkovac	u 19 sati;
Srijeda, 20. siječnja 2010.	Zemunik	u 18 sati;
Četvrtak, 21. siječnja 2010.	Nin	u 17 sati;
Petak, 22. siječnja 2010.	Biograd	u 19 sati;
Subota, 23. siječnja 2010.	Pašman	u 11 sati;
Subota, 23. siječnja 2010.	Ugljan	u 9 sati;
Subota, 30. siječnja 2010.	Zadar – Istok	u 11 sati;
Ponedjeljak, 1. veljače	Zadar – Zapad	u 20 sati;
Srijeda, 3. veljače 2010. u Zadru	Dugi otok	u 9 sati;
Srijeda, 3. veljače 2010. u Zadru	Silba	u 9 sati.

S poštovanjem Vas pozdravljam i blagoslivljam.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

PASTIRSKI POHOD ŽUPAMA RAŽANAČKOG DEKANATA – RASPORED (I.)

Broj: 44/2010.

Zadar, 5. siječnja 2010.

DEKANATSKOM UREDU RAŽANAČKOM

Don Damir JURIČIN, dekan

23248 RAŽANAC

Budući da je Ražanački dekanat sada na redu za Pastirski pohod (Kan. 396 – 398), ovime Vas želim obavijestiti o terminima Pastirskog pohoda pojedinim župama, kako slijedi:

1. Ražanac	13. – 14. veljače 2010.
2. Slivnica	20. – 21. veljače 2010.
3. Vinjerac	20. – 21. veljače 2010.
4. Starigrad	13. – 14. ožujka 2010.
5. Seline	13. – 14. ožujka 2010.
6. Tribanj - Krušćica	13. – 14. ožujka 2010.
7. Ljubač	17. – 18. travnja 2010.
8. Radovin	17. – 18. travnja 2010.

Pastirski pohodi počinju prvoga naznačenog dana poslije podne, prema dogovoru sa župnikom.

Molimo zajedno za Božji blagoslov Pohodu u svakoj župi.

Pozdravljam Vas u Gospodinu Isusu.

+ Ivan, v.r.

nadbiskup

Dostavlja se: Svakoj župi u Ražanačkom dekanatu

EKUMENSKI MOLITVENI SUSRET U OSMINI ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

Broj: 220/2010.

Zadar, 19. siječnja 2010.

*SVIM ŽUPNIM UREDIMA, UPRAVITELJIMA CRKVA
I REDOVNIČKIM ZAJEDNICAMA U GRADU ZADRU*

U nedjelju, 24. siječnja 2010. godine, na svim sv. Misama pročitajte sljedeću obavijest:

Draga braćo i sestre!

Od 18. do 25. siječnja 2010. godine održava se u cijeloj Crkvi *Svjetska molitvena osmina za jedinstvo kršćana*. Kristova molitva „da svi budu jedno“ uvijek ostaje aktualna i svagda kuca na vrata svih generacija kršćana. Ovogodišnja molitvena osmina održava se pod geslom: „Vi ste tomu svjedoci“ (Lk 24,48).

Već više godina u našem gradu održavamo ekumenske molitvene susrete s pravoslavnim kršćanskim braćom, ugošćujući naizmjenice jedni druge. Tako će se ove godine Ekumenska večernja molitva Zadarske nadbiskupije i Pravoslavne crkvene općine sv. Ilike u Zadru, održati u nedjelju, 24. siječnja o.g., u Pravoslavnoj crkvi sv. Ilike proroka u Zadru, s početkom u 17 sati.

Svojim sudjelovanjem i molitvom ispunjavamo zapovijed samoga Krista koji je prvi molio Oca za svoje učenike „Da svi budu jedno“ (Jv 17,11).

U Gospodinu Vas pozdravljam i blagoslivljam.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

Nadbiskupov susret u Caritasu o Božiću, 2009.

OBAVIJEST O SMRTI I SPROVODNIM OBREDIMA O. NADBISKUPA

Broj: 366/2010.

Zadar, 25. siječnja 2010.

*SVIM ŽUPNIM UREDIMA, UPRAVITELJIMA CRKAVA, SAMOSTANIMA /
REDOVNIČKIM ZAJEDNICAMA U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI*

Izvješćujem Vas da je u ponedjeljak, 25. siječnja 2010. godine, u Nadbiskupskom domu u Zagrebu, u 71. godini života, 46. godini svećeništva i 20. godini biskupstva, u Gospodinu preminuo zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda.

Mons. Ivan Prenda rođen je 31. prosinca 1939. godine u Gornjem Zemuniku, župa Zemunik, od oca Jure i majke Ike rođ. Zubčić. Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju završio je u Zadru. Pohađao je Visoku bogoslovnu školu u Zadru i Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu, gdje je diplomirao 1964., a postigao licencijat 1967. godine. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1964. godine u Zadru, po rukama zadarskog nadbiskupa mons. Mate Garkovića. U Zadarskoj nadbiskupiji obnašao je sljedeće službe: od 1964. do 1968. bio je župnikom Škabrnje, Nadina i Smilčića; od 1968. do 1970. duhovnikom u Nadbiskupskom sjemeništu "Zmajević" u Zadru a od 1970. do 1992. ravnateljem sjemeništa; od 1968. profesorom pastoralke na Visokoj bogoslovnoj školi u Zadru; od 1970. do 1972. katehetom mlađih u Zadru; od 1973. dijecezanskim delegatom za pastoral svećeničkih zvanja te poslužiteljem župa Ervenik, Nunić, Rodaljice, Bruška, Popovići i Medviđa; od 1983. kanonikom Stolnog kaptola sv. Stošije; od 1984. voditeljem svetih obreda Stolne crkve; od 1981. do 1990. dopisnikom Glasa Koncila; od 1970. do 1992. voditeljem Odjela za zvanja u Zadarskoj nadbiskupiji. Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je nadbiskupom koadjutorom zadarskim 29. ožujka 1990. godine. Biskupsko ređenje primio je 9. lipnja 1990. godine u zadarskoj katedrali, gdje je glavnim zarediteljem bio Franjo kardinal Kuharić, nadbiskup zagrebački. Po dužnosti, odmah postaje i generalnim vikarom Zadarske nadbiskupije. Službu nadbiskupa ordinarija Zadarske nadbiskupije preuzeo je 2. veljače 1996. godine, a svečano je ustoličen u tu službu u katedrali sv. Stošije 11. veljače 1996. U Hrvatskoj biskupskoj konferenciji obnašao je mnoge službe, među ostalima i potpredsjednika HBK od 2000. do 2005. Od 1998. do 2004. bio je predsjednikom Hrvatskog Caritasa. Vršio je i službe predsjednika Vijeća HBK za kler i bio članom Mješovite komisije HBK, Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i Hrvatske unije viših redovničkih poglavara.

Tijelo pokojnog Nadbiskupa bit će izloženo u Katedrali sv. Stošije, u petak, 29. siječnja 2010., od 8 do 20 sati. Istoga dana, navečer u 18 sati, započet će Molitveno bdjenje. U subotu, 30. siječnja 2010. u 11 sati, započet će sprovodni obredi Misom zadušnicom koju će predvoditi nadbiskup zagrebački Josip kardinal Bozanić, nakon čega će tijelo pokojnog Nadbiskupa biti sahranjeno u grobnici zadarskih nadbiskupova u Katedrali.

Neka se u župnu Knjigu godova za dan 25. siječnja upiše: *Mons. Ivan Prendža, zadarski nadbiskup (1939. – 2010.).* Neka se u subotu, 30. siječnja 2010., u 11 sati, na početku sprovodnih obreda, u svim crkvama oglasi zvono po mjesnim običajima prigodom smrti. U Euharistijskom kanonu izostavlja se redak: *zajedno s biskupom našim,* do imenovanja novoga nadbiskupa ordinarija. U svim župama Nadbiskupije, tijekom osmine po ukolu pokojnog Nadbiskupa, neka se služi Misa zadušnica za pokoj njegove duše.

Počivao u miru Božjem!

U Gospodinu Vas pozdravljam.

Don Josip Lenkić, v. r., kancelar

OBAVIEST O IZBORU ZA DIJECEZANSKOG UPRAVITELJA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj: 427/2010.

Zadar, 1. veljače 2010.

*SVIM ŽUPNIM UREDIMA, UPRAVITELJIMA CRKAVA
I SVIM REDOVNIČKIM ZAJEDNICAMA U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI*

Obavijest neka se pročita u nedjelju 7. veljače 2010. godine, na svim sv. Misama:

Draga braćo svećenici, redovnici, redovnice, dragi Kristovi vjernici!

Dužnost mi je obavijestiti Vas da me je Zbor savjetnika Zadarske nadbiskupije u Zadru, 30. siječnja 2010. godine na svojoj sjednici, na temelju propisa crkvenog zakonika izabrao za dijecezanskog upravitelja, pošto je smrću blagopokojnog nadbiskupa msgr. Ivana Prendža zadarska nadbiskupska stolica ostala ispražnjena.

Istoga sam dana u skladu s propisom crkvenog zakonika pred Zborom savjetnika učinio isповijest vjere i položio prisegu vjernosti i tako preuzeo privremenu upravu Nadbiskupije, dok Sveta Stolica ne odredi drugačije.

Prihvatio sam izbor Zbora savjetnika u duhu križa i služenja svojoj Nadbiskupiji.

Bratski molim Zbor savjetnika, dijecezansko svećenstvo i redovnike za velikodušnu i požrtvovnu suradnju i pomoć. Suradnja i jedinstvo, revnost, savjesnost i vjernost u vršenju povjerene nam službe veoma su nam potrebite u ovom prijelaznom razdoblju povijesti Nadbiskupije. Svima neka nam budu najprijeći Božji interesi, dobro Božje Crkve i normalno odvijanje poslova i služba u Nadbiskupiji.

Ponizno preporučam u molitve svećenstva, redovnika, redovnica i čitavog Božjeg naroda sadašnje potrebe Nadbiskupije i svoju službu. U tom duhu određujem da se svake nedjelje nakon popričesne molitve moli zaziv Duhu Svetom za izbor novog nadbiskupa.

Uvjeren sam da nas s neba prati i zagovor našega blagopokojnog nadbiskupa mons. Ivana Prendje. On svojim životom, radom i primjerom ostaje za sve nas, svoje suradnike u svećeništvu kao i one koji su bili povjereni njegovoj pastirskoj brizi, primjer brižljiva pastira i dobrog oca. On ostaje za sve nas svijetli putokaz, nadahnuće i poticaj našem životu i radu. Njegovu ćemo uspomenu najbolje sačuvati i najpotpunije ćemo mu se odužiti radom, molitvom i trpljenjem za ono isto djelo za koje je on živio, radio, molio i trpio.

S poštovanjem Vas pozdravljam.

v. r.

Don Milivoj Bolobanić,

dijecezanski upravitelj

POBAČAJ I OVLAST ODRJEŠENJA

Broj: 970/2010.

Zadar, 18. veljače 2010.

Upućuju se isповједници na *Vjesnik Zadarske nadbiskupije*, broj: 1-2/1989. godine, na tekst "Zločin pobačaja, grijeh, kazna i ovlast odrješenja" gdje je ova tematika šire razrađena. Ovdje donosimo samo ono što se odnosi na ovlast odrješenja po službi i danim ovlastima.

Od kazne izopćenja zbog sudjelovanja u vršenju pobačaja (prema Kan. 1398. Zakonika kanonskog prava) imaju pravo odriješiti:

1. Ordinarij mesta (Kan. 1355). Tu se podrazumijeva i Generalni vikar,
2. Kanonik-pokorničar (kan. 508), koji tu ovlast ne može delegirati.
3. Oni koje mjesni Ordinarij ovlasti i imenuje.

Radi duhovnog dobra vjernika i spasa duša ovime dajem ovlast odrješenja od kazne izopćenja zbog izvršenog pobačaja i sudjelovanja u pobačaju slijedećim svećenicima:

1. Provincijalu Franjevačke provincije sv. Jeronima u Zadru.
2. Svim dekanima.
3. Župniku župe sv. Šime u Zadru.
4. Gvardijanu i vikaru samostana sv. Frane i sv. Mihovila u Zadru.
5. Svim isповједnicima: u Došašću, Korizmi i Vazmenom vremenu, o svetkovinama Velike Gospe, Svih Svetih, za vrijeme pučkih misija, duhovnih obnova, duhovnih vježbi i molitvenih seminara.
6. Voditelju pokorničkog slavlja svaki put kad se ono slavi u većoj ili manjoj vjerničkoj zajednici, osim slučajeva navedenih pod brojem 6.

Don Milivoj Bolobanić, v. r.

dijecezanski upravitelj

XVIII. SVJETSKI DAN BOLESNIKA

Broj: 969/2010.

Zadar, 10. veljače 2010.

Draga braćo svećenici,

Ove godine, na spomendan Gospe Lurdske, 11. veljače, proslavit ćemo XVIII. *Svjetski dan bolesnika*. Papa Benedikt XVI. je za tu prigodu uputio i svoju poruku, koju smo donijeli u prošlom broju Vjesnika, a koja poseban naglasak na pomoć djeci. Neka se glavni naglasci Papine poruke prenesu vjernicima prigodom Dana bolesnika. Dan bolesnika je i prigoda za pohod bolesnicima i ponudu sakramenta pomirenja, pričesti i bolesničkog pomazanja. Osobito je uputno objasniti pravi smisao bolesničkog pomazanja u svjetlu Katekizma katoličke crkve br. 1499-1532.

Don Milivoj Bolobanić, v. r.

dijecezanski upravitelj

GODIŠNICA SMRTI MONS. MARIJANA OBLAKA

Broj: 519/2010.

Zadar, 8. veljače 2010.

SVIM ŽUPNIM UREDIMA, UPRAVITELJIMA CRKAVA I SAMOSTANIMA

U GRADU ZADRU

Obavijest neka se pročita u nedjelju 14. veljače 2010. godine, na svim sv. Misama:

Draga braćo i sestre!

U ponedjeljak 15. veljače 2010. godine navršava se druga godišnjica smrti zadarskog nadbiskupa u miru mons. Marijana Oblaka. To je prigoda da ga se sjetimo u našim molitvama i ujedno pozovemo vjernike na molitvu.

Toga će se dana za pokojnog nadbiskupa mons. Marijana služiti sv. Misa u katedrali sv. Stošije u 18 sati.

Gospodin mu bio nagrada za sve što je učinio i ostavio kao duhovnu baštinu ovoj Nadbiskupiji!

Svima pozdrav u Gospodinu.

Don Milivoj Bolobanić, v.r.

dijecezanski upravitelj

XXXIX. GODIŠNJA SVEĆENIČKA SKUPTŠINA

Broj: 471/2010.

Zadar, 9. veljače 2010.

SVIM SVEĆENICIMA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Draga braćo svećenici,

u srijedu, 24. veljače 2010. godine, sazivam našu XXXIX. godišnju svećeničku skupštinu, koja će se održati u Nadbiskupskom sjemeništu "Zmajević" u Zadru, sa sljedećim

Dnevnim redom:

- 10.30 sati - Prigoda za sakramenat pomirenja
- 11.00 sati - Euharistijsko slavlje, predvodi don Milivoj Bolobanić, dijecezanski upravitelj
(svatko treba ponijeti albu i štolu)
- 12.15 sati - Zajednički objed u blagovaonici Sjemeništa

Očekujući naš susret kao bitan znak našeg zajedništva, sve Vas u Gospodinu pozdravljam.

Don Milivoj Bolobanić,
v.r.

dijecezanski upravitelj

PEPELNICA U KATEDRALI

Broj: 539/2010.

Zadar, 10. veljače 2010.

SVIM ŽUPNIM UREDIMA I UPRAVITELJIMA CRKAVA U GRADU ZADRU

Draga braćo svećenici!

U nedjelju, 14. veljače 2010. godine na sv. Misama s narodom oglasite sljedeće:

Na Pepelnici, 17. veljače 2010. godine, u katedrali sv. Stošije sv. Misa i obred pepeljanja bit će u 18 sati.

Na Pepelnici je *obavezan post i nemrs*, kao i na Veliki petak. Svakog korizmenog petka je također obvezatan nemrs. Zakon nemrsa obvezuje sve koji su navršili četrnaestu godinu života; zakon posta obvezuje sve punoljetne do započete šezdesete godine.

Postom, molitvom i milostinjom pridružimo se cijeloj Crkvi kako bismo postali što sličniji svome slavnому Gospodinu.

Svima pozdrav u Gospodinu.

Don Milivoj Bolobanić,
v.r.

dijecezanski upravitelj

KORIZMENA AKCIJA

Broj: 567/2010.

Zadar, 15. veljače 2010.

SVIM ŽUPNIM UREDIMA I UPRAVITELJIMA CRKVA

U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI

Obavijest neka se pročita u nedjelju 21. veljače 2010. godine, na svim sv. Misama:

Draga braćo i sestre!

Ulazeći u sveto korizmeno vrijeme nastavljamo s našom nadbiskupijskom KORIZMENOM AKCIJOM. Ovogodišnja korizmena akcija bit će naše sudjelovanje u

troškovima u župi prigodom Susreta hrvatske katoličke mlađeži u Zadru, 8. - 9. svibnja ove godine.

U korizmenoj akciji želimo dati svjedočanstvo kršćanske vjere i ljubavi. Stoga Vas pozivam da se odazovete ovogodišnjoj korizmenoj akciji.

Svakome župniku stavljam na srce provođenje ove akcije tijekom ovogodišnje korizme na način koji najbolje odgovara prilikama u župi koju poslužuje.

U Kristu Vas pozravljam.

Don Milivoj Bolobanić, v.r.

dijecezanski upravitelj

KORIZMA – MILOSNO I POKORNIČKO VRIJEME

Broj: 982/2010.

Zadar, 17. veljače 2010.

Draga braćo svećenici, redovnici, redovnice,
draga braćo i sestre Kristovi vjernici,

Prema propisima Biskupske konferencije, uzdržavanje od mesne hrane (nemrs) obdržava se svakog petka u godini, osim ako se taj dan podudara s danom ubrojenim u svetkovine. Post podrazumijeva uzimanje jednog obroka dnevno i obvezuje sve punoljetne krštenike do 60. godine života, pod uvjetom da su zdravi. Post i nemrs obvezni su na Čistu srijedu (Pepelnicu) i na Veliki petak (Kan. 1251). Na temelju ovlasti Biskupske konferencije, vjernici mogu kroz godinu nemrs zamijeniti nekim drugim načinom pokore. Nemrs u petke kroz godinu obvezuje svećenike, đakone, redovnike i crkvene ustanove. Pastiri, vjeroučitelji i roditelji dužni su poučiti one koji zbog maloljetnosti nisu iobvezni na post i nemrs o potrebi i pravom smislu pokore i odricanja (Kan. 1262).

Korizmeno nas vrijeme pripravlja za najveću godišnju svetkovinu – Gospodnje Uskrstnuće. Sasvim je prikladno da se baš u to vrijeme redovitije, zauzetije i usrdnije molimo, obnavljamo askezom i iskazujemo djelima ljubavi prema braći. U tom smislu treba poticati sve na usrdniju pojedinačnu i zajedničku molitvu Časoslova, sudjelovanje u sakramentalnom životu (ispovijed i pričest), u pobožnosti Križnoga puta, i karitativnom životu Crkve (Korizmena akcija).

Neka Gospodin udijeli svima milost obraćenja i obilnoga duhovnoga rasta.

Don Milivoj Bolobanić, v.
r.

dijecezanski upravitelj

Koncert prigodom kolaudacije novih orgulja u Katedrali sv. Stošije, 14. 01. 2010.

RASPORED SLAVLJA SV. POTVRDE u 2010. godini

Broj: 971 /2010.

Zadar, 18. veljače 2010.

Donosim raspored slavlja svete potvrde do kraja pastoralne godine 2009/2010., kako slijedi:

	Don Milivoj Bolobanić DIJECEZANSKI UPRAVITELJ	Fra Josip SOPTA PROVINCIJAL FRANJEVAČKE PROVINCije SV. JERONIMA	Don SREĆKO FRKA – PETEŠIĆ kanonik
10. 4. 2010.	Zadar - Smiljevac	Silba	
11. 4. 2010.	Podgradina	Škabrnja Nadin	
17. 4. 2010.	Benkovac	Diklo Kožino	
18. 4. 2010.	Radovin	Visočane	
24. 4. 2010.			
25. 4. 2010.			
1. 5. 2010.	Zadar - Plovanija	Galovac	Biograd – Kosa
2. 5. 2010.	Jasenice	Gorica - Raštane	Turanj
8. 5. 2010.	SHKM 2010.	SHKM 2010	SHKM 2010

9. 5. 2010.	SHKM 2010.	SHKM 2010	SHKM 2010
15. 5. 2010.	Zadar - Belafuža (ujutro) Zadar – Relja (popodne)		Crno
16. 5. 2010.	Zadar – Arbanasi		
22. 5. 2010.	Sutomišćica	Zadar - Voštarnica	Zadar - Puntamika
23. 5. 2010.	Katedrala, Sv. Šime, Bokanjac	Sukošan - Debeljak	
29. 5. 2010.	Zadar – Bili Brig	Petrčane	Preko
30. 5. 2010.	Poličnik Suhovare	Kistanje	Bibinje
5. 6. 2010.	Biograd n/m	Pakoštane	Zaton
6. 6. 2010.	Zadar - Stanovi	Zadar - Ploče	Smilčić
12. 6. 2010.	Kolan Barbat		
13. 6. 2010.			
19. 6. 2010.			
20. 6. 2010.			
26. 6. 2010.			
27. 6. 2010.	Veli Iž Mali Iž		

U pripremi slavlja sakramenta Potvrde treba se držati sljedećega:

1. Organizirati prije slavljenja Potvrde susret Dekana ili Djelitelja s krizmanicima, te sa roditeljima i kumovima, posebno.
2. Treba na pregled pripremiti za susret:
 - a) Imenik krizmanika i njihovo pohađanje kateheza za pripravu primanja sakramenta;
 - b) Popis tema, odnosno udžbenik, po kojima su se krizmanici spremali;

- c) S Djeliteljem dogovoriti način odvijanja cijelog slavlja.
3. Treba uvijek predstaviti krizmanike, nakon Evanđelja, kako predviđa obred slavlja. Najbolje je kada to učini jedan od roditelja.
 4. Molitvu vjernika uvijek se uzima iz obrednika. Neka je predmole odrasli vjernici.
 5. Fotografiranje, zajedničko s Djeliteljem, kao i pojedinačno, mora biti obavljeno na dočlan način. Nered koji se stvara u crkvi razbija njezinu sakralnost. Na to treba unaprijed upozoriti i spremiti krizmanike, roditelje i kumove.

O svim navedenim točkama trebate upoznati kako krizmanike tako i roditelje.

Svima pozdrav u Gospodinu.

Don Milivoj Bolobanić, v.
r.

dijecezanski upravitelj

SVETO VAZMENO TRODNEVLJE

Broj: 983/2010.
Zadar, 22. veljače 2010.

Draga braćo svećenici,

Vrhunac liturgijske godine jest Sveto vazmeno trodnevlje kada Crkva slavi središnje otajstavo vjere. S obzirom na neke pojedinosti s tim u vezi, upućujem Vas na Vjesnik Zadarske nadbiskupije, broj 3-4/1998., str. 103., Odredba broj: 507/1998.

Potičem sve da i ove godine dolično pripreme sveta liturgijska slavlja na vrijeme. Neka se upravo u njima očituju sva naša nastojanja oko duhovne obnove vjernika, kao i bogatstvo i ljepota svetog bogoslužja. Liturgijske uredbe i propise treba s najvećom pažnjom obdržavati. Neka se s posebnom pažnjom pripreme ministranti, čitači, pjevači i svi koji na bilo koji način sudjeluju u slavlјima. Tradicionalne mjesne pojedinosti koje su bogato sačuvane po nekim našim župama neka se nastoje sačuvati, oplemeniti i skladno uklopiti u sveto bogoslužje. Nadasve, treba uvijek gorljivo potaknuti vjernike na primanje svetih sakramenata pomirenja i euharistije, bez čega slavlje Vazma Gospodnjega uvijek ostaje bez bitne punine.

Križu se Tvome, Gospodine, klanjamo, i sveto Uskrsnuće Tvoje slavimo!

Don Milivoj Bolobanić, v.
r.

dijecezanski upravitelj

VELIKI ČETVRTAK - MISA POSVETE ULJA

Broj: 984/2010.

Zadar, 22. veljače 2010.

Draga braćo svećenici,

Svu braću svećenike u našoj Nadbiskupiji, pozivam na Misu posvete ulja, koju ćemo proslaviti na Veliki četvrtak, u 9 sati, u stolnoj crkvi sv. Stošije. Također, pozivam sve naše bogoslove i sjemeništare, te preko Vas braćo svećenici, ovogodišnje katekumene i krizmanike. Neka nas zajedništvo oko Stola Gospodnjega okrijepi u svetoj službi u našoj mjesnoj Crkvi, a spomen ustanove Euharistije i Svetoga reda neka nam produbi to duboko otajstveno zajedništvo. Slavlje će predvoditi nadbikup mons. Mario Roberto Cassari, apostolski nuncij u RH.

Sveta ulja će dijeliti don Tomislav Dubinko i don Jerko Vuleta, a naknada za ista je 50 kuna. Nakon Euharistijskog slavlja pozivam sve za bratski stol u naše Sjemenište.

Don Milivoj Bolobanić, v.

r.

dijecezanski upravitelj

MILOSTINJA VELIKOGA PETKA

Broj: 985/2010.

Zadar, 22. veljače 2010.

Draga braćo svećenici,

Odredbom Svetе Stolice, milostinja Velikoga petka namijenjena je uzdržavanju svetih mjesta u Svetoj Zemlji. Milostinja Velikoga petka je namjenska i treba je dostaviti Nadbiskupijskom ekonomatu s naznakom «ZA BOŽJI GROB». Budući neke župe nemaju «Božji grob» ili ne postoji u njima običaj ostavljati prilog ispred «Božjeg groba», pod milostinjom Velikog petka podrazumijeva se i sakupljeni novac za vrijeme klanjanja Svetom križu.

Don Milivoj Bolobanić, v.

r.

dijecezanski upravitelj

MISNA TABLICA

Broj: 986/2010.

Zadar, 22. veljače 2010.

Draga braćo svećenici,

S danom 31. ožujka 2010.. godine, potrebno je zaključiti popunjenu Misnu tablicu za I. tromjesečje 2010. godine i dostaviti Ekonomatu do 15. travnja 2010.

Don Milivoj Bolobanić, v.
r.

dijecezanski upravitelj

OBAVIESTI

NADBISKUPIJSKO POVJERENSTVO

ZA PASTORAL OBITELJI

TEČAJ PRIPRAVE ZA BRAK

Održava se navedenih dana u 18,30 sati (do 20,30) u prostorijama Pastoralnog centra Bezgrješnog začeća BDM, Zadar – Puntamika, A. Šenoe 3, tel. 331-064.

Ožujak: 4., 5., 11., 12.

Travanj: 15., 16., 22., 23.

Svibanj: 6., 7., 13., 14.

Lipanj: 10., 11., 17., 18.

Srpanj: 1., 2., 8., 9.

Mole se župnici da zaručnicima sami popune prijavnicu kako bi bilo razvidno iz kojih župa oni dolaze.

Nadbiskupijski povjerenik za pastoral obitelji:

Don Emil Bilaver

DUHOVNE VJEŽBE PRIVATNO OBAVILI:

Don Stipe Mustapić, Čokovac, 30. 11. – 2. 12. 2009.

IMENOVAN NOVI PRIOR ČOKOVSKIH BENEDIKTINACA

Notker Wolf, opat primas Benediktinske konfederacije i viši poglavar benediktinskog samostana Sv. Kuzme i Damjana na Čokovcu, imenovao je o. Jeronima Adama Marina novim priorom te jedine muške benediktinske zajednice u Hrvatskoj. Novi prior rođen je 12. srpnja 1975. g. u Zadru, iz župe je Bezgrešnog začeća BDM, Zadar-Puntamika i od 2001. monah je čokovske zajednice. Teologiju je studirao u benediktinskim zavodima u Švicarskoj i Austriji. Naslijedio je o. Jozu Milanovića, koji je priorsku službu vršio dvadeset i dvije godine. Čokovski benediktinci preporučuju u molitve novog priora i cijelu zajednicu. Čestitamo!

DOKTORIRAO DON JEROLIM LENKIĆ

Svećenik Zadarske nadbiskupije don Jerolim Lenkić, obranio je doktorsku dizertaciju "Ljudska smrt, umiranje i eutanazija u svjetlu medicine, prava, filozofije i teologije s empirijskim istraživanjem" 16. prosinca 2009. g. na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Čestitamo!

NAŠI POKOJNICI

IKA BULJAT

Ika Buljat, majka svećenika don Andjelka Buljata, preminula je 14. prosinca 2009. u 79. godini života od inzulta i raka u kostima. Njezini roditelji su pok. Grgo Dukić i mjaka pok. Luca r. Karamarko. Rođena je u siromašnoj seljačkoj obitelji, ali je u obitelji naučila voljeti obitelj i raditi svaki posao, pa i one najteže seljačke poslove od uzgajanja domaćih životinja i rada na polju. Nije se kao djevojka stidjela obavljati te

poslove koji su je pratili kroz cijeli njezin život, sve do starosti. Godine 1954. udaje se za pok. Petra Buljata i s njim rađa na svijet šestero djece, četvero živih i dvoje pokojnih. Don Andelko Buljat je postao svećenikom, a kćerke Neda i Marija i još najmlađi sin Svetomir, svi imaju svoje obitelji i svoju djecu. Kćer Neda ima dva sina Tomislava i Andela, te kćer Marinelu koja je u braku i upravo toga dana kada su pokapali njezino tijelo u grob njezina unuka Marinela je rodila malog Nou. Kćer Marija ima dva sina Ivicu i Kristjana a svaki sin po dvoje djece. Sin Svetomir ima dva sina, Antonija i Silvija. Ono što je važno istaći za pok. Iku jest njezina vrijednost u poslu i pravi moralni kršćanski život. Voljela je djecu kao najveće bogastvo. Zajedno sa svojim mužem pok. Petrom, koji je poginuo u 47. godini života na radnom mjestu, stekli su dobru materijalnu podlogu za život. Bila je veliki domoljub i voljela je svoju zemlju Hrvatsku i uvijek se je radovala njezinu uspjehu. Od nje su njezina djeca naučila ljubiti Boga i Domovinu. Obitelj je zbog toga silno Bogu zahvalna i ponosna na nju. Neka je Gospodin nagradi vječnim mirom u svome kraljevstvu. Pokopana je 15. prosinca, na mjesnom groblju u Suhovarima, a sporovodne obrede predvodio je o. Nadbiskup u zajedništvu s tridesetak svećenika. Počivala u miru Božjem.

ANTE KOKIĆ

Ante Kokić, otac mons. Jose Kokića, ravnatelja Klasične gimnazije Ivana Pavla II., sin Juke i Anice, rođen je 30. ožujka 1912. godine. S Marijom r. Vrsaljko sklopio je brak 12. studenoga 1938. U braku je sa svojom ženom proživio 72 godine u kojem ih je Gospodin blagoslovio s četiri sina. Cijeli je život „radio na zemlji“, kao i sva njegova generacija iz rodne Pridrage. Krasila ga je umjerenosť u svemu, pa je pred kraj svojega života rekao liječniku kako se nikada „nije dosita najeo“ – ne zato što nije imao, već što je to bilo njegovo životno načelo. Latinsku poslovicu „est modus in rebus“ vjerojatno nije znao, ali ju je nepogrešivo živio u svoj njezinoj mudrosti. Nije bio čovjek od puno riječi, već je smatrao da ako netko ne shvaća gledajući djela, ni po riječima neće shvatiti. Skupa sa svojom ženom, koja mu je u progonstvu, kako sam nije mogao čitati, pročitala cijelo Sveti Pismo, redovito je odlazio u Crkvu Božju. Nije robovao zemaljskim stvarima, i ništa nije držao izričito svojim. Njegovi sinovi vidjeli su što znači roditeljska briga i blagost te što je nenavezanost za zemaljska dobra. Preminuo je u Pridragi 9. veljače 2010. u 20 sati, u 98. godini života. Sprovodne obrede i Misu zadušnicu skupa s brojnom braćom svećenicima predvodio je don Jure Zubović, pridraški župnik. Počivao u miru Božjem.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

HUMANITARNA AKCIJA "VUKOVARU ZaDar"

Humanitarna akcija "Vukovaru ZaDar" održana u subotu 5. prosinca na Narodnom trgu u Zadru četvrtu godinu zaredom okupila je tisuće ljudi dobre volje koji su paketima i novčano željeli pomoći Vukovarce u hrani, higijenskim potrepštinama, pelenama i školskom priboru, jer je vukovarski Caritas rekao da u tome najviše oskudijevaju. Akcija je okupila sve zadarske društvene strukture a ove je godine prvi put prešla granice te će Vukovarce pomoći i pravne osobe iz Šibensko-kninske i Splitsko-dalmatinske županije. "To znači da još mislimo jedni na druge, da ima mogućnosti i volje pomoći jedni drugima. Mislim da će se i Vukovar razviti jer ima prirodni potencijal za razvoj" rekao je zadarski župan Stipe Zrilić koji je uz Zadrane svih uzrasta i staleža osobnim dolaskom i prilogom podržao akciju. Prije četiri godine inicijativu je pokrenula s. Melhiora Biošić, predsjednica Hrvatske katoličke udruge medicinskih sestara i tehničara Zadar. "Nisam mogla ni slutiti koje će razmjere akcija izazvati, ali znam da je Bog silno velikodušan. Kad malo naše dobre volje Bog blagoslovi to preraste u ogromno čudo. Bogu hvala za tu veliku akciju, to je Božje djelo, ne ljudsko. Pitaju se ljudi gdje su čuda. Čuda su svugdje oko nas, trebamo samo otvoriti oči i srce, doći i vidjeti. Ljudi dolaze s paketima kao da nije recezija, a svi govore o tome. Kad je u pitanju Vukovar, srca jednostavno prorade - i neka prorade. I mi ćemo imati više blagoslova kad damo potrebnijima od sebe. Trebamo imati srca za potrebne. Bog je radi nas došao na zemlju, da nas obdari mirom i blagoslovom. Zahvalni smo mu što je pokucao na mnoga srca i što su se odazvala" rekla je s. Melhiora uz poruku Vukovarcima "Ostanite na svome. To je krvlju obranjeno za našu domovinu koja treba procvasti. Ima dosta obitelji s brojnom djecom i trebamo dati podršku našem Vukovaru".

Ove godine akciji na trgu priključila se i zadarska izdavačka kuća Forum čijom su kupnjom knjiga Zadrani pomogli obnovu knjižnog fonda Vukovarske knjižnice. Forum ove godine slavi 20 godina rada, specijalizirani su za dječja izdanja i monografije, a snizili su ih i do 80 % kako bi se njihovom kupnjom pomogla vukovarska knjižnica. U prigodnom višesatnom programu sudjelovali su Molitvena zajednica Krvi Kristove, udruga Điran, Jessica i Charlotte Lietch, klape Sol, Pijeta, Cantus, Kondura iz Nina, dječji mandolinски orkestar Korona, Društvo 'Naša djeca' iz Biograda, KUD Nevijane, ninski dječji Tamburaški orkestar 'Branimir', vokalni sastav 'Magnificat' HKUMST-a Zadar, Zbor mladih 'Belafuža', Roko Pastuović, dječji vrtić Sunce i Rockatanksi bend. U ponedjeljak 7. prosinca u 8,30 sati za Vukovar kreće konvoj pomoći iz OŠ Šimuna Kožičića Benje u Zadru koja je od 30. studenog bila domaćin u prikupljanju donacija za Vukovar. Pomoći će blagosloviti generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivica

Mustać a kamion s paketima će pratiti i autobus Zadrana željnih osobno pohoditi Vukovar i predati pomoć. Prošle godine, uz šlepere potrebnih sredstava u paketima, Zadrani su za Vukovar prikupili i 250 000 kuna. Uplate se mogu izvršiti na broj žiro računa RBA 2484008-1100747984 / Caritas Vukovarskog dekanata, Franjevački samostan u Vukovaru.

SVJETSKI DAN VOLONTERA U ZADARSKOM CARITASU

Svjetski dan volontera u subotu 5. prosinca prigodno je obilježen u Caritasu zadarske nadbiskupije koji je razvio mrežu volontera s kojima surađuje u provedbi svojih socijalnih programa. Volonteri doprinose ostvarivanju postojećih mogućnosti organizacije i kreiranju novih, a Caritas predstavlja volonterstvo kao odgovor na duhovnu potrebu pojedinca da pomaže. Generalni vikar nadbiskupije mons. Ivan Mustać, predstavnici lokalnih vlasti i saborski zastupnik Ivo Grbić u Pučkoj su kuhinji ljudima u potrebi dijelili obrok. Zadarski Caritas dva puta dnevno osigurava 250 obroka za ljudе koji žive u teškoj materijalnoj situaciji. Dnevno podjeljuje 20 dijetalnih obroka, a na kućnu adresu šireg područja Zadra i Biograda distribuira 36 obroka. Caritasova Pučka kuhinja u Benkovcu dnevno osigurava obrok za 110 korisnika, a 80 korisnika hranu dobiva kući. Distribuciju obavljaju dva tima na širem području Benkovca i općine Stankovci. "I u bogatijim europskim zemljama susretao sam ljudе koji volontiraju. U suvremenom svijetu postoji kultura volontiranja. Dolazeći u mirovinu ljudi se javljaju u ustanove kao što je Crkva da se mogu osjetiti korisni i u svojoj trećoj dobi. Naš dolazak u Caritas je samo jedan mali znak pažnje i podrške u onome što Caritas radi svakog dana i cijele godine. To je predivno. Ljudima teba pomoći u onome što rade ako imaju lijepo nadahnuće" rekao je mons. Mustać. Zastupnik Grbić je nastavio posjete Pučkoj kuhinji što je činio i dok je bio zadarski župan. "To je davanje dijela sebe, treba pomoći ljudima u teškoj situaciji, s osmijehom i toploim riječi priuštiti im dnevni obrok" rekao je Grbić.

„Volonterstvo je jedan od kamena temeljaca civilnog društva jer oživljava plemenita stremljenja čovjeka u zauzimanju za mir, sigurnost i pravičnost za sve ljudе“ stoji u Općoj deklaraciji o volonterstvu čija je značajka da globalno počinje s lokalnim; društveni napredak izrasta od najširih slojeva u dnu prema vrhu. To potvrđuju i caritasovi volonteri došli na obilježavanje Dana volontera, poput Božice Knez koja izrađuje ručne radove čijom se prodajom pomažu ljudi iz Caritasova programa, a puno puta pomogla je i potrebne Knina. Volonteri u zadarskom Caritasu poput splitskog studenta Ive Puljeka rade s djecom iz rizičnih obitelji koji pohađaju Caritasovu Dnevnu školu pomažući im rješavanje školske zadaće. I s beskućnicima u poludnevnom boravku u Pučkoj kuhinji rade volonteri; u oba projekta to su i stručni volonteri, poput prof. Engleskog, pedagog i psiholog. "U radu s tim korisnicima jako je važan kontinuitet i da su volonteri osobe s profesionalnom etikom, educirani kako bi još stručnije pomogli te kategorije ljudi. Takav način rada omogućuje kontinuitet i razvijanje drugih aktivnosti" rekla je Mirjana Tadić, zamjenica ravnatelja zadarskog Caritasa. Istaknula je da Caritas želi proširiti mrežu suradnika i u programu Domaćinska škola za koji im je Grad Zadar odobrio novčana sredstva. "Primjetili smo da ima žena koje ne znaju voditi domaćinstvo, čistiti i održavati kuću. Uz to, na selu nema patronažne sestre svaki dan. Zato bismo mi počeli ospozobljavati žene po župama da takvima pomognu" rekao je Tadić najavljujući suradnju u tom projektu s Grafičkom, Medicinskom i Tekstilnom školom u Zadru.

STRUČNI SKUP VJEROUČITELJA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Godišnje između 500 i 1000 učenika srednjih škola odustaje od školovanja. Čak 75 % učenika ima negativan stav prema školi a 70 % pokazuje simptome straha od škole. Svega 3,6 % učenika je zadovoljno školom. Te je podatke iz reprezentativno provedenog istraživanja u Hrvatskoj predstavila dr. Mira Klarin na stručnom skupu za vjeroučitelje osnovnih i srednjih škola zadarske nadbiskupije u subotu 5. prosinca u dvorani Novog kampusa Sveučilišta u Zadru. Izlaganjem "Mladi u socijalnom kontekstu; kulturni izazovi s kojima se susreću djeca i mlađi" dr. Klarin je promišljala o temi skupa "Vjeroučitelj i vjeronauk pred društvenim izazovima" na kojem je izlagao i dr. Jerko Valković opisavši temeljne odrednice suvremenog društva te poslanje Crkve u suvremenom društvenom kontekstu. Kako okruženje uvjetuje razvoj pojedinca i koje su značajke odnosa djeteta s roditeljem, vršnjakom i učiteljem dr. Klarin je potkrijepila podacima iz hrvatskog istraživanja prema kojem 33 % djece od 5. do 8. raz. gleda TV više od tri sata dnevno. Adolescenti češće gledaju glazbene spotove i program seksualnog sadržaja i ta djeca ranije stupaju u spolni odnos od vršnjaka koji ne gledaju takav sadržaj. Mala djeca 28 sati tjedno provode pred TV-om, a preporuča se do 14 sati. Najviše vole gledati crtane filmove i reklame; no sadržaj crtića je nasilan a reklame uče potrošačkom mentalitetu već od rane dobi. "Djeca trebaju više vremena provoditi u igri. I najbolji program je lošiji od aktivne komunikacije i dječje igre" rekla je dr. Klarin istaknuvši značajnu ulogu socijalnog konteksta u razvoju mladih, a njihov je štetni utjecaj manji ukoliko su prisutni ljubav, povjerenje i poticanje obitelji kao nukleusa društva. "Medij, važan čimbenik socijalizacije ujedno je i sredstvo koje poučava. Ne prepustajmo dijelove obiteljskog života utjecaju medija s kojima se mlađi trebaju kreativno koristiti u smislu snimanja, fotografirinja i crtanja" poručila je dr. Klarin rekavši da 60 % mlađih čita listove OK i Teen, a teme su 'ljubavne', poznati, moda, savjeti o izgledu, seks. Upozorila je i da američki 18-godišnjak na TV-u vidi 32000 ubojskava i 40000 pokušaja ubojskava, čime se promiče nasilje kao dozvoljen način rješavanja konflikta. Smanjuje se osjetljivost na nasilje i gubi suošjećanje, a imitacija potiče na učenje nasilnog ponašanja. Govoreći o odnosu između učenika i nastavnika, o čemu dijelom ovisi prilagodba djeteta školovanju, dr. Klarin je rekla da pri dolasku u školu 80 % djece ima pozitivnu sliku o sebi, a nakon pet godina školovanja taj postotak pada na 20 %.

Vjeroučitelj laik je povlaštena mogućnost dijaloga i prisutnosti Crkve u društvu, rekao je dr. Valković istaknuvši da promatrajući društvo Crkva spoznaje i samu sebe jer je ona velikim dijelom noseći dio društva. "Kriteriji za tumačenje znakova vremena ne služe za prilagodbu Evanđelja svijetu već za prepoznavanje Božje volje u konkrentnim događajima svijeta kakav jest. Cijela povijest svijeta i čovječanstva podložna je Bogu, a ne samo neke njene epizode" rekao je dr. Valković, dodavši da se preko vjeroučitelja na osobit način doživljava prisutnost teologije u društvu. U svakodnevnom kontaktu izložen je raznim vizijama i susretu sa svijetom te se treba izgrađivati kao uravnoteženi teolog koji ujedinjuje obiteljsku i profesionalnu zadaću. Istaknuo je da Crkva doprinosi kreiranju političkog života pravilima koja se tiču moralne dimenzije, a kad to ne bi činila iznevjerila bi svoje poslanje. Crkva djeluje i kroz različitost službi, uloga i talenata vjernika pojedinca. "Cilj toga je stvaranje ozračja u kojem će se moći ostvariti transcedentnost osobe i postići zajedničko dobro" rekao je dr. Valković upozorivši da posljedice tih dvaju angažmana nisu iste. "Kad vjernik pojedinac zataji u političkom angažmanu čini propust koji će možda netko drugi nadomjestiti. Ali ako Crkva kao zajednica ne upozori na to kakva bi trebala biti pravila u političkom životu da bi se poštivala transcedentnost osobe, tada to nije samo propust već se stvara društvo u kojem se dovode u pitanje ljudskost i transcedencija čovjeka koja bi trebala biti poštivana i štićena od zakona i političara" istaknuo je dr. Valković. Upozorio je i na radikalnu pluralnost zbog koje umjesto univerzalne perspektive smisla nastupa mnoštvo nepovezanih pojedinačnih ponuda smisla. "Radikalni pluralizam u sebi je proturječan jer se bez ujedinjujuće religiozne, etičke ili svjetonazorske perspektive na općoj razini lako pretvara u pluralizam površnosti i vodi u neobvezatnost, individualizam i ravnodušnost prema drugima. Gubitak orijentacije ima posljedice u odnosu na vlastiti

vjerski identitet" rekao je dr. Valković ističući da je i promjenjivost značajka modernizma. "Stalno traženje promjena pokazuje da se ne traži uporište, nego se otvorenost za drugačije i novo i neprestana pokretljivost sama po sebi smatra vrijednošću. Takva temeljna opredjeljenja moderne svijesti ne mogu doprinijeti posredovanju vjerskog iskustva i pomoći evangelizaciji" rekao je dr. Valković. Istaknuo je i kritičan odnos prema institucijama, pa i prema Crkvi. Čovjek se povlači u sferu privatnosti u kojoj želi postići sreću a institucije smatra isključivo društvenim instancama u službi ispunjenja svojih životnih potreba. "Današnji čovjek ni Crkvu ne shvaća toliko u njenom teološkom značenju kao zajednicu i prostor vjere nego ponajviše kao servis pod vidom ispunjavanja religioznih potreba ili prevladavanja straha u graničnim iskustvima, kao pomoć u krizi smisla ili mjesto integracije u pojedinačnim životnim situacijama" rekao je dr. Valković. Stručni skup su organizirali Katehetski ured zadarske nadbiskupije i Agencija za odgoj i obrazovanje - podružnica Split. Sudionike susreta uvodno je pozdravio i don Gašpar Dodić, predstojnik nadbiskupijskog Katehetskog ureda.

POSVETA NOVOG OLTARA ZA ŽUPNU CRKVU U POLIČNIKU

Na blagdan sv. Nikole biskupa u nedjelju 6. prosinca zadarski nadbiskup Ivan Prendža predvodio je svečano misno slavlje u župi sv. Nikole u Poličniku, u zajedništvu sa župnikom don Zvonimirovićem. Time je završen nadbiskupov trodnevni pastirski pohod toj župi; svake pete godine svaki biskup mora osobno obići župe svoje biskupije. Za vrijeme mise je posvetio novi oltar obnovljene crkve sv. Nikole te je na kraju slavlja potpisana i povelja posvete oltara. Nadbiskup je potaknuo vjernike da se ispune ponosom i radošću da su sinovi i kćeri hrvatskog naroda. Cilj je pastirskog pohoda da nadbiskup vidi kako župa živi i što treba činiti. Kako bi stekao što bolji

uvid u stanje župe posjetio je i Općinu, imao susrete s vijećnicima, krizmanicima, pokretima, poput Marijine legije, molitvene zajednice 'Krvi Kristove', a stvarnost župe upoznao je i pregledom župnih knjiga. "Župa napreduje ako dovoljno poznaje vjeru i njene zahtjeve. Vjera nije samo teorija nego i život, treba živjeti po vjeri da se ona vidi u bračnom, obiteljskom životu, privredi, kulturi. Trudimo se dublje upoznati našu vjeru" potaknuo je nadbiskup vjernike, u želji da se djeci preda vjera. "To je naša sveta zadaća. Župna zajednica raste ako raste u poznavanju vjere; u obitelji, vjeronauk u školi, u župi, priprema za sakramente. Tada se to nosi u život, na ulicu, da nismo vjernici samo imenom" rekao je mons. Prenda ohrabrivši župnika u radu s mladima.

"Svjedočenjem evanđelja postaje prava mladež i zdrave obitelji. Župa napreduje ako živi sakramentalni život. Molitva je znak da vjera živi u nama, a vjera raste u molitvi. Onaj tko shvaća što je vjera, shvaća i što je misa. Misa je mjesto ujedinjenja svih nas. Dolazite na misu. Treba učiniti više za nedjeljnu misu. Dio vjernika u župi je daleko od Crkve" potaknuo je nadbiskup župljane upozorivši kako su mlađi izloženi velikim kušnjama. Osobito je istaknuo popuštanje u predbračnom moralu. "Katoličke obitelji dopuštaju djeci da žive bračnim životom prije nego su vjenčani. To je neispravno; dolasci u obitelj prije braka i da žive kao da su vjenčani. Uz sve moguće modernosti, koliki su razvodi. Svugdje se žele naći, sve žele prerano, sve žele probati, cijeli život postaje proba. A onda se sve slomi. Otpustiš jedno, uzmeš drugo, ostaviš jednog, uzmneš drugog; tako lomimo obitelj i društvo je u problemima" upozorio je nadbiskup istaknuvši da vjera štiti čovjeka, obitelj, naciju, kulturu. Potaknuo je da u Europu ponesemo svoju kulturu i vjeru koja drži zdrave korijene.

"Obitelj gradimo vjerom, ljubavlju prema životu i čuvajmo je. Zemlju ćemo sačuvati ako budemo odgojili mlade u vjeri i htjeli djecu" poručio je nadbiskup podsjetivši na povijesna stradanja Poličnika i od Turaka i u Domovinskom ratu, no oduvijek je znalo kome pripada. "To može biti ako imamo zdave obitelji. Volimo svoju djecu, mlade, žrtvujmo se i nemojmo klonuti. Ljubav prema svetinjama je znak ponosa i duhovnog života. Važno je stvoriti zajedništvo, biti složan, imati osjećaj za svoju baštinu, vjeru i kulturu. Vjera je svjetiljka a obitelj jamstvo za odgoj djece, vršenje zapovijedi, život po sakramentima" rekao je nadbiskup zahvalivši župniku Čoriću za trud. Potaknuo je vjernike da se uključe u zajednice u župi po kojima oživljaju vjera i župa, da budemo zajedno odgovorni za ono što nam je Bog povjerio. U slavlju su sudjelovali brojni vjernici te predstavnici lokalne vlasti predvođeni načelnikom Općine Poličnik Davorom Lončarom. U zaključnoj riječi načelnik Lončar je podsjetio kako je u početku bilo teško odlučiti se za obnovu župne crkve u Poličniku, no suradnjom župnika Zvonimira Čorića, župnih vijećnika i Općine odlučeno je da će je obnoviti s obzirom da dugo vremena nije bila obnavljana. Crkva je sad u cijelosti obnovljena a želja je postaviti još i klimatizaciju za grijanje zimi i hlađenje ljeti. Lončar je podsjetio da su nadbiskupija, župa i općina nastojali zajednički financirati obnovu svih crkava na području Općine Poličnik, tragom poticaja mons. Prendje da sve što rade rade za sebe i svoje generacije. Trenutno se na području Poličnika gradi šesta kapelica, te je Lončar najavio daljnje zajedništvo i suradnju svih struktura u obnovi crkvenih objekata. Na kraju mise mons. Prendja je podijelio djeci darove koje su za blagdan sv. Nikole prikupili župljani, a nakon mise vjernici su sudjelovali u procesiji kroz predio svoje župe s kipom sv. Nikole.

SVEČANA VIGILIJA UOČI SVETKOVINE BEZGREŠNE U SJEMENIŠTU 'ZMAJEVIĆ'

Svečana Vigilija u čast Bezgrešne, zaštitnice sjemeništa 'Zmajević' u Zadru u ponedjeljak 7. prosinca u sjemenišnoj dvorani okupila je svećenike, redovnica i obitelji sjemeništaraca kojima se na uočnicu tradicionalno obrati zadarski nadbiskup. Mons. Ivan Prenda je podsjetio na mnoge odgojitelje, a u Zadru je to bio i kardinal Vinko Puljić, te na svijetli lik nadbiskupa Marijana Oblaka kojem su na Vigiliju sjemeništarci uvijek darovali cvijeće i čestitku, jer je na svetkovinu Bezgrešne mons. Oblak slavio rođendan, imandan i krštenje kad je primio ime u čijem je znaku bilo i njegovo biskupsko geslo - 'Totus Tus - Sav tvoj, Marijo'. Sjemeništarci su izveli scenski prikaz "Putokazi sv. Ivana Marije Vianneya" u režiji Milene Dundov, a tekst je napisao duhovnik sjemeništa Stanislav Wielinski temeljem životopisa arškog župnika autora Jean Marie de Reville, Francis Trochua i Ivana Filipovića te Jaceka Laskowskog. U scenografiji kojom je dominirao zastor od jute kojeg su sjemeništarci sami izradili u obliku hostije, a napravili su i slike prema originalima iz arške crkve, životopis svetog župnika prikazali su igrom svjetla i sjene iza prozirnog zastora u obliku hostije. Uprizorili su i scenu susreta Vianneya u danima samrti s kapelanom koji ga je pitao: "Ako bi vam Bog ponudio izabrati otići u nebo ili još ostati na zemlji raditi na obraćenju grešnika, što biste izabrali? Vianney je odgovorio: 'Ostao bih još na zemlji. Sveci u nebu su rentijeri, žive od kamata, nagrađeni za marljivost. Oni ne mogu kao mi trpljenjem osvajati duše'. "Životopis smo gledali kroz hostiju na kojoj je križ. Euharistija i križ su bili snaga svetog arškog župnika, a na hostiji je i grb našeg sjemeništa. Time želimo reći kako i mi snagu za život crpimo iz euharistije i križa" rekao je don Marino Ninčević, rektor 'Zmajevića'.

Mons. Prendža je podsjetio da je Sveti Otc na otvaranju Godine svećenika molio pred srcem sv. Vianneya koje je neraspadnuto a za tu je prigodu doneseno u Rim. Nadbiskup je čestitao sjemeništarcima na originalnosti prikaza kojim su predstavili život arškog župnika, a o okolnostima vremena u kojem je živio mons. Prendža je rekao: "U teškim prilikama 19. st. svećenik se nije smio pojaviti u kući, lovili su ih kao ptice i ubijali gdje su stigli. Francuska revolucija je učinila strašna djela za Crkvu koja je bila iskrvarena u ime bratstva, jednakosti i slobode. To su trikovi povijesti i vođa koji su Crkvu smatrali zaprekom za ostvarenje pravednog društva. U tom ozračju je rastao Vianney". No iza toga Bog je pleo i druge stvarnosti u 19. st. revolucija, ideoloških '-izama' i prosvjetitelja koji su govorili da čovjeku treba samo razum. A onda su počeli teći potoci krvi, rekao je nadbiskup istaknuvši da se 19. st. naziva i stoljećem milosti jer su u njemu nicali brojni redovi. "U dnu oluja i problema Bog diže novu stvarnost Crkve u kojoj je svetac Ivan. Kroz sakramente i molitvu stvarao je novi svijet. Tamo gdje je Bog prisutan ne može se propasti! Crkva se vraća životu i po svitim svećenicima ide ususret čovjeku kojeg vodi i evangelizira. To je ljubav Kristova. Iz njegovog srca je niklo svećeništvo" rekao je mons. Prendža dodavši da je danas u Arsuvu velika međunarodna teologija gdje se svećenici dolaze napajati duhom sv. Ivana Arškog. Nadbiskup je potaknuo sjemeništarcе da budu ljudi euahristije jer su svećeništvo i euharistija nerazdvojni, da uče i ljube čovjeka s Bogom i u ime Božje, da se mole kako bi našli put do čovjeka i Boga te da vole Mariju koja je i Vianneyu bila zvijezda u životu. "Demokratska sloboda nije jamstvo da će svijet biti bolji i da će Crkvi biti bolje. Bog je jedini oslonac Crkvi. Ukoliko mu se stavimo na raspolaganje

poput Vianneya i Bezgrešne čuda se događaju još za života" rekao je nadbiskup pozivajući na molitvu za mladiće koji se spremaju za poslanje u svom narodu.

MISNO SLAVLJE NA SVETKOVINU BEZGREŠNOG ZAČEĆA U SJEMENIŠTU 'ZMAJEVIĆ'

Na svetkovinu Bezgrešnog začeća u utorak 8. prosinca u kapeli međubiskupijskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru svečano misno slavlje predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Prendža, u zajedništvu s deset svećenika i obiteljima sjemeništaraca. "Bog je htio po ženi stvarati novi svijet. Sam Bog zahvaća u život žene, daje otkupitelja i spasitelja svijeta" rekao je mons. Prendža poželjevši da svatko poput Marije kaže 'Evo me, Gospodine' za obnovu svijeta, izgradnju Crkve i spasenje čovjeka. "Svi smo tu da poslužimo Bogu da se po njemu stvara novi svijet, novi odnosi i obnovljeni čovjek. Bog ne diže ruke od čovjeka i svijeta koji je u njegovim rukama i neće ga ispustiti. Bog skrbi, ima veliku ljubav za čovjeka i poziva nas da surađujemo u obnovi svijeta. U tome je veličina svih nas. Molimo da budemo vjerni toj ponudi i zadatku koji nam Bog svima povjerava. Kad god se izmičemo znači da ne razumijemo Božje planove. Bog nas obasjava svojim svjetлом da se poput Marije ne bojimo ponuditi sebe, otvoriti srce, sposobnosti, prikazati svoje patnje jer sve to otajstveno izgrađuje svijet" rekao je mons. Prendža pozivajući na molitvu da svatko prepozna što Bog od njega traži i što mu nudi. Tragom navještaja nadbiskup je rekao da je poremećaj koji je unio grijeh po padu prvog čovjeka raskinuo vezu između Boga i čovjeka. Taj grijeh je Sotona, ubojica, lažac od početka. "No Božja vječnost vodi i velikom obećanju u kojem Bog sebe prikazuje kao onog koji ljubi svijet i otkupljuje ga. Bog nam stalno predočava svoje obećanje suprostavljanja zlu i pobjede nad Zlim u liku žene. Bog je rekao da će zlo biti suočeno sa ženom koja će gaziti njegovu petu i uništiti mu potomstvo. Ona je nada i zora čovječanstva u obećanju koje se ostvarilo" rekao je mons. Prendža. Crkva je uvijek štovala Majku na poseban način, spoznavši da je oslobođena od sotonine vlasti od trenutka svog začeća. Zbog zasluga njenog Sina unaprijed je oslobođena grijeha i sotona ni jednog trenutka nije imao vlast nad njom.

Marija je poslužila Bogu da uđe u svijet. Pokazala je što rade oni koje Bog treba da bi došao među ljudi. To su i sjemeništarci koji traže i razmišljaju, a putevi njihovog sazrijevanja nisu lagani. "Bog vam je povjerio dio svog poslanja u obnovi svijeta. Ozbiljno razmišljajte o svom putu i izgradnji. Budite otvoreni Božjem pozivu. No to se ne može bez molitve, svakodnevnog poniranja u nutrinu da shvatite što Bog hoće i poput Marije kažete 'Evo me'" rekao je nadbiskup. Obratio se i roditeljima sjemeništaraca istaknuvši da i oni mogu ponavljati Elizabetine riječi 'Otkud meni da majka mog Gospodina dođe k meni; da Bog stavlja svoju ruku na moju obitelj, da želi moje dijete učiniti svojim putem i po njemu doći čovjeku. Budite zahvalni za tu veliku i teško shvatljivu stvarnost' rekao je nadbiskup roditeljima, moleći da sjemenište bude odgajalište onih koji će naviještati Marijinu slavu, Evanđelje i služiti ljudima.

SVETKOVINA BEZGREŠNOG ZAČEĆA NA PUNTAMICI U ZADRU

Župa Bezgrešnog začeća BDM na Puntamici u Zadru u utorak 8. prosinca svečano je proslavila blagdan svoje naslovnice i zaštitnice. Svečano koncelebrirano slavlje u župnoj crkvi Bezgrešnog začeća predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Prenda. Na pitanje kako vidjeti svjetlo u svijetu mnogih strahova sadašnjeg vremena, nadbiskup je upozorio da uvijek govorimo o drugima i tražimo krvce, a ne o tome što sam ja pred Bogom, koji je moj položaj pred njim i što ja trebam učiniti za pitanja obitelji, međuljudskih odnosa, društva, gospodarstva. U svom padu prvi čovjek je pobjegao od svoje odgovornosti što je prešlo na sve nas. No taj pad ima lijek u ženi koja je oslobođena grijeha. "Nikad grijeh ne može biti put rješenja ljudske patnje. Nikad grijeh ne može stvoriti novi svijet. Može se ići samo Marijinim putem 'Evo me'. Svijet ne treba gledatelje sa strane i kritičare, nego suradnike koji će ponuditi sebe. No ne mogu pomoći ako sam pod teretom grijeha. Jedno je hrvati se s grijehom, a drugo biti suradnik grijeha, neosjetljiv na grijeh koji

nam prijeći suradnju s Bogom i ljudima" upozorio je nadbiskup Prendža i pozvao da budemo svjesni Božjeg dara da smo dionici njegove slave. Potaknuo je vjernike da se svatko osobno upita što je s njegovom životnom poviješću i istaknuo važnost da se pojedinac prvi treba mijenjati i doprinijeti stvaranju novog. "Uvijek se prevarimo kad mislimo što može učiniti tzv. 'mali čovjek'. Je li Marija vidjela domet svog razgovora s Bogom onog časa? Tada nije mogla vidjeti svu dubinu i širinu svog 'Da' u životu. Bog želi da stvaramo na mjestima gdje jesmo. Što svatko od nas može učiniti da Bog dođe u naš narod, da se ne izgubi ono što je vjera dala našem narodu? Shvatite svoju osobnu povijest! Sve reforme padaju u vodu ako nisu na temeljima vjere i moralnih vrednoti. Samo Bog može mijenjati sve što nas smeta ako mu dopustimo da nas zahvati" poručio je nadbiskup vjernicima zaključivši da uvijek o svemu raspravljamo a bježi nam bitno i jedino važno: "Nismo mi ti koji vodimo svijet. I nismo sami u svojim bitkama. Postoji ruka - ne samo Božja, nego Božja očinska ruka koja nas vodi i želi učiniti svojim suradnicima".

MISA ZA PRVOG HRVATSKOG PREDSJEDNIKA I DOMOVINU

Na desetu godišnjicu smrti dr. Franje Tuđmana, u četvrtak 10. prosinca u katedrali sv. Stošije u Zadru misu za prvog hrvatskog predsjednika i domovinu predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Prendža, pozivajući na ujedinjenost u molitvi za njen mir i napredak. "Svjesni da izgradnja doma i domovine nije kratkoročan i lak zadatak, pozvani smo moralnim vrednotama i molitvom dati potporu naporima da se domovina izgradi u društvo u kojem će vladati pravo i pravednost, duh požrtvovnosti i stvaralaštva u nadi za bolju sutrašnjicu, solidarnost s ugroženima, zdrava osjetljivost za odgoj mladih, zajedništvo koje je uvjet bez kojeg ne možemo sačuvati svoj duhovni i kulturni identitet te odgovornost za nacionalni identitet u zajednici europskih naroda. Vjerujem da je o takvoj Hrvatskoj sanjao i njen prvi predsjednik" rekao je mons. Prendža, dodavši da još puno toga u hrvatskom društvu čeka svoje ostvarenje. "Nikog se u životu ne može prosuđivati crno-bijelim metodama. Jer svaki čovjek je razapet između želja i ostvarenja. Put svakog čovjeka satkan je od svjetla i sjena. Tako gledamo i na lik pokojnog predsjednika. U zahvalnosti za njegov veliki doprinos domovini, Boga, gospodara povijesti i suca svih ljudskih čina, molimo i za dr.

"Tuđmana" rekao je nadbiskup. Pozvao je i na molitvu za odgovornost svakog pojedinca u izgradnji zemlje i za njeno časno mjesto u zajednici naroda. "Imamo polazište za buduća vremena. Naša kuća je tu. Nju treba graditi složno i predano radi odgovornosti pred Bogom koji će biti sudac svakom ljudskom srcu. Naš narod je potreban Božje pomoći. Želimo zahvaliti Bogu za dar slobode u nezavisnoj domovini i moliti da svijest odgovornosti svake osobe u našem društvu, osobito u vođenju domovine, zaživi na svim područjima života. Domovini su potrebni odgovorni političari i zauzeti radnici na svim područjima života" istaknuo je mons. Prendža.

Naše je rodoljublje bilo nadahnuto na evanđelju a preobražavalo se u ljubav i hrabrost do umiranja i u slogu jedinstvenu u povijesnom hodu hrvatskog naroda. Iz evanđelja je izrasla i sposobnost praštanja neprijatelju, rekao je nadbiskup, istaknuvši da su naša bojišta bila obilježena ponosom, ljubavlju i vjerom, branila su vrednote zemlje, kulture, srca i uma i nisu bila osvajačka. "To je shvatio i umni čovjek Tuđman, povijesni ujedinitelj hrvatskog naroda. On je vjeru u Crkvi u Hrvata video kao temelj i poveznici hrvatskog kulturnog i duhovnog identiteta. Njegova je inicijativa bila da se uvede vjeronauk u škole u Hrvatskoj. Bio sam svjedok povijesnih zbivanja zasjedanja hrvatskih biskupa na zasebnim zasjedanjima BK bivše države kad se ozbiljno raspravljalo o tom prijedlogu" rekao je nadbiskup, dodavši da je odluka donesena nakon savjetovanja sa Svetom Stolicom i drugim dijelovima Crkve u Europi i svijetu. "Crkva u Hrvatskoj je smatrala da ne može ostati po strani odgojnih procesa u zemlji opustošenoj bezbožnim komunizmom ugrađenim u sve strukture vlasti i društva. Želimo duhovno i pastoralno biti na putu sa svojim narodom, želimo mu služiti radom i molitvom" poručio je mons. Prendža. Da bi kršćanin u globalizaciji živio svoje obveze prema identitetu domovine i nacije, treba poštivati vrednote života od začeća do naravne smrti, brak i obitelj te biti vjeran kršćanskoj baštini predaka. "Svi građani koji prihvataju i vole našu hrvatsku domovinu, s nama su graditelji njene budućnosti" rekao je nadbiskup, istaknuvši da vjernici slobodnu domovinu prihvataju kao dar Božji i tako shvaćaju ulogu sudionika u stvaranju njene slobode i dostojanstva. Podsjetio je da smo se u kontekstu onakve Europe i svijeta činili nemoćni, no sve odvilo u znaku višnje pomoći. "Božjim darom potvrđena je naša vjekovna zakonita želja za samostalnom domovinom koju čine naša povijest, naš teritorij, jezik, kultura i vjera" rekao je nadbiskup. Podsjetio je da identitet odabranog prognanog izraelskog naroda pripada Bogu, pa tako i naš. "Bog svoj narod drži za ruku kao otac sina koji se ne treba bojati. Zahvat Božji kadar je čudesno promijeniti teški položaj naroda. U tome nas utvrđuje Božja riječ 'Ako Gospodin kuće ne gradi, uzalud se muče graditelji; ako Gospodin grada ne čuva, uzalud stražar bdi'. Iz tog smo dara čitali veliku ljubav našeg naroda, povijesno osvješćena i složna, da se ostvari naša zakonita i prirodna težnja za slobodom i samostojnošću. Božja voditeljska ruka bila je darežljiva u povijesnim mijenama krajem 20. st.: imali smo nacionalno vodstvo s predsjednikom Tuđmanom na čelu, doraslo povijesnom trenutku ostvarenja snova hrvatskih generacija; imali smo mlado pokoljenje hrvatskih sinova i kćeri spremnih na velike žrtve i velikog prijatelja hrvatskog naroda Ivana Pavla II. koji je poznavao zlu ideologiju i cijenio naš narod i Crkvu; i imali smo braću istjeranu u svijet koja su čvrsto stajala uz svoj narod u domovini" zaključio je nadbiskup Prendža istaknuvši da domovinu želimo izgraditi Božjom pomoći, a molitva za državne poglavare i domovinu mudrost je pred Božjim očima.

**MJESTO ODRŽAVANJA NSHKM-A ZADAR 2010. JE
SPORTSKO-REKREACIJSKI CENTAR VIŠNJK**

Organizacijski odbor za pripremu nadolazećeg NSHKM-a s predsjednikom mons. Ivanom Mustaćem i zadarski nadbiskup Ivan Prenda odlučili su da je mjesto održavanja Nacionalnog susreta mladih 2010. g. sportsko-rekreacijski centar Višnjik u Zadru, udaljen od gradske jezgre na polotoku oko 30 minuta hoda. Ta se lokacija od 11 ha površine nalazi između poluotoka, stare gradske jezgre na jugu i stambenog naselja Bili Brig na sjeveroistoku Zadra. Više je razloga praktično tehničke i simboličke naravi koji su razlogom odluke da Višnjik, koji na svom prostoru može primiti 50000 ljudi, na euharistijskom slavlju u subotu 8. svibnja 2010. g. bude domaćin 25000 mladih Hrvata iz cijelog svijeta. U razmatranju je bila i povjesna lokacija Forum u središtu grada na poluotoku gdje je održan susret s papom Ivanom Pavlom II. Taj je prostor dijelom u rekonstrukciji a i Organizacijski odbor je, nakon povijesnog i jedinstvenog susreta s Ivanom Pavlom II., za NSHKM želio učiniti novi iskorak, ispisati drugačiju ambijentalnu i simboličku poruku vjerničkog zajedništva u kojoj će poluotok imati ishodišnu ulogu. Tehnički gledano, površina Višnjika svojim stadionskim i travnatim prostorom te ovalnom atletskom stazom zadovoljava glavnom preuvjetu u praktičnosti velikog mladenačkog okupljanja kad mladi mogu sjesti na travu. Na Forumu takve mogućnosti nema. Višnjik u cijelosti ispunjava i infrastrukturnim preuvjetima uređene telekomunikacijske, komunalne, vodo i elektro opskrbe, prometne i ulične mreže te velikih ulaza i izlaza u prostor subotnjeg okupljanja. Prostor dopušta i mogućnost višeetažnog postavljanja pozornice i komforan smještaj sudionika slavlja: biskupa i svećenika, zbara, volontera i pratećih službi te mlađeži.

Na simboličkoj raznini, koncepcija susreta do euharistije na Višnjiku u svjetlu je činjenice da su čovjek i Crkva hodočasnici, naš je zemaljski život hod prema susretu licem u lice s Gospodinom u vječnosti. Stoga će se mlađež, koja će se do početka mise okupiti u središtu grada na polotoku, do početka mise u 18,00 sati pravovremeno oformiti u procesiju i krenuti prema Višnjiku gdje će predprogram pripremiti sudionike za misu u ozračju sabranosti. Na liturgijsko slavlje upućuje pučka pobožnost, a u Zadru će u svibnju, tzv. Marijinom mjesecu, misi neposredno prethoditi molitva krunice. Procesija od rive na poluotoku do Višnjika simbolizira poticaj da čovjek čini iskorake, izlazi iz navika i zatvorenosti otvoren novosti života te da ide ususret Bogu i ljudima, konkretno i mjestu gdje ga blaguje u pričesti. Procesija ima i navjestiteljsko evangelizacijsku simboliku. Poluotok je mjesto drevnog episkopalnog kompleksa i mnogih crkvenih zdanja čime se potvrđuje višestoljetna vjernička praksa grada; Višnjik je novoizgrađeni dio naseljen u novijoj povijesti Zadra. Na NSHKM-u će ga pohoditi tisuće mladih kršćana simbolizirajući želju da život po evanđelju bude baština svakog doma i obitelji; onih kojima je to predano u nasljeđe iz bogate baštine, ali i mjestima formiranja novih župa i nicanja novih zajednica koji su na počecima izgradnje svojih vjerničkih prostora. U tom povezivanju prošlosti i sadašnjosti, starog i novog, snažan simbolički trenutak će biti i prijelaz sudionika susreta preko zadarskog mosta na putu do Višnjika, vođeni na početku procesije s Križem mladih. Želja je Organizacijskog odbora da procesija i dolazak 's onu stranu mora' tj. zadarskog kanala bude blagoslov

Ijudima dijela grada na kopnu, odnosno svjedočanstvo želje da hod pojedinca kao vjernika i Crkve kao zajednice bude blagoslov svima koje susreću; da na putevima kojima hode svijetu budu znak u pronošenju poruke križa i radosti u Kristu po evanđelju koje se naviješta i živi.

AKCIJA 'ZA 1000 RADOSTI' CARITASA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Akcija 'Za 1000 radosti' Caritasa zadarske nadbiskupije održana je u srijedu 16. prosinca na Narodnom trgu u Zadru. U prodaju čestitki, slastica u donaciji Vražapa i Kroštule te umjetničkih radova koje su izradili grupa iz Caritasovog Antistigma programa i volonteri sudjelovali su djelatnici Caritasa, zadarski nadbiskup Ivan Prendić te lokalna vlast predvođena zadarskim županom i gradonačelnikom Stipom Zrilićem i Zvonimirovom Vrančićem. Prikupljena sredstva namijenjena su ljudima koji su ostali bez zaposlenja a radno su sposobni. "Tko kupi na štandu Caritasa taj dariva" bio je jedan od animacijskih poziva mons. Prendić u poticaju sugrađana da aktivno sudjeluju u pomoći potrebnima, što su i učinili velikim odazivom kao i prethodnih godina u Došašću. "To je pravi smisao adventske priprave Božića. Treba imati oko i srce, vidjeti tolike potrebe ljudi pokraj nas i odlučiti se za korak ususret potrebnima. U tome se ispunjava adventski put kršćanina; da na djeletovoran način pripremi dolazak Isusa u svoju dušu, obitelj i grad, neovisno o vanjskim efektima. Pravi smisao Došašća i Božića su nastojanja i djela u korist sebe i bližnjeg u duhovnom području suočavanja, pomoći i darivanja" rekao je mons. Prendić. Među brojnim okupljenim novinarima upitao je tko je najmlađi te je najmlađoj novinarki lokalnog medija darovao božićni aranžman kupivši ga na Caritasovom štandu. Tim je sredstvima želio darovati potrebne, a tom je gestom želio izraziti priznanje i podršku medijskim djelatnicima u zahvalnosti za njihovu suradnju, uz poticaj da i dalje budu prenositelji vijesti o dobrom djelima koja uzdižu dostojanstvo čovjeka.

DOKTORSKA DIZERTACIJA JEROLIMA LENKIĆA

"Ljudska smrt, umiranje i eutanazija u svjetlu medicine, prava, filozofije i teologije s empirijskim istraživanjem" tema je doktorske dizertacije koju je svećenik zadarske nadbiskupije Jerolim Lenkić 16. prosinca 2009. g. obranio na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Autor u doktorskom radu argumentirano iznosi obranu dostojanstva ljudskog života od trenutka začeća do prirodne ljudske smrti, osuđujući u moralno-teološkoj prosudbi eutanaziju kao zločin protiv života. Podsećajući na riječi pape Ivana Pavla II. da je eutanazija teška povreda Božjeg zakona, dr. Lenkić ističe da nitko nema pravo pacijentu oduzeti život jer je Bog gospodar života i smrti. Lenkićeva dizertacija iz Moralne teologije pod vodstvom dr. sc. Luke Tomaševića sastoji se od dva dijela. Prvi dio čine četiri poglavlja: medicinski pristup smrti i eutanaziji, sistematski prikaz pravnog pristupa smrti i eutanaziji, pri čemu na osobit način tematizira legalizaciju eutanazije u Nizozemskoj, Belgiji i Australiji u kojoj je zakon bio ubrzo dokinut; treće poglavlje obrađuje filozofski pristup smrti i eutanaziji a četvrto eutanaziju u moralno-teološkoj prosudbi. Za temelj drugog praktičnog dijela dizertacije autor je proveo empirijsko istraživanje naslovljeno: "Ljudska smrt, umiranje i eutanazija". Dr. Lenkić je anketirao studente Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zadru, s odsjeka etnologije, sociologije, poslovnog

menadžmenta i povijesti te studente Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, odsjek pravo - statistika. U Čakovcu je autor anketirao studente Pedagoškog fakulteta a u Zagrebu studente Prirodoslovno-matematičkog, Ekonomskog, Medicinskog i Filozofskog fakulteta, odjek psihologija. U anketi je sudjelovalo 247 studenta. Kako doživljavaju starost u domu za stare i nemoćne osobe dr. Lenkić je anketirao 99 starih osoba u domu u Hodošanu pokraj Čakovca i Domu za stare i nemoćne u Čakovcu. Osobita vrijednost ankete je i u podršci svećenika iz više (nad)biskupija. Na pitanja različita od onih za stare osobe i studente odgovorilo je 117 svećenika. U anketi je sudjelovalo i 194 ispitanika iz Zagreba, Splita, Zadra, Makarske i Biograda. Anketa je provedena od 24. svibnja 2009. do 29. siječnja 2010. g. Dr. Lenkić je rođen 31. studenog 1964. g. u Bibinjama, u obitelji Šime i Dragice rođ. Mikulić. Za svećenika je zaređen 16. prosinca 1990. g. u zadarskoj katedrali sv. Stošije. U službi je župnog vikara župe Marije Kraljice Mira na Stanovima u Zadru i duhovnik je KMNL-a za zadarsku nadbiskupiju.

ADVENTSKI POHOD ZADARSKOG NADBISKUPA CARITASU ZADARSKE NADBISKUPIJE

Zadarski nadbiskup Ivan Prendža pohodio je u četvrtak 17. prosinca Caritas zadarske nadbiskupije u tradicionalnom adventskom susretu s djelatnicima i korisnicima caritasovih programa u Zadru. Djeca iz programa 'Mala škola' priredila su mu prigodni igrokaz pod vodstvom učitelja Stope i Petra Matića, a u Pučkoj kuhinji u Zadru ručao je s njenim korisnicima. Susreo je i beskućnike, roditelje poginulih hrvatskih branitelja te voditelje i suradnike caritasovih službi kojima je zahvalio za njihov nesebičan angažman i izrazio priznanje njihovom radu sa socijalno ugroženim ljudima: 'Isus se rodio u jaslicama i siromaštvu. To poručuje da gdje god se čovjek rodio i kako god živio, život je velik i iznad svega' rekao je mons. Prendža istaknuvši da je svaki čovjek poseban svijet koji traži svoj pristup. "Crkva živi sa svojim narodom i partner je društvu u rješavanju teškoća izdvajajući za potrebne. Caritas je velika jezgra koja predstavlja Božje lice u ovom svijetu. Ljudi su sve osjetljiviji na njegove doprinose. Rad svećenika mogu omalovažiti, ali ono što Caritas radi nikad neće omalovažiti. To je velika i neprolazna vrijednost. Budite radosni da možete biti lice Crkve" poručio je mons. Prendža djelatnicima Caritasa uz želju da otkrivaju pozitivno lice Crkve kojem nitko neće imati što prigoriti.

"Crkva nikad ne gubi tamo gdje daje. Čovjek ima samo ono što je dao. Pred Bogom ostaje samo ono što smo darovali. To je neuništivo. Crkva je svjesna teškoća u društvu i pomaže karitativno. Mi nismo pozvani rješavati gospodarstvena pitanja, ali činit ćemo što više u odvajanju za siromahe i potrebne. Tu ne smijemo ići na manje" poručio je nadbiskup istaknuvši da je ulaganje u ljudе najvažnija potreba i dragocjeno poslanje Crkve u kojem oživljuje Riječ koju naviješta. Ohrabrio je djelatnike da ustraju u plemenitom djelovanju za koje im priznanje izražavaju ugrožene skupine. Ti su ljudi, rekao je nadbiskup, iskreni i nisu 'prefarbari' lažnim obzirima, te to njihovo priznanje caritasu treba vrednovati. Nadbiskupa su beskućnici pozdravili riječima 'Dobro došli u našu obitelj'. Devet ih je u caritasovom prenoćištu. Od ove godine omogućen im je poludnevni boravak. Svakog dana u 16,00 h u Pučkoj kuhinji ih dočekaju volonteri uz resocijalizacijski rad, a to što im je 12 sati nekadašnjeg njihovog boravka vani smanjeno na 8 sati puno im znači. Roditelje poginulih branitelja je ohrabrio da ne tuguju beznadno, iako nitko tko nije roditelj ne može doživjeti što znače bol i rana zbog gubitka djeteta.

"Nama ne pripada beznađe. Ono što ste s Bogom stvorili nije uništeno. Vaša djeca nisu izgubljena. Tijelo im počiva do uskrsnuća a duša živi u Bogu. To nas čeka i živimo išekujući susret s njima" ohrabrio je nadbiskup roditelje u crnini. Izražavajući žalost zbog zaboravljenosti i nedovoljne cijenjenosti njihove žrtve u društvu, nadbiskup ih je ohrabrio da se bore za prava koja im pripadaju. "Nemojte se bojati. Ništa neće propasti, bez obzira što tko mislio i koliko cijenio. Dobro koje je u Bogu učinjeno uvijek nas čeka" rekao je mons. Prenda roditeljima potaknuvši ih na molitvu i povjerenje u Boga koji zacjeljuje rane i daje utjehu. Svima koje je susreo u prostorima zadarskog caritasa mons. Prenda je uručio i prigodne darove.

BOŽIĆNO ČESTITANJE O. NADBISKUPU

Božićno čestitanje zadarskog nadbiskupa Ivana Prendje te svećenika, redovništva i djelatnika ustanova i ureda zadarske nadbiskupije upriličeno je u subotu 19. prosinca u svečanoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru. U ime svih njih, generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać uputio je božićnu čestitku nadbiskupu Prendi, čestitavši mu ujedno i njegov skori rođendan i imandan. U Godini svećenika mons. Mustać je potaknuo na molitvu svetom arškom župniku koji je puno radio za zvanja a imao je napasti da je sve što čini promašaj. Pomišljao je i na odlazak u samostan i potrebu da se moli za ispravno vršenje Božje volje u svom životu, a živio je sveto i predano, moleći i brineći za mlade, osnivajući kuće za njihova okupljanja. Od pastoralnih događaja u nadbiskupiji mons. Mustać je izdvojio rad za mlade u svjetlu nadolazećeg susreta hrvatske katoličke mladeži u Zadru. Podsjetio je na lik mladića koji je Isusa pitao 'Učitelju, što mi je činiti da baštinim život vječni?'. Vršio je zapovijedi, no otiašao je žalostan ne mogavši ostaviti sve što ima i slijediti Isusa. „Crkva vidi koliko se treba približiti mladima. Isus je bio žalostan što je mladić otiašao. I svećenik i redovnica ne mogu a ne biti žalosni kad vide kako odlaze mlađi koji pate, skloni su suicidu i u žalosti. Crkva je dužna prenositi vjeru mlađima koji pitaju što im je činiti da baštine vječni život, da su zadovoljni i treba podržati sve koji rade s mlađima“ rekao je mons. Mustać. Podsjetio je da se u svim zemljama gdje je održan susret mlađih s papom nešto pokrenulo, o čemu su svjedočili i ti mjesni biskupi. „Želimo da susret mlađih u Zadru bude znak što Crkva čini za mlađe, a da mlađi budu znak vjere za grad i Crkvu“ zaključio je mons. Mustać.

„Mladi su naš zadatak. Neka i na nacionalnom susretu osjete da su došli u svoju Crkvu, da su voljeni i prihvaćeni“ rekao je nadbiskup Prendža zahvalivši svima na prisutnosti i čestitanju. Istaknuo je misao iz Zaharijinog hvalospjeva o smislu Božića: 'Darom premilosrdnog srca Boga našeg pohodi nas mlado sunce s visine'. „Bog ima milosrdno srce kojim čovjeku izražava nutarnju blizinu. To znači da je sklon čovjeku, sućutan je i prati ga. Bog čovjeka spašava i nosi. Milosrđe je unošenje života, služenja i svojih pristupa drugom čovjeku. To znači shvatiti bit utjelovljenja i što je Bog učinio čovjeku“ rekao je nadbiskup istaknuvši da u često spominjanoj krizi o tome treba govoriti. „Crkva treba našem narodu. Treba izgubljenim i zbumjenim mladima, obiteljima, intelektualcima, vlasti. Crkva, svećenik, redovnici i svi koji su pozvani izbliza slijediti Krista imaju svoje mjesto i silnu ulogu“ rekao je nadbiskup pozivajući sve da poniru u tajnu utjelovljenja, vjeruju joj i slave je odanim služenjem. „Bogu smo obećali odano služenje na ređenju i zavjetima, da utjelovljena riječ bude spasenje svakom čovjeku. Trebamo moliti za žar, predanje i žrtvovanje. Čovjek treba pomoći i svjedoke koji će u njima osnažiti evanđelje da vrijedi poći za Kristom“ rekao je nadbiskup poručivši: „Otajstvo Božića nas diže i uzdiže nadu da Bog koji je svoju ruku i riječ htio staviti na svijet nikad ne odstupa, s nama je. Koliko god se tužili na nesklonost i kritiku raznih krugova spram Crkve, Bog djeluje unutar povijesti, društva i čovječanstva koji trebaju spasenje. To se nikad ne smije zaboraviti. Želimo prići ljudima i sredinama koji su često tvrdi i opori. Nemamo se čega bojati. Imali smo i težih prilika i zatvorenih situacija kad se činilo sve crno, a Bog je učinio čudesno, dao da vrije novi život i tako se očitovao“ rekao je nadbiskup Prendža. Pozvao je svećenike da žive još vjernije i zauzetije, sa zahvalnošću i vjernošću svoje svećeništvo, dar

Isusova srca. Poželio je svima da im život bude usmjeren prema Gospodinu i da ih pobuđuje vjernošću, pa i kad nas pohodi bolest i teškoća; sve neka bude njemu na slavu. Uz želju da Bog blagoslovi ustanove zadarske nadbiskupije da budu znak narodu, gradu i trenutku potrebnom Boga, poželio je svima blagoslovljenu novu godinu.

ADVENTSKI SUSRET U KLASIČNOJ GIMNAZIJI IVANA PAVLA II. ZADAR

“Budite malo svjetlo Isusa koje će biti veliko svjetlo za ljudе. Budite drugačiji u ovom svijetu, obilježeni ljepotom vjere u sebi da možete širiti dobrotu drugima. Mi smo radosni što ste vi tu. I ponosni smo što vam možemo poslužiti” rekao je zadarski nadbiskup Ivan Prendža u obraćanju učenicima Klasične gimnazije Ivan Pavao II. Zadar na njihovom zajedničkom tradicionalnom adventskom susretu u petak 18. prosinca. U sportskoj dvorani škole svečanost je okupila profesore i djelatnike škole predvođene ravnateljem mons. Josom Kokićem te roditelje učenika koji su izveli meditaciju ‘Pismo Isusu’ temeljem teksta don Ante Mateljana. U prigodnom programu sudjelovao je i Zbor Klasične gimnazije pod vodstvom Tomislava Pehara. Tumačeći otajstvo Božića čestitku prisutnima uputio je i ravnatelj mons. Kokić. “Od vas sam primio najdužu čestitku ikad, ispisano mnogim stranicima. Dopustimo Isusu, ne samo da mi njemu pišemo pismo, nego mu recimo ‘Otvaram ti srce da ga ispunиш svojim naukom i ljepotom’. Želim vam da budete nositelji svog Gospodina. To će biti najveća čestitka, da nosite u sebi Isusa” rekao je nadbiskup gimnazijalcima zahvalivši im za njihov govor i poželjevši da ih Bog prožme svojom blizinom. “Bog je u svojoj ljubavi velik i nedokučiv, a opet jednostavan. Njegova povijest ljubavi postala je naša povijest. Mi smo obdareni. To je veliki dar, velikog srca našeg Boga koji nas je obasjao kao veliko sunce s visine. Taj Božji dar je nama izazov. Bog nas je svojom beskrajnom ljubavi u liku malenog djeteta koje je trpjelo progonstvo obdario svojom ljubavlju. Naše čestitanje i život poziv je tog dara da uzvratimo, budemo uzdarje” rekao je nadbiskup Prendža istaknuvši da postoji ključ koji nalazi rješenja za izazove života. Ključ je srce i nutrina čovjeka ispunjena Božjom blizinom i prisutnošću. “Neka vas Gospodin ispuni milinom i prožme da budete ljubav za svijet, širite je i zračite. Vaše razveseljeno srce će biti kadro zagrijati druga srca. Svakodnevne turobne vijesti mogu dovesti do toga da pomislimo da nema mjestu radosti i optimizmu. No nije tako. Jer tamo gdje je Bog počinje novo, tu se stvara nova mogućnost života, ozračje iz kojeg se može početi iznova, čak dati i novi smisao nevoljama i patnjama” rekao je nadbiskup Prendža te svima čestitao Božić i poželio blagoslovljenu Novu Godinu kad će, osobito maturanti, ući u svijet novih zadataka i nadanja. Nadbiskup je blagoslovio školu, učenike i djelatnike rekavši da se trude svakog dana unijeti u Klasičnu gimnaziju nove sadržaje, a oni sami su njen najveći sadržaj.

O. NADBISKUP POHODIO DOM ZA STARE I NEMOĆNE

Zadarski nadbiskup Ivan Prendža u petak 18. prosinca pohodio je štićenike Doma za stare i nemoćne na Boriku u Zadru kako to tradicionalno čini svake godine u Došašcu, te je u kapeli dvorane predvodio misno slavlje četvrte nedjelje došašca. Nadbiskup je nakon mise posjetio i nepokretne u stacionaru a razgovarao je i s Upravom Doma. Njima i djelatnicima Doma koji skrbe o nemoćnima zahvalio je za taj plemeniti rad i čestitao božićne blagdane. "Božić nije u ukrasima nego u srcu pomirenog s Bogom i ljudima, a molitva nas čini bliskima Bogu i jedni drugima" rekao je mons. Prendža istaknuvši da Božić nije legenda i mit, nego stvarni događaj. Bog je ušao u svijet, našu povijest i postao jedan od nas. Nismo sami. Bog je stalno s nama što i znači Emanuel, Bog s nama.

"To je važno znati i vjerovati jer imamo mnogih teškoća. Usprkos ljudima koji nam pomažu, na kraju ostajemo sami sa sobom i sa svojim Bogom. Najvažnije je što nosimo u srcu. Pa da smo u afričkoj pustinji ili na sjevernom polu, ako je Bog u našem srcu, sve imamo. Onda nas nitko i ništa nije ostavilo, makar nas djeca zaboravila i prijatelji kojih više nema. Bog nas sve nosi, žive i mrtve" poručio je mons. Prendža štićenicima Doma i potaknuo ih na zahvalnost Bogu što u Domu imaju ljudski način života. "Nekad to izgleda teško, ali zahvalite Bogu za sve što imate i ljudi koji doprinose da tu možete mirno i spokojno živjeti. U svijetu je puno ljudi bez krova nad glavom. Budite radosni, na razini ljudskog i kršćanskog postupanja. Bog želi da s njim i s ljudima budemo u miru" rekao je nadbiskup i potaknuo štićenike na molitvu za njihovu djecu i obitelji, da im Bog da snage nositi križ života. Poželio im je zdravlje i radostan Božić. "Za Božić nam se čini kako nam je Bog bliži. Svako dijete izaziva milinu, nježni smo u susretu s djetetom u kojem vidimo nešto veliko i lijepo. Božić je Božji dolazak u naša srca. Naša narav je tugaljiva i ranjena. No uvijek ostaje jedan kojem možemo sve reći. Uvijek će nas razumijeti i podići da budemo bolji. Kad mu se obraćamo možemo druge razumijeti, oprostiti, pomoći da budu bolji. Bog djeluje u našem srcu" rekao je mons. Prendža. Svakog štićenika nakon mise osobno je pozdravio, čestitao blagdane i darovao sličicu pape Ivana Pavla II. „Taj veliki i dobri papa i bolestan je želio činiti dobro i ići po svijetu. I on je hodao uz pomoć štapa poput vas. Čovjek koristi ono što mu pomaže kako bi ostvario povjerenje u životu. Neka vas Gospodin obraduje svojim pohodom" zaključio je nadbiskup u obraćanju štićenicima Doma.

BOŽIĆNI SUSRET O. NADBISKUPA I LOKALNIH VLASTI

U božićnom čestitanju zadarski nadbiskup Ivan Prendža u ponедjeljak 21. prosinca pohodio je vijećnice Zadarske županije i Grada Zadra gdje je susreo župana Stipu Zrilića, gradonačelnika Zvonimira Vrančića i njihove suradnike. "Uvijek se pitamo koliko je duhovna dimenzija prisutna u životu čovjeka i koliko Crkva doprinosi

cjelovitom napretku čovjeka. Tek cjelovit čovjek napreduje. Ako standard napreduje, to jest nešto. Ali ako čovjek zaostaje na moralnom polju, tada razvoj ne teče skladno i ne možemo ga zvati cjelovitim napretkom" rekao je mons. Prendža istaknuvši da čovjek treba graditi civilizaciju i duhovne vrednote. Sudionici su izrazili zadovoljstvo razinom građanskih odnosa između Crkve i vlasti koja podržava projekte nadbiskupije u raznim akcijama. Istaknuli su da je dobro čovjeka njihova zajednička briga. Župan Zrilić nadbiskupu je uručio 10 000 kn za Caritas. "Djelovanje grada i županije treba pomoći da ljudi osjete kako je Bog cilj kojem svi idemo. Trebamo zajedništvo da bismo bili ljudi koji će se pravilno usmjeravati, kako bi društvo dobilo moralne kvalitete od kojih može živjeti. Treba afirmirati pozitivne vrednote u društvu da možemo kazati 'Idemo naprijed! - jer to se događa ako s Bogom idemo naprijed. Tako se ostvaruje dobro uređeno društvo koje s državom treba stvarati uvjete da pojedinac može dostojanstveno živjeti i da nas Bog vodi prema boljoj budućnosti" rekao je mons. Prendža.

Sugovornici su istaknuli nastojanja u socijalnoj skrbi za ranjene ljudske sudsbine sugrađana koji su osjetili tegobe i sadašnjeg trenutka. Nadbiskup smatra da te teškoće nisu trajne te je i tom prigodom apelirao na solidarnost potrebnu svima kako nitko ne bi bio ponižen u svojoj nevolji i neimaštini. "To znači da djeluju vjernici pojedinačno i crkvene institucije. Društvo i država trebaju omogućiti nove uvjete za oporavak društva, otvaranje novih radnih mjeseta i čuvanje postojećih, otvaranje mogućnosti mладima. Umjesto da odlaze u svijet, obrazovani mladi bi trebali ostati u Hrvatskoj i u tome im treba pomoći. U prvim koracima svoje profesije trebaju potporu obitelji ali i društva. Katolici računaju na Božju pomoć. Molimo da Bog pohodi svoj narod, da otvorimo srce solidarnosti i svemu dobrom koje možemo činiti na mjestima gdje jesmo. Vjernici su prisutni u brojnim područjima društvenog života, saboru, raznim privrednim djelatnostima. Prisutnost vjernika u društvu bi se trebala osjetiti; to bi svi trebali osjetiti! U zajedništvu možemo pobijediti teškoće koje su ozbiljne ali nisu beznadne i nerješive. Na tom putu trebamo Božju pomoć i solidarnost koja će pomoći nositi križ, da s nadom gledamo u budućnost" rekao je nadbiskup Prendža i potaknuo na odgovornost svih u društvu i Crkvi da surađuju s Bogom u ostvarivanju novog društva. "To znači novih mogućnosti koje čovjeka izvode iz pesimizma i daju mu snagu. Gledajući skromnost koja se očituje s Isusom u jaslicama, pitamo se nije li Bog drugačije mogao doći na svijet, jer sve je on stvorio. Ipak, nije izabrao kraljevsku palaču i kuriju, nego siromašnu štalu; jer je htio biti bliz čovjeku i želio je pokazati da je život kao vrednota ispred svega" rekao je mons. Prendža. Istaknuo je da nije presudno i život nije povezan s materijalnim okolnostima, život i Bog su iznad svih okolnosti. "To nas potiče na zauzetost da život zaštićujemo, diže ga na novu razinu te postaje briga obitelji, društva i države. U temelju svega je Bog koji daje, brani i promiže život u svim ljudskim okolnostima. To je izvor naše nade da možemo nadići sve prilike i da je Božja skrb uz napuštene i siromašne. Nisu zaboravljeni nego u Božjoj brizi koja je u dnu i brige ljudi u njihovoj velikodušnosti da se učine odlučni koraci u prilog dostojanstva čovjeka" zaključio je nadbiskup Prendža. Izražavajući priznanje za ostvarena ulaganja i učinjeno u korist općeg dobra, vlastima je poželio blagoslovljenu novu godinu.

KONCERT "TISUĆU GLASOVA BOŽIĆU"

"Tisuću glasova Božiću", veliko glazbeno događanje ususret Božiću u zadarskoj javnosti u ponedjeljak 21. prosinca u dvorani Jazine u Zadru okupilo je tri tisuće posjetitelja među kojima su i obitelji stotine izvođača koji su nastupili kao mališani i mladež. Pod pokroviteljstvom Zadarske nadbiskupije, Zadarske županije i Grada Zadra, na koncertu sa scenografijom živo uprizorenih jaslica sudjelovali su i zadarski nadbiskup Ivan Prendža, redovništvo i svećenici koji su osobito podržali subraću svećenike okupljene u klapi "Sv. Zoilo" u kojoj pjeva deset svećenika zadarske nadbiskupije. Pod vodstvom Marinka Bepa Ruševa, okupili su se i nastali potaknuti duhom Godine svećenika te su nakon redovitih probi premijerno nastupili u Jazinama i izveli 'Tiha noć' i 'Veseli se Majko Božja'. Nastupili su još Andela Čurković Petković, dječji vrtići 'Radost' i 'Sunce' s voditeljicom s. Klarom Puljić, Ivan Dražović i Zbor osnovnih škola s voditeljicom Adelom Novković i orguljašem Dragom Pejićem koji okuplja učenike iz 15 škola. U pratnji Antonije Šoša za glasovirom Zbor srednjih škola sa solistima Sarom Koštoma i Šimom Mračićem uvježbala je Branka Višić Karavida a KUD 'Nevijana' voditeljica Jasmina Kučina. Tradicionalne božićne pjesme izveli su i Vladimir Paštrović, Charlotta i Jessica Litch, Vili Kalmeta i grupa More te Davor Pekota, a Nadbiskupijski zbor mladih 'Sv. Krševan' s instrumentalistima Marijom i Antom Buturićem i dirigentom Tomislavom Peharom izveli su 'Adeste Fideles'. Na početku glazbenog susreta pročitan je ulomak iz Evangelijskog po Ivanu; Bog je postao čovjek i rodio se kao dijete, uz poruku: Božić je sretan dan za svakog čovjeka jer nam se Bog toliko približio da je postao jedan od nas. Zahvaljeno je zadarskom nadbiskupu, županu i gradonačelniku, upravi Košarkaškog kluba Zadar, Kazalištu lutaka i Hrvatskoj kazališnoj kući Zadar koji svake godine zajedničkim snagama i ulaganjem omogućuju da zadarska mladost radosnim pjevanjem počasti blagdan Isusova rođenja. Prije nego je prisutne pozvao na zajedničko pjevanje "U sve vrime godišta", mons. Prendža je rekao: "Svi smo radosni da tisuću glasova ususret Božiću nastavlja živjeti. To je naš doprinos ozračju Božića. Uz Božić, vi ste, dragi mladi, dio naše radosti. Neka se božićni dani koje u Jazinama zajedno slavimo nastave slaviti u obiteljima, župama, školama, da budete radost svih nas. Svi smo pozvani biti radost Isusu" rekao je mons. Prendža te zahvalio izvođačima i svima koji su doprinijeli održavanju koncerta.

BOŽIĆNI SUSRET O. NADBISKUPA S MEDIJSKIM DJELATNICIMA

Zadarski nadbiskup Ivan Prendža susreo je u utorak 22. prosinca novinare i snimatelje u svečanoj dvorani sjemeništa 'Zmajević' u Zadru. Zahvalio im je za praćenje djelovanja Crkve u društvu. "Dragi djelatnici u medijima - vi imate važnu ulogu. Ja to uvijek ističem, a volio bih da se tako doista i osjećate. Sve što činite trebalo bi biti za bolji svijet. I vi činite svijet boljim! To je bitna poruka Božića" rekao je nadbiskup

novinarima, zaželjevši im puno uspjeha u radu jer je biti uspješan ljudska čežnja u kojoj Bog ima mjesto.

"Kao zvijezda vas treba voditi poslanje - biti osjetljiv za čovjeka! I biti osjetljiv za istinu! To bi trebali biti temelji medijskog rada. Cijelo društvo je pozvano biti okrenuto životu jer je Bog izvor i ljubitelj života. Mediji ostvaruju velika djela koja nekim ne izgledaju tako. No pozvani ste prenositi istinu koju Bog povjerava čovjeku; da čovjek bude poštivan, da se njegova prava uvažavaju i da se doživljava kako je biti čovjek veliko" poručio je mons. Prendža novinarima, zaključivši da je smisao svih naših djelovanja, pa i medijskog, da zasja lik čovjeka, jer to u svom planu s čovjekom želi Bog. Poželjevši da zadrže čestitost u djelovanju jer dobro čovjeka treba biti cilj svakog rada, nadbiskup je poželio novinarima ispunjenje lijepih želja kako bi se ostvarili kao ljudi. "Božić je bogat emocijama u svakoj vrsti života: pojedinačnog, obiteljskog, javnog. Tih dana doživljavamo nešto osobito. Velika poruka Božića je Božja blizina ljudskom životu. Božićnih dana pokušavamo ususret potrebnih nositi najdublje duhovne osjećaje koje nam Bog daje da doživimo Božić i da ga možemo podijeliti s drugima" rekao je nadbiskup i ohrabrio medijske djelatnike da nastave s plemenitim radom u korist dostojanstva osobe i cijelog društva.

O. NADBISKUP POHODIO ZATVORENIKE

Zadarski nadbiskup Ivan Prendža pohodio je u utorak 22. prosinca Okružni zatvor u Zadru gdje je susreo zatvorenike i uputio im prigodnu riječ. Od 116 zatvorenika susretu s nadbiskupom odazvalo se njih 62 jer oni sami odlučuju hoće li razgovarati s nadbiskupom osobno i u grupama. "Na tom ste mjestu zbog nevolje u životu i djela

koje nije bilo ljudsko, dogodilo se ljudskim padom. No Božić je tu i Bog daje šansu svakom čovjeku. Zato se Isus rodio, da mi možemo iznova početi" rekao je mons. Prendža zatvorenicima i ohrabrio ih riječima "Nemojte da dogodine više ikog vidim ovdje. A neke, na žalost, vidim već i tri godine tu". Nadbiskup je susreo i upravu zatvora s upraviteljem Denisom Skitarelićem koji je mons. Prendži zahvalio za dolazak i duhovnu podršku zatvorenika. Potaknuo ih je na kajanje zbog loših čina, da prepuste prošlost Božjem milosrđu i potruде se ispravno živjeti budućnost; Božić je ponuda svakome da postane bolji čovjek. "Pitao sam neke 'Zašto si ti još uvijek tu? Jednom starijem čovjeku sam rekao: 'Pa mi ne spadamo u zatvor. Barem ne mi stariji'. On mi je odgovorio 'A, sudbina'. Rekao sam mu: 'Nije to sudbina. Ti su uzeo sudbinu u svoje ruke, učinio loše sebi i drugom. Nije trebalo tako biti' rekao je mons. Prendža koji je svakom zatvoreniku darovao kalendar, krunicu a pušaćima kutiju cigareta. "Mislim da sam smio to učiniti iako na kutiji piše da pušenje stvara ovisnost, pa sam ih potaknuo da bi bilo bolje da ne počnu. No rado su uzeli, znam da im ta gesta osobito znači" rekao je mons. Prendža poručivši zatvorenicima da ih Bog želi podići, obnoviti, te da u svjetlu božićnog otajstva sagledaju svoj život i odluče se za dobro.

KONFERENCIJA ZA MEDIJE O SMJEŠTAJU SUDIONIKA NACIONALNOG SUSRETA MLADIH U ZADRU

Na Konferenciji za novinare u srijedu 23. prosinca u Ordinarijatu u Zadru upućen je poziv vjernicima zadarske nadbiskupije da prihvate mlade koji će doći na nacionalni susret mladih u Zadar 8./9 svibnja 2010. g. Prilikom blagoslova obitelji svećenici su ostavili obrasce koje obitelji trebaju ispuniti i do 10. siječnja dati župniku kako bi se pravovremeno znala raspoloživost kapaciteta. Na konferenciji su govorili mons. Ivan Mustać, predsjednik Organizacijskog odbora za pripremu susreta, organizacijski koordinator don Zdenko Dundović i don Šimun Šindija, voditelj Odbora za smještaj. U Zadru se očekuje 25 000 Hrvata iz svijeta. U božićnom vremenu, kad se spominjemo Marije i Josipa koji nisu bili prihvaćeni kako bi se Isus rodio na mjestu primjerenijem od štalice, Organizacijski odbor poziva obitelji da otvore srca i prepoznaju Isusa u mladima kojima će pružiti smještaj na jednu noć. "Vjerujem da će naše obitelji rado ugostiti mlade jer i mi smo bili u Puli, Varaždinu gdje smo zaista lijepo dočekani. Svi su bili smješteni po obiteljima i lijepo primljeni. Sad je vrijeme da mi uzvratimo gostoprимstvo i gostoljubivost, da pokažemo da naš grad ima veliko srce i da će sva mladost koja dođe biti primljena s ljubavlju" rekao je don Zdenko. Predviđa se dolazak 500 autobusa smještenih u 80 župa; ovisno o njenoj veličini, u prosjeku tri do osam autobusa po župi. To je između 150 i 400 mladih. Stižu u subotu 8. svibnja navečer kod obitelji koje su pozvane dočekati mlade s toplim obrokom i napitkom a sutradan im pripremiti doručak. U nedjelju 9. svibnja prije odlaska predviđen je zajednički ručak kod župne crkve. "Mladi nisu zahtjevni i traže samo dobrotu srca koja će ih primiti" rekao je don Šimun. U obrascu treba ispuniti koga obitelj prima: mladića, djevojku ili svejedno; koliko osoba, na ležaj ili pod, jer mnogi će ponijeti i vreće za spavanje. "Važno je da su pod krovom i da imaju sanitarni čvor"

rekao je don Šimun istaknuvši da će prijem biti lijep događaj za primorske, kotarske i župe grada, a osobito za otoke. "Neki mladi žele doći na otoke. Kad sam razgovarao s nekim svećenicima iz unutrašnjosti i Europe koji još nisu bili na našim otocima, izrazili su želju da budu smješteni baš na otocima" rekao je don Šimun.

Mons. Mustać je podsjetio da je održavanje svjetskih susreta mlađih počeo i osmislio Ivan Pavao II. Odredio je i da se između velikih svjetskih susreta održavaju nacionalni susreti mlađih. Niti jedan takav susret nije prošao nezapaženo u gradu i kontinentu gdje je održan. "Uvijek je bio pozitivan odjek. Papa Ivan Pavao II. je bio vizionar. To je bio njegov suvremenih način kateheze mlađih. Nitko kao on nije znao tako masovno okupiti mlađe i pokrenuti ih" rekao je mons. Mustać, istaknuvši da su to uvijek bili milijunski susreti; u Rimu dva milijuna mlađih u Jubileju, u Manili tri milijuna. Ti susreti pokazuju i misiju stranu Crkve, istaknuo je vikar, podsjetivši da je Crkva došla u Australiju gdje živi 20 % katolika. Predstavila je mlađe tom društву, a Australci su bili zadvljeni da katolička Crkva ima mlađe koj su svjedočili kulturu i vjeru, rekao je mons. Mustać. U Australiji su bili i brojni Zadrani, a svi su Hrvati i po tjedan dana bili smješteni u obiteljima. "To su bile hrvatske, malteške, koreanske, indijske obitelji. Bilo je dirljivo vidjeti kakao su se naši mlađi s njima rastavljavali. Najljepši način organiziranja susreta je da mlađi dođu u konkretnu obitelj, ne u hotele, hostele, kampove ili vojarne. Po dolasku u obitelj mlađi zauvijek ostaju povezani s konkretnim obiteljima" zaključio je mons. Mustać.

O. NADBISKUP NA BADNJAK U DOMU ZA ODRASLE OSOBE SV. FRANE

Zadarski nadbiskup Ivan Prendža na Badnjak 24. prosinca ručao je s korisnicima Pučke kuhinje zadarskog Caritasa, a u poslijepodnevnim satima prvu božićnu misu slavio je sa štićenicima Doma za odrasle sv. Frane u Zadru, najstarijoj socijalnoj ustanovi takve vrste u Hrvatskoj koja baštini tradiciju ubožnice u kojoj su o potrebnima skrbili zadarski franjevci. „Božić je rođendan naše slobode, blagdan našeg spasenja. Bog je u svom Sinu čovječanstvu oprostio pad i grijeh i čovjek može ići za svjetlom“ rekao je mons. Prendža izražavajući radost da danje sate Badnjaka provodi u ustanovi gdje je na djelu konkretno služenje ljudima u potrebi. U misi su sudjelovale i medicinske sestre i osoblje Doma na čelu s ravnateljicom Marijom Pletikosom, a nadbiskup im je poručio: „Činite veliko i lijepo pred Bogom kad im služite dobrotom i brigom. Izraziti poštovanje slabom i siromašnom veliko je pred Bogom. To daje smisao svakom danu, a osobito Božiću. Budite jedno drugom poput Božića; s vjerom nosite svoje godine i tegobe“ rekao je mons. Prendža štićenicima nazivajući taj Dom kućom milosrđa i dobrote. „Budite jači jedni s drugima i trudite se biti ljudi međusobnog pomaganja. Primajte Boga u svoje srce. Uvijek kad se trudimo biti dobri, u nama se rađa Bog i događa se Božić. Bog je prisutan tamo gdje se pomaže slabom i siromašnom. Zahvalni smo Bogu da nas nije ostavio same u mraku“ rekao je mons. Prendža potaknuvši štićenike da na rođendan Isusa, čije ime znači – onaj koji spašava - zahvale Bogu za dar svog rođenja i što su posluženi dostojno kao čovjek. Nadbiskup je poželio da mir

Božića dođe na svijet. „Isus je donio mir te je sve pozvao da budu pomirljivi – to je u znaku Božića. Kad se tako živi događa se Božić u nama“ rekao je nadbiskup na slavlju u Domu koje su pjesmom i prisutnošću obogatila i djeca iz katedralne župe sv. Stošije sa svojom časnom sestrom i katedralnim suradnikom Branimirom Buturićem. U Domu žive 62 korisnika, a i nepokretni u stacionaru preko razglosa u sobama sudjelovali su u misnom slavlju što je osobito obradovalo nadbiskupa koji ih je i osobno pohodio i blagoslovio.

BOŽIĆNA MISA POLNOĆKA

„Božić je veliki Božji korak ususret ljudima, a Badnja večer unosi u tajnu utjelovljenja Božjeg Sina. To je svjedočanstvo Božjeg srca koje ljubi čovjeka koje je u djetetu htjelo doći ususret čovjeku“ rekao je mons. Prendža u homiliji mise polnoćke koju je na Badnjak 24. prosinca predvodio u katedrali sv. Stošije u Zadru. „Božićna noć je poziv svima nama da mu povjerujemo i idemo ususret vjerom i životom“ rekao je nadbiskup pozivajući na molitvu za grad, domovinu, cijelu Crkvu i sve potrebne Božje blizine, osobito udaljene od Boga koji iskrenog srca traže Boga. „Božić je objava ljubavi i istine koja ohrabruje i želi reći da čovjek u svemiru nije osamljen i napušten. Ima stvoritelja koji nije samo gospodar zvijezda i galaksija nego je otac koji ljubi čovjeka kojeg je stvorio. Tu istinu on donosi našem srcu koje uvijek traži i pita tko stoji iza svijeta i života, kamo vodi život. Božić je govor o svemu tome“ rekao je

nadbiskup dodavši da nam je Bog postao bliz, jedan od nas. „Božić je govor o ljubavi, izvornoj poruci blagdana Kristova rođenja. Vođen iz te ljubavi Bog je htio doći u našu povijest, preobraziti je, otvoriti čovjeku put prema sebi i vratiti mu dostojanstvo Božjeg djeteta“ poručio je mons. Prendža upozorivši da čovjek prepusten svojoj tami ne može postići spasenje. Bog je htio biti na našem putu i pozvao nas je da živimo u istini. „To znači da nas je pozvao da pođemo za njim, da mu povjerujemo i da naš um i srce pristanu uz njega. On koji je postao dodirljiv zove nas da mijenjamo život i živimo ga po njegovoj svetoj volji, da budemo znak njegove prisutnosti u svijetu“ rekao je mons. Prendža istaknuvši: „Kršćanin u svjetlu Božića vidi da su sva povijesna zbivanja veliki ispit naše vjere. Ljudi vole od Boga tražiti dokaze i opravdanost da se odričemo od zabluda. Uvijek smo u odmjeravanju što smo dobili a što izgubili ako Bogu kažemo svoj 'Vjerujem, prihvaćam'. No božićna noć je dokaz da Bog ne ostaje gluhi na naša pitanja i čežnje. U ljudskom vapaju za sigurnošću Bog nam u svom dolasku na svijet nudi činjenice. Sve je vidljivo, dohvatljivo i dokučivo u liku Betlehemskega djeteta. Te činjenice najavljene po prorocima i rođenje u Betlehemu vode otajstvu dolaska Božjeg Sina. Iz velikog i vječnog dana došao je u naš kratki i vremeniti dan“ rekao je nadbiskup istaknuvši da je čovjeka opravdao Bog, a po vjeri koju mu poklanjamo dobivamo mir toliko potreban svijetu. Po pomirenju u Sinu čovjek može živjeti mir u sebi i oko sebe. „Ispitajmo se jesmo li ljudi koji umom i srcem prianjaju uz istinu Božića ili je naš život zahvaćen tamom. Recimo betlehemskom Djetu: Došli smo k tebi jer vjerujemo u tebe. Idemo za tobom jer ti si istina. Želimo živjeti jer ti si naš život. To je istinski Božić. Želim svima da ga slave iz vjere i otvorena srca, da Bog zahvati svako ljudsko srce, obitelj, grad i domovinu. Da to bude naša radost koja otvara nutrinu, donosi mir i blagoslov“ zaključio je mons. Prendža.

BOŽIĆNA DANJA MISA

„Bog je htio ostati ne samo čovjekovo pitanje, Bog je htio biti čovjekov odgovor na njegova pitanja, umu, razumu i životu. Božić nosi odgovor svim ljudskim tjeskobama“ poručio je zadarski nadbiskup Ivan Prendža predvodeći svečano misno slavlje na Božić 25. prosinca u katedrali sv. Stošije u Zadru. Na ljudska pitanja o dokazima Božjeg postojanja, u Božiću je dan odgovor svim našim sumnjama i čovjekovom putu prema Bogu. U svetoj riječi 'Boga nikad nitko ne vidje, njegov jedinorođeni sin nam ga obznanii' izrečene su ljudske muke i pitanja kako doći do Boga i spoznati njegovo postojanje, rekao je nadbiskup, istaknuvši povijesni okvir činjenice da je nevidljivi Bog htio postati vidljiv po svome sinu. U vremenu poželjnosti svega dokazivog i opipljivog važno je vratiti se povijesnim činjenicama evanđelja koje pokazuju da Krist nije legenda nego povijesna stvarnost. „Povjereni odgovor je svjetlo za nas, da mu budemo otvoreni, da razumno živimo. Božjim dolaskom dogodio se silan zaokret u položaju čovjeka. Božjim zalaganjem i ulaskom u povijest čovjek je uzdignut na veliko dostojanstvo, možemo biti obnovljeni ljudi. To je velika poruka Božića. Imamo odgovore na naša pitanja, nismo sami i znamo kamo ćemo stići“ rekao je mons. Prendža podsjetivši da je čovjek u izazovu s kušnjom pokleknuo i trebao je novi korak jer se sam ne može otkupiti. „Čovjeku je potreban otkupitelj, iako postoji mišljenja da je čovjek sam sebi dostatan. Čovjek ne može biti sam kao božanstvo koje će upravljati svijetom. Sve nevolje izlaze iz čovjeka koji nije kadar pobijediti zlo oko drugih ali i u sebi, koje ga je otvara pohlepi. Krist je donio nadu da čovjek može biti obnovljen jer mu je dan Duh Sveti. Vrijeme nakon Kristova rođenja vrijeme je ulaganja u

zajedništvo Boga i čovjeka. Bog ne ostavlja čovjeka, vjeran je svemu što je učinio. Temeljem Kristova ulaganja i mi imamo šansu biti preobraženi ljudi. Novi korak u jedinstvu između čovjeka i Boga trajni je proces koji nas uključuje, ne stojimo po strani nego smo duboko utkani u taj proces“ istaknuo je nadbiskup Prendža.

Nadbiskup je naglasio da je čovjek pozvan mijenjati povijest, ali najprije sebe. „U tome je razlika između kršćanstva i revolucionarnih pokreta. Oni smatraju da treba mijenjati druge i društvo čak i nasilnim putem. Kršćanstvo smatra da čovjek treba mijenjati najprije sebe iznutra, da bi se društvo mijenjalo. Ako čovjek nije promijenjen nema izgleda da se ostvari novo društvo. Zato je potrebno ulagati u zajedništvo čovjeka s Bogom i u ljudsko zajedništvo nalik onom koje imamo s Bogom. Čovjek je pozvan osjetiti se podržanim od Kristova duha“ poručio je nadbiskup dodavši da u Crkvi postoji moralna snaga koju daje Božji duh da se može stvarati novo. „Treba prepoznati tu ponudu. Kristovo 'Budni budite' poziv je moralnoj preobrazbi čovjeka koja nije u našoj moći. Možemo stvarati odluke, ali snaga dolazi od Boga koji je pobijedio smrt i grijeh. Sami ne možemo. Velika je snaga duhovnog koje je Bog donio svojim utjelovljenjem na svijet“ rekao je mons. Prendža istaknuvši da božićni dani naglašavaju vrednotu obitelji i života. Život je toliko uzvišen da u svim nestaćicama ne može umanjiti svoju vrijednost i ljepotu. Život niče u obitelji koja postaje škola ljudskosti i vjere. „Božić je usmjeren prema ljepoti života i nježnosti zajedništva. Tog dana svatko nastoji biti na svom izvorištu i korijenima jer se osjećamo iskorijenjenima

ako nismo uz najbliže. Ništa nije iznad života. Sve je usmjereni prema njemu a darivanje postaje način kako susrećemo život. Što smo otvoreniji osjećaju za druge imamo višu razinu života. Što manje vidimo potrebe drugih nismo doživjeli susret s Bogom. To je neplodna, salonska i zakopčana vjera ljudi koji imaju posla samo s Bogom bez osjećaja za bližnje. Božić je vrijeme ulaganja u ono što je Bog htio da budemo mi njemu i jedni drugima. Zato na Božić želimo popraviti razdore i zajedništvo a to i Bog želi“ poručio je mons. Prenda istaknuvši da je Krist došao reći da čovjek nije stvoren po mjeri zemlje nego nadilazi ovozemnost. Čovjekovo mjesto je u onovremenosti u kojoj sam Bog živi. „Duhovnost Božića je htjeti činiti dobro i uči u svoje srce. Put za Bogom je put ljudskosti. Duh Božića je duh radosti, zajedništva, hoda ususret zaboravljenom čovjeku, poštivanje i prihvatanje života, ulaganje u društvo u kojem vladaju pravo i pravednost. Sve ljudi dobre volje neka pohodi radost i ushit Božića“ zaključio je nadbiskup Prenda.

BLAGDAN SV. STJEPANA

Na blagdan sv. Stjepana 26. prosinca zadarski nadbiskup Ivan Prenda predvodio je svečano misno slavlje u crkvi sv. Šimuna u Zadru koja je stoljećima bila posvećena prvomučeniku Stjepanu. „Jako je važno da znamo cijeniti vlastito i trpljenje u Crkvi. Stjepan je prvi apolet, prvi branitelj kršćanstva koji je položio život za vjeru. Stjepan je poticaj mladima da budu ustrajni u dobru po svaku cijenu. Stjepan je bio jak jer je bio zahvaćen duhom Božjim. Uvijek ima snažnih kršćana i u mladosti, ne samo u starosti. U tom se duhu i mi trudimo u radu za mlade, da se u vjeri spreme za život koji ih neće štedjeti“ rekao je nadbiskup Prenda istaknuvši da je Stjepan bio prvi đakon, izabran od apostola u početku Crkve čije su autentično lice uvijek bili navještanje Riječi i briga za siromahe. Navjestitelj evanđelja Stjepan je prvi mučenik zahvaćen Duhom Svetim koji je imao snage braniti vjeru, njegov se blagdan na Istoku slavi od 4. st. a na Zapadu od 6. st. „Otkud tolika moć i snaga mučenicima, nadvisiti strah od smrti. Na Božić nam nježnost i ljepota jaslica očituju otajstvo neizrecive Božje ljubavi koja se otkrila u skromnim prilikama. A dan po Božiću pred očima nam je čovjek koji je bezuvjetno, svim žarom, povjerovao Isusu, no doživio je sudar sa zlom koje ga je nemilosrdno uklonilo iz života. Iz Kristova mučeništva svaki mučenik crpi snagu. Trpljenje je sastavni dio puta svakog čovjeka koji želi pokazati da mu je vjera svjetlo. Mučenici su bogatstvo Crkve“ rekao je mons. Prenda istaknuvši da je i 20. st. stoljeće mučenika kad je tisuće nasilno umrlih jer su vjerovali u Krista. Podsjetio je da je u Drugom svjetskom ratu u zadarskoj nadbiskupiji ubijeno 12 svećenika, desetci su šikanirani među kojima i nadbiskup Mate Garković. Spomenuo je i don Eugena Šutrina koji je devet dana po dolasku u župu Privlaka na prevaru izveden da udijeli sakrament umirućoj starici. Komunisti su ga ubili, bacili u more a svake godine 26. studenog na mjestu njegove pogibije zadarsko svećenstvo i puk mole za spas duša ubojica. „To je svijetla točka našeg prezبiterija. Svećeništvo je uvijek na putu Kristova života. To je naš kruh: navještanje, služenje, ako treba i mučeništvo. I u ovom vremenu svećenici trpe. Trpljenje je gluhoća na Riječ Božju, kad propovijedaju a ne vide plodove, kad se

zalažu a nailaze na zatvorena vrata, kad mole a osjećaju da je u prazno. Susreću se s otporima, to je zadaća i križ kojeg nosimo“ poručio je mons. Prendža istaknuvši da je svjetlo i snaga Crkve vjera koja traži cijenu. „Šhvaćajmo vjeru ozbiljno i zahvalno, da nam je Bog htio otvoriti svoj put po cijenu svog mučeništva i trpljenja. Molite za svećenike, da budu na razini koju traži vrijeme, da budu velikodušni i svjedoci vjere. Budimo na visini evanđelja, da uvijek budemo spremni sve žrtvovati kako bi vas Krist osvojio i povukao za sobom“ rekao je nadbiskup Prendža zadarskim vjernicima.

BLAGDAN SV. OBITELJI I SUSRET 'ZAJEDNICE OBITELJI S ČETVERO I VIŠE DJECE - ZADAR'

Na blagdan sv. Obitelji u nedjelju 27. prosinca održan je tradicionalni susret 'Zajednice obitelji s četvero i više djece – Zadar' i zadarskog nadbiskupa Ivana Prendža u sjemeništu 'Zmajević' u Zadru. Ta je zajednica prije 13 godina nastala inicijativom 25 bračnih parova predvođenih liječničkim parom Miroslavom i Josipom Markulinom uz podršku nadbiskupa Marijana Oblaka, u vrijeme Domovinskog rata kad je, usred stradanja, skupina kršćanskih brakova odlučila organizirano i prepoznatljivo djelovati u promicanju vrednota obitelji. Zadarska nadbiskupija duhovno i novčano podržava u školovanju djece i ostalih potreba te zajednice. Prije susreta u sjemeništu nadbiskup Prendža je predvodio svećano misno slavlje u katedrali sv. Stošije u kojem je pozvao na molitvu za obitelji u domovini i za odgovorne da podrže obitelj. "Uvijek smo pred ispitom što smo učinili za obitelji. Neka Bog oprosti roditeljima, Crkvi i društvu kad god je uzmanjkala briga za obitelj" rekao je nadbiskup istaknuvši da uvijek iznova treba ponavljati što je obitelj i koje su njene oznake. „Živimo u svijetu koji osporava obitelj, kao da bi on mogao postojati da nema obitelji. No nije ovo jedini trenutak u povijesti koji osporava sam sebe, kad čovjek svoje temeljene vrednote dovodi u pitanje“ upozorio je nadbiskup, rekavši da je u krizi identiteta braka i obitelji potrebno živjeti Božju riječ. „Bog je stvorio i blagoslovio obitelj i nema ničeg što je može i približno zamijeniti. Razne zajednice i sve što se na izopačen način pokušava usporediti ili pretpostaviti obitelji nisu u Božjem planu. U Božjem planu su čovjek, žena i dijete. To je obitelj u Božjem nacrtu. Tu je instituciju Bog uzdignuo na sakramentalnu razinu i posvetio. Zato su brak i obitelj sveta ustanova. Zato je važno da ustanova muža, žene i djeteta bude prihvaćena, poštovana, zaštićena, podržavana i učvršćena. To je temeljni zadatak društva koje sebi želi dobro i vidi svoju budućnost“ poručio je mons. Prendža.

Zadatak kršćana je isticati vrijednost obitelji a svakoj je potreban Božji blagoslov, rekao je nadbiskup, istaknuvši da je život Božji dar. „Tko sebi može uzeti pravo da usmrti i odbaci život? Samo je jedan darovatelj, stvoritelj i gospodar života. Pozvani smo biti odgovorni pred darom života. Temeljni zadatak obitelji je prenijeti djeci vjeru u Boga; prihvatići život i dati mu potrebno da može rasti u ljudskosti i vjeri“ rekao je nadbiskup. Ukoliko se nastavi ovakav trend 2050. g. Hrvata će biti milijun manje, upozorio je. „Odgovornost za narod nije samo demografski problem. To je duhovni problem. To je problem vjere, priznanja Boga, njegove vlasti nad nama i njegova stvaranja. Bog stvara uz suradnju čovjeka i cijelog naroda i uz isповijest vjere naroda da je Bog njegov gospodar, a ne svjetske sile i moćnici po svjetskim centrima koji kreiraju tzv. demokratske vlasti po svom modelu, jer misle da sve mogu stvarati“ upozorio je mons. Prendža. Kad narod razmišlja o sebi najprije mora razmišljati o svom odnosu prema Bogu. Zato je važno pitati se od čega živi obitelj. Duhovnost je temelj

iz kojeg opstajemo. Gospodarstvo je pomoć da narod živi, ali ne odlučujuća stvarnost za njegov opstanak. Odnos prema Bogu je ključan, istaknuo je mons. Prenda upozorivši da smo gluhi i nismo na istom valu u društvu jer u nama nije ukorijenjen posluh Božjim zapovijedima koje su nam za život. „Bojimo se govoriti da postoje Božje zapovijedi. Govori se o prijedlozima, dijalogu, a ne o zapovijedima. A Bog je jasno dao zapovijedi koje nam nisu na smrt. Po njima ćemo rasti. Poznavati Božje zapovijedi znači imati mudrost života. To su temelji svake obitelji iz koje svi potječemo“ rekao je nadbiskup. Želeći sve ohrabriti pozvao je vjernike da im blagdan Sвете Obitelji bude dan vlastitog ispitivanja koliko je u njihovoј obitelji prisutan Bog. „Naš je narod kadar izići iz krize i voljeti život. Pokazali smo to kroz svu povijest. Hrvatska obitelj je uvijek bila nositeljica života i izdržala je povijesne kušnje“ rekao je nadbiskup pozivajući i na molitvu za zakonodavce u Hrvatskoj. „Treba li svugdje trčati za Europom i imati liberalnije zakone o obitelji i od europskih država? Možda smo na tom putu. Zato je odgovornost zakonodavca u Hrvatskoj velika. I velika je odgovornost nas i onih koje biramo. Nije nevažno! Važno je kakav je onaj koji preuzima vođenje društva, pojedinačno i zajednički“ upozorio je nadbiskup Prenda pozivajući na molitvu i djelovanje za obitelji.

MISA ZAHVALNICA

Zadarski nadbiskup Ivan Prenda predvodio je u četvrtak 31. prosinca u katedrali sv. Stošije u Zadru misu zahvalnicu sa svečanim 'Tebe Boga hvalimo' za proteklu građansku godinu. Zahvalio je za dar života, rada i Božja djela u pojedincu, obitelji, Crkvi, domovini i svijetu, kao i za sve bolesti i križeve. „Pred odgovornošću smo kako smo živjeli godinu i izvršavali zadatke roditelja, djece, radnika, svećenika, biskupa. Zapitajmo se 'Gospodine, kako smo ti služili ovu godinu'“ rekao je nadbiskup istaknuvši da je to i trenutak kajanja za propuste u našem životu. Potaknuvši na zahvalnost Bogu za prijeđeni put još jednog godišnjeg kruga, potaknuo je vjernike da prošlost koje nismo gospodari predamo Gospodinu. „Zastanimo pred pitanjem što smo činili, čime smo se bavili i kako smo kao kršćani živjeli svoje dužnosti, kako smo služili Bogu i narodu. Što smo činili da njegovo otajstvo dođe ljudima, da bude dobra u raznim područjima života, da ljudi otkriju Boga, budu bolji i nađu smisao života“ rekao je nadbiskup. Izrazio je priznanje organiziranom pastoralu u 117 župa zadarske nadbiskupije kako bi Bog bio prisutan po molitvi, radu i zauzetosti svećenika. Istaknuo je događaje Svećeničke godine i Godine mladih u pripremi za nacionalni susret mladih u Zadru. „Ti su događaji okrenuti prema budućnosti, da u nama pobude želju da budemo bolji, prepoznatljivi i vidljivi Božji znak“ rekao je nadbiskup ukazavši na smisao Svećeničke godine: prepoznati vrijednost svećenika u Crkvi i oni koji su daleko od Crkve da prepoznaju tu vrijednost. „Godinu svećenika i Godinu mladih živimo u želji biti Božji znak, da ga ljudi zavole i žive kršćanski put. Cilj tih napora je da tajna Kristova utjelovljenja bude prepoznata. Onda je Crkva živa i vitalna“ rekao je mons. Prenda zahvalivši Bogu za sve ustanove nadbiskupije i crkvene udruge koje služe evanđelju. Nadbiskup je podsjetio na smrt dva svećenika prošle godine, ali i dva mladomisnika, nove sjemeništarce i bogoslove. Zahvalio je za pomoć raznih institucija u domovini i svijetu u održavanju kulturnih dobara nadbiskupije. Ukazao je na potrebu završetka obnove župnih crkava pogodenih ratom a i grad Zadar bi trebao

utemeljenje nove tri župe i izgradnju tri pastoralna centra. „Bog je s nama u sakramentima i dobroti ljudi. Zamolimo ga da nas prati i vodi, zahvalni što je s nama u obitelji, Crkvi i domovini“ rekao je nadbiskup pozivajući svećenike na vjernost Kristovom povjerenju a sve da mole za mlade koji će doći u Zadar, da budu kršćanski posluženi.

SVJETSKI DAN MIRA I SVETKOVINA BOGORODICE

Zadarski nadbiskup Ivan Prendža predvodio je u petak 1. siječnja svečano misno slavlje u katedrali sv. Stošije u Zadru te je uvodno rekao: „Bog nam daje još jednu građansku godinu koja je dar i zadatak. Lijepo je da godinu započinjemo u duhovnom i kršćanskom zajedništvu, dan nakon zbivanja koja čovjek misli da u svom zanosu treba činiti i da će biti početak nečeg novog. Daj Bože da nova godina svima bude i novi početak, ali za mnoge će ona biti nastavak duha od novogodišnje noći“. Nadbiskup je sve povjerio zagovoru Marije čije je Bogomajčinstvo dio naše vjere i u temelju stvaranja novog za svijet i čovječanstvo. U homiliji je mons. Prendža predstavio poruku pape Benedikta XVI. povodom 43. svjetskog dana mira. „Crkva moli za tako veliku potrebu i dar kao što je mir. Nasljednik svetog Petra uvijek ima što reći svojoj Crkvi koja slavi Svjetski dan mira i razmišlja kako živjeti, postići i sačuvati mir“ rekao je nadbiskup podsjećajući na papinu poruku 'Ako želiš njegovati mir, sačuvaj stvoreno'. Upozorio je da partikularni interesi bez granica ugrožavaju klimatski sustav čime čovjek i sebe ugrožava, a to je plod neshvaćanja stvorenja kao Božjeg djela. „Čovjek u svojoj oholosti misli da je on gospodar prirode i da može živjeti tako da zagađivanje okoliša može proći po njega nekažnjeno. To se događa zbog ljudskog egoizma i nevjere da je Bog stvoritelj prirode. Velike sile misle da je bitno ulaganje u prirodne resurse jer to donosi profit, a sve ostalo, poput odgovornosti, ide u drugi red“ rekao je nadbiskup podsjetivši da čovjek svojim djelovanjem toliko narušava zakone prirode da dolazi do mijenjanja godišnjih doba. „Svi smo odgovorni za zaštitu i skrb darovanog svijeta“ zaključio je nadbiskup pozivajući na odgovornost svih u upravljanju dobrima jer je čovjek dužan i pozvan čuvati stvoreno i za buduća pokoljenja.

SVETKOVINA BOGOJAVLJENJA

Na svetkovinu Bogojavljenja u srijedu 6. siječnja u katedrali sv. Stošije u Zadru zadarski nadbiskup Ivan Prendža predvodio je svečano misno slavlje za vrijeme kojeg je podijelio službu akolitata bogoslovima zadarske nadbiskupije: Tomislavu Planiniću (Kali) i Rolandu Jeliću (Benkovac). "Otajstvo Bogojavljenja govori o Bogu koji dolazi ususret čovjeku i o čovjeku koji traži Boga. Te dvije stvarnosti susretale su se kroz cijelu ljudsku povijest, prije Kristova dolaska po prorocima. Čovjek je oduvijek u

znakovima svijeta tražio Božje tragove. Čovjek traži, a Bog mu nudi svoje lice i mogućnost djelovanja u njegovom srcu" rekao je mons. Prendža istaknuvši da je Božje povjerenje prema čovjeku tako veliko da je čovjek postao navjestitelj skrivenog otajstva koje mu je Bog povjerio i otkrio.

"Svetlo iz Betlehema od prije 2000 godina uvijek iznova dolazi čovjeku. Nakon pastira i anđela dolaze mudraci. Bog želi pokazati čovječanstvu da nije došao samo jednom narodu nego za sav svijet kojeg predstavljaju mudraci s istoka. Bog je donio svijetu novu poruku i zahvatio u svijet da postane otkupitelj svih ljudi" rekao je mons. Prendža. Istaknuo je da čovjek traži smisao, putove do svog ispunjenja i čini sve kako bi otkrio Božje tragove. Tome Bog dolazi ususret, otkriva sebe i put čovjeku do njega. "Jako je bitno da se uvijek nađemo pred tom Božjom ponudom, pred njegovim otkrivanjem puteva do punine smisla. Svi smo tražitelji Boga koji u događajima svog života i svemu što nas okružuje slutimo Boga koji nosi svemir i neprestano stvara novo. To je čovjek. U suprotnom smo nesvesni i živimo na rubu života" poručio je nadbiskup dodavši da nismo samo slijepi tražitelji i ljudi koji naslućuju želeti se domaći bilo kakve spoznaje. "Mi smo u istini. Crkva nosi otajstvo Boga ljudima, želi da bude spoznat i potiče čovjeka da bude klanjatelj živom Bogu koji nije slutnja nego stvarnost koja je ostala u Crkvi po sakramentima. Svaka misa je susret sa živim Bogom. Malo nosimo tu svijest u sebi, a istinska je zbilja jer je Bog htio biti s nama na putu. Moramo biti domaćini toj Božjoj objavi, govoru i blizini" rekao je mons. Prendža. O putu Boga prema čovjeku govore i bogoslovi, mlađi ljudi koji nose Božji poziv ponijeti Krista ljudima. Pozvao je na molitvu za njih, da budu zauzeti, revni, puni

Ijubavi i da razumiju poslanje koje im je Bog povjerio, kako ga trebaju nositi. Poželio je da ljudima otvaranje puteva prema Bogu čine ozbiljno, ne činovnički. "Veliki je zadatak nositi evanđelje, biti ljudi po kojima će Bog dolaziti u svijet. Pozvani smo biti svjedoci te stvarnosti" zaključio je nadbiskup Prendža. U nedjelju 3. siječnja u župnoj crkvi Rođenja BDM u Privlaci nadbiskup Prendža je predvodio svečano misno slavlje za vrijeme kojeg je kandidaturu za svete redove đakonata i prezbiterata podijelio bogoslovima Antoniju Sekuli (Bibinje), Damiru Šehiću (Biograd) i Marinu Baturu (Suhovare).

UOČI SV. STOŠIJE POČELA HODOČAŠĆA GRADSKIH ŽUPA U KATEDRALU

U sklopu devetodnevne duhovne priprave za proslavu svetkovine sv. Stošije, zaštitnice zadarske nadbiskupije i naslovnice zadarske katedrale, u četvrtak 7. siječnja u zadarsku katedralu hodočastile su prve tri od 16 župa iz dva zadarska dekanata Zadar Istok i Zadar Zapad čiji će vjernici pohoditi katedralu ususret svetkovini nadbiskupijske zaštitinice. U četvrtak su hodočastili vjernici iz župa Bezgrešnog začeća BDM s Puntamike, Gospe od Ružarija iz Dikla i sv. Mihovila iz Kožina predvođeni župnicima Emilom Bilaverom i Mladenom Kačanom. Don Emil je pozvao na plodonosnost susreta mladih za cijelu Crkvu u Hrvatskoj i zadarskoj nadbiskupiji, potaknuvši na molitvu u katedrali, majci crkava, na darovanje svog života Kristu poput sv. Stošije. "Povijest sv. Stošije nas čini ponosnima, kaže da na našem tlu živi Crkva, prenositeljica Evanđelja. Ustrajno i radosno svjedočenje kršćanskog života znak je da je Krist živ među nama. Kako biti vjeran Kristu pokazuje upavo Stošija. Koliko činimo da bismo Evanđelje uprisutnili u osobnom, obiteljskom, društvenom životu, jer i mi, kao Stošija, živimo u svijetu poganskih vrednota" upozorio je don Emil dodavši da poziv katedralnog župnika mons. Ivana Mustaća i njihov dolazak u katedralu predstavljaju radost poziva i radost odaziva u poklonu Isusu i razmišljanju o mučeništvu sv. Stošije. Upozorio je da ljudi 'katehiziraju' i njima manipuliraju mediji, osobito televizija, a ne Crkva. U Godini svećeništva don Emil je pozvao na molitvu za svećenike, nadbiskupa i njihovo zajedništvo, te blagoslov svega što zajednički rade. Istaknuo je da svećenik treba biti čovjek molitve, živjeti u intimnosti s Gospodinom uz potrebu provjeravanja duhova zbog brojnih lažnih proroka. Ohrabrio je vjernike da gaje molitveni život da vjera ne oslabi, jer Bog liječi svaku dušu, kao što je i Stošija uvijek gledala u Gospodina i u njegovoj snazi pomagala potrebne. "Molimo za zajednički projekt biskupa i svećenika, susret katoličke mlađeži u Zadru. Otvorimo svoje obitelji i prihvativimo mlađe koji će doći" rekao je don Emil. U Devetnici se na osobit način moli za susret hrvatske katoličke mlađeži u Zadru s ciljem da se nadolazećim generacijama prenosi blago vjere kako je to činila i ranokršćanska mučenica Stošija iz 4. st. U devetodnevnoj duhovnoj pripravi sudjeluju i redovništvo, župni zborovi i ministranti iz gradskih župa. Na misama svakog dana od 18,00 sati u zadarskoj katedrali propovijedaju župnici župa čiji vjernici hodočaste po sljedećem rasporedu: petak 8. siječnja župa Uznesenja BDM s Belafuža, sv. Josip s Plovanije i sv. Šimun i Juda Tadej s Bokanjca; 9. siječnja sv. Ante Padovanski sa Smiljevca, sv. Petar s Ploča i Uznesenje BDM s Dračevca; 11.

siječnja župe sv. Stošije i sv. Šime s Poluotoka i Gospe Loretske iz Arbanasa; 12. siječnja bl. Alojzije Stepinac s Bilog Briga i Kraljice mira sa Stanova te 13. siječnja Presveto Srce Isusovo s Voštarnice i sv. Ivan s Relje.

PREDSTAVLJENE NOVE ORGULJE KATEDRALE SV. STOŠIJE

Na konferenciji za medije u Ordinarijatu u Zadru u četvrtak 14. siječnja predstavljene su nove orgulje u zadarskoj katedrali sv. Stošije. "Nakon orgulja u zagrebačkoj i đakovačkoj katedrali, to su veličinom treće crkvene orgulje u Hrvatskoj, no kvalitetom i majstorstvom izrade na prvom su mjestu u Hrvatskoj" rekao je mo. mr. Ante Knešaurek, docent na Odsjeku za kompoziciju Glazbene akademije u Zagrebu i Osijeku te na Institutu za crkvenu glazbu 'Albe Vidaković' u Zagrebu, glavni orguljaš u zagrebačkoj bazilici Srca Isusova. Zadarske orgulje imaju 56 registara, 4026 svirala i izrađene su u poduzeću Eisenbarth u Passau, koje ručno umjetnički izrađuje orgulje i među najkvalitetnijima je u svijetu. Na konferenciji je govorio i Wolfgang Eisenbarth, vlasnik poduzeća renomirane graditeljske orguljaške tradicije i autor projekta zadarskih orgulja. Zadarske orgulje su veliki klasicistički instrument građen u francuskoj maniri; imaju masivan no ne agresivan zvuk, s rafiniranim labijalnim sviralama kao što su principali i flaute. Svirna traktura je mehanička, precizno izrađena te je mo. Knešaurek istaknuo da je Zadar jedini u Hrvatskoj i na širem području Mediterana čije orgulje imaju kor jezičnjaka: znači da imaju svirale trumpete, fagota, klarineta, oboe, smještene u posebnom dijelu orgulja što je od važnosti koja daje osobit sjaj i moć zvuka. Imaju tri manula, svaki sa 61 tonom C-c''' i pedal s 32 tonom C-g'. Svirna traktura je mehanička: "To je prijenos od tipke gdje orguljaš svira do same cijevi; sve je mehanika, do zadnjeg milimetra, i to je tako precizno da je nevjerojatno s kojom brzinom se može precizno svirati na tim orguljama" rekao je mo. Knešaurek, istaknuvši da zadarske orgulje sa zračnicama na potez predstavljaju staru tradiciju gradnje orgulja koja je gotovo nepogrešiva. "Mehanički put od tipke do cijevi gdje je puno ventila, mjenova i tehničkih zavrzlama riješio se zračnicama na potez koje to bitno olakšavaju. Taj je izum stariji od 600 godina i još nije zakazao, što potvrđuju i orgulje u Nizozemskoj iz 15. st. koje su još u svirajućem stanju. Pneumatski sustav kakav su imale prijašnje zadarske orgulje često zakazuje i to je vrlo neprecizan sustav. Postoji i elektromagnetika gdje otkazuju elektronički dijelovi. Mehanika je vječna" istaknuo je mo. Knešaurek. Izbor registara je električni, a memorija ima mogućnost pohrane 4000 kombinacija. Najmanja svirala je 186 mm a najveća 6,65 m. Orgulje su građene od hrasta, bora, crvenog cedra, oraha i crne smreke, što je najbolje drvo za kvalitetu zvuka. Osnovnu dispoziciju postavili su Wolfgang Eisenbarth, Žan Morović, zadarski katedralni zborovođa i Dragan Pejić, zadarski katedralni orguljaš. Autor konačne dispozicije je mo. Knešaurek koji je izrazio veliko zadovoljstvo učinjenim rekavši da je ostvareno sve potrebno što je zamislio.

Orgulje se nazivaju kraljicom crkvenih instrumenata, rekao je generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać i podsjetio da su prijašnje zadarske orgulje direktno pogodjene projektilima na dan pada Škabrnje 18. studenog 1991. g. te ih je zbog dotrajalosti trebalo zamijeniti. Sada su darovane župnoj crkvi u Kistanjama. U ljeto 2007. g. počeo je proces nabave novih orgulja i potpisani je ugovor s Eisenbarthom kojeg je kao graditelja zadarskom nadbiskupu preporučio požeški biskup Antun

Škvorčević zbog pozitivnog rješenja orgulja koje je Eisenbarth izgradio i za požešku katedralu. Zadarske orgulje koštaju 915 000 eura, a demontaža starih orgulja, sanacija kora, radovi u katedrali, prijevoz i dvomjesečni smještaj Eisenbarthovih radnika koji su tjednima postavljali konstrukciju, a potom tjednima uštimavalci orgulje, premašuje dodatnih 2 milijuna kuna.

Sredstva za orgulje su donirale hrvatske katoličke misije u Europi, biskupije Münster i Stuttgart-Rotenberg, veliki dugogodišnji dobročinitelji zadarske nadbiskupije, te zadarska poduzeća: zadarska županijska Hrvatska gospodarska komora čiji je predsjednik Dario Jurin pokrenuo i druge privrednike da pomognu to djelo: Marina Dalmacija, Kepol terminali, Odlagalište sirovina, Tankerska plovidba, Tankerkomerc, Turisthotel, Duca, Jadran invest, Arsenal holdings, Sonik, Gortan, Aluflex Pack i Lignum iz Murvice i OTP banka. Zbog novih orgulja, istaknuto je na konferenciji, crkveni glazbeni prostor u Hrvatskoj u katedrali sv. Stošije dobio je novo mjesto za održavanje kvalitetnih orguljaških koncerata i gostovanja. "Odnos zbara i orgulja na koru je izuzetan. Te koncertne orgulje su primarno liturgijski instrument te se odsad u Zadru može svirati sva orguljska literatura. Otvoreni smo za razne seminare, škole, festivale, natjecanja orguljaša. U glazbenom smislu počinje nova era u životu zadarske Crkve jer nove orgulje otvaraju mogućnosti za vrhunske koncerete" rekao je Žan Morović, dirigent i voditelj Katedralnog zbara sv. Stošije.

SVEČANA VEČERNJA UOČI SVETKOVINE SVETE STOŠIJE

Svečanom Večernjom u četvrtak 14. siječnja u zadarskoj katedrali sv. Stošije započela je svetkovina sv. Stošije, zaštitnice zadarske nadbiskupije i naslovnice zadarske katedrale. Predvodio ju je zadarski nadbiskup Ivan Prendža u zajedništvu s đakovačko-osječkim nadbiskupom Marinom Srakićem i brojnim svećenicima. Svečanost je počela kolaudacijom novih orgulja u zadarskoj katedrali koje je blagoslovio mons. Prendža. Ovogodišnja je svetkovina u znaku zahvale Bogu za to djelo čija snaga zvuka i izvedba Stošijinog himna na osobit način podsjetila kako je Stošija, mučena 304. g. na Božić na lomači, usred pogibije pjevala hvale Bogu ne želeći iznevjeriti Ljubav. Egzistencijalna iskustva svakog bića su duboka težnja ljubiti i biti ljubljen, ali i strah od ugrožavanja čovjekove sreće, rekao je nadbiskup u homiliji, dodavši da je Bog ljubav s ljudima pokrenuo dijalog ljubavi koja nas obvezuje i uči ljubiti jedni druge. I Sin Božji je proživio dramu dijaloga između Boga i čovjeka, no sav je ostao vjeran Ocu i čovjeku. Prihvaća put neosporive ljubavi koja se zove križ i po njemu izgrađuje most prijateljstva između Boga i čovjeka. „I nema više nijedne stvarnosti koja se može pojaviti u ljudskom životu, nikakva nevolja koja može poništiti Božju zauzetost za čovjeka. Tada se ide spremno u smrt kao potvrda čovjekove ljubavi prema Bogu i bližnjemu. To potvrđuje povorka kršćanskih mučenika. U njoj vidimo svijetli lik svete

zaštitnice Stošije koja je 12 stoljeća svjetionik zadarskoj Crkvi. To nikad nije gubitak. Uvijek je dobitak koji se umnaža i prelijeva na druge“ rekao je mons. Prenda poručivši da Stošijino svjedočanstvo obvezuje i okrjepljuje i u našem napornom trenutku vjerničkog hoda. Istaknuo je da Božja ljubav stoji iza svih plemenitih čina, pa i najnovijeg u Zadru u velikom daru orgulja koje će slaviti Boga i uzdizati ljudski duh u bogoslužju i pri izvedbi glazbenog umijeća. „Slava i hvala Bogu za sve to, hvala ljudskoj dobroti“ rekao je mons. Prenda.

Nakon Večernje održan je svečani program. Prigodne riječi su uputili generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać, Wolfgang Eisenbarth, autor projekta orgulja i vlasnik Eisenbarth poduzeća u Passau koje izrađuje orgulje te zadarski nadbiskup Ivan Prenda. On je uočnicu Sv. Stošije ocijenio iznimnim duhovnim događajem koji ujedinjuje liturgijsko molitveni dio - blagoslov početka života velikog glazbenog djela i kulturnog dobra te umjetnički doživljaj koji su izvedbom koncerta nakon Večernje podarila dva vrsna umjetnika: mo. Ante Knešaurek i mo. Alen Kopunović Legetin. Zadarska je katedrala imala orgulje iz 1890. g. iz radionice braće Mayer u austrijskom Feldkirch – Voralbergu; god. 1972. g. su ih popravili majstori radionice Hefer, a nakon stradanja od projektila 1991. g. bile su osposobljene za potrebnu funkciju u bogoslužju. Nove orgulje izrađene su za 15 000 radnih sati u osam mjeseci gradnje. „Bitna uloga orgulja je duhovne naravi: u liturgijskom slavlju na otajstven način obilježavaju susret Boga i zajednice vjernika te doprinose duhovnom doživljavanju“ rekao je nadbiskup dodavši da će orgulje imati udjela i u Glazbenim večerima sv. Donata. To je novo bogatstvo na kulturnom i duhovnom polju čija mističnost zvuka

doprinosi doživljaju istinitog i dobrog što se na jedinstven način ostvaruje u Bogu od kojeg dolazi svako dobro. „Hvala Božjoj providnosti za taj događaj i svima koji su darom i radom doprinijeli tom djelu vjere i kulture“ zaključio je mons. Prendža. Kao bogoslužni instrument orgulje su ušle u crkve u 8. st. Širili su ih franački vladari te ih u to vrijeme imaju glasoviti samostani i katedrale zapadne Europe. Službeno su kao svjetovni instrument dopuštene u Crkvi na jednom od Milanskih koncila 1287. g. Zlatnim dobom orgulja smatra se 17. i 18. st. i do danas su najdragocjeniji liturgijski instrument poželjan u svakoj katedrali.

SVETKOVINA SVETE STOŠIJE – JUTARNJE MISNO SLAVLJE

Na svetkovinu sv. Stošije, zaštitnice zadarske nadbiskupije i naslovnice katedrale, u petak 15. siječnja svečano euharistijsko slavlje u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Prenda, nazivajući Stošiju velikom ženom Crkve koja je život položila za Krista. Koncelebrirali su đakovačko-osječki metropolit Marin Srakić i desetci svećenika. Ove se godine obilježava 1200 godina od prijenosa moći sv. Stošije u Zadar gdje ih je biskup Donat 25. rujna 810. g. donio iz Carigrada kao dar za posredovanje mira između Bizanta i Franaka. Stošija je spaljena 304. g. na Božić u Srijemskoj Mitrovici za Dioklecijanovih progona i s njenom svetkovinom završava božićno vrijeme u zadarskoj nadbiskupiji. Mons. Prenda je podsjetio i na 18. godišnjicu međunarodnog priznanja Hrvatske koje se dogodilo na Stošijin blagdan. Pozvao je na molitvu za potrebe hrvatskog društva upozorivši na nesigurnost u pravim odgovorima na brojna pitanja sadašnjeg vremena, a potaknuo je i na molitvu za mlade i blagoslov SHKM-a u Zadru.

Nadbiskup je istaknuo da Crkva štovanje svetaca oduvijek povezuje s euharistijom, s Kristom. "Iz Krista i njegove žrtve nikle su sve žrtve u Crkvi. Iz euharistije su sve žrtve dobole puni smisao jer je Krist, koji nam se htio potpuno dati, povezao posljednju večeru, križ i uskrsnuće i tako zacrtao put našeg života" poručio je nadbiskup dodavši da je Bog vjerni pomoćnik i zaštitnik u nevoljama. Ohrabruje čovjeka da se ne boji izazova okoline ni svoje grešne naravi. Tragom navještene riječi, glavno je nadbiskupovo razmišljanje bilo o pitanju tko nas i što može rastaviti od ljubavi

Kristove. To su nepoznavanje Krista i njegove poruke, strah od ispovijedanja vjere i grijeh. Put kršćanina je obilježen pratnjom Duha Svetoga, a Krista se upoznaje po Svetom Pismu i molitvi. U suprotnom ostajemo u tami. "Od Krista nas može rastaviti strah od življenja evanđelja, javno pokazivanje da smo vjernici. Vjernik se boji zastupati reći što je u neskladu s evanđeljem. Živjeti u takvom strahu znači biti odijeljen od Krista. I to može rastaviti od njegove ljubavi" poručio je mons. Prenda upozorivši na ubijanja života, izrugivanje predbračnom moralu u vremenu koje promiče da je sve moguće povezati i živjeti. "Sv. Stošija nas potiče da preispitamo stavove, što nosimo u sebi. Važno je da to što vjerujemo i provodimo u životu, da budemo dosljedni i ničim se ne damo zbuniti. Tada dolaze križ i trpljenje koje se u kršćanstvu plaća i životom" rekao je nadbiskup. Kršćani su hrabri jer znaju da položiti život za nutarnje uvjerenje znači živjeti; položiti život ali niknuti novom slavom. "To je proslava u Bogu koji uzdiže čovjeka do svetosti. Onoga tko slijedi Krista u umiranju, odricanju i križu poštivat će nebeski otac. Do čega nam je stalo? Do poštivanja ljudi, ljudskog obzira ili do toga što Bog misli o nama i što on želi" upitao je nadbiskup istaknuvši da Krist zaslužuje vjernost jer nam je sve dao. Potaknuo je vjernike da ne budu slabici, slijedeći primjer sv. Stošije koja nije marila za zabrane oca da čini dobro, ni muža da skrbi o prognanim kršćanima ni vlasti da zataji Krista. Upozorio je da danas kršćanima nedostaje vedrine koja dolazi iz sigurnosti da je Bog s nama, štitni nas i vodi. "To znači da smo ljudi slabe vjere. Molimo Stošiju da budemo hrabri u ispovijedanju vjere, poznavanju Krista i primanju njegovih darova u sakramentima i molitvi" rekao je mons. Prenda poželjevši da svetkovina sv. Stošije bude poticaj na vjernost i dostoјnost Božjeg povjerenja.

Nadbiskup je podsjetio kako su prvi kršćani sakupljali, čuvali i štovali svete ostatke tijela njihovih mučenika. Stošija, Rimljanka porijeklom, Srijemkinja mučeništvom, bila je kći majke kršćanke i oca poganina. Kršćanski odgojena posvetila se zatvorenicima i siromašnima. Bila je supruga rimskog časnika Publia, poganina koji je nije poštivao i branio joj je činiti djela milosrđa kršćanima u tamnicma. Ohrabrio ju je sv. Krševan, rimski vojnik kršćanin koji je svjedočio za Krista te su oboje prognani iz Rima. Nastanili su se u Akvileji na sjeveru Italije gdje je Krševan pogubljen a Stošija je dospjela do kršćana u Srijemskoj Mitrovici. Njeni zemni ostaci bili su čuvani u crkvi Uskršnuća Gospodinova u Carigradu, a 12 stoljeća Stošijine moći nalaze se u zadarskoj katedrali u kamenom sarkofagu kojeg je u 9. st. dao sagraditi biskup Donat; otada katedrala prvotno posvećena sv. Petru nosi Stošijino ime.

SVETKOVINA SV. STOŠIJE – VEČERNJE MISNO SLAVLJE

Proslava svetkovine sv. Stošije, zaštitnice zadarske nadbiskupije i naslovnice zadarske katedrale, zaključena je u petak 15. siječnja svečanim koncelebriranim slavlјem u katedrali sv. Stošije u Zadru koje je predvodio mons. Marin Srakić, đakovačko-osječki nadbiskup i predsjednik HBK. Koncelebrirali su splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, šibenski biskup Ante Ivas i gospicko-senjski Mile Bogović, uz sudjelovanje brojnog svećenstva, sjemeništaraca, bogoslova i redovnica. Svetkovina je okupila tisuće vjernika iz nadbiskupije i okolice, među kojima i mnoge šibenske hodočasnike. Zadarski nadbiskup Ivan Prenda najavio je da tom svetkovinom započinje obilježavanje spomena 1200 godina od prijenosa moći sv. Stošije iz Carigrada u Zadar. Taj će jubilej na osobit način biti proslavljen ove jeseni, 25. rujna, dan kad je prije 12 stoljeća zadarski biskup Donat Stošijine relikvije donio u zadarsku katedralu otkad ona i nosi svetičino ime.

Stošija je među najštovanijim sveticama u Crkvi još od srednjeg vijeka, rekao je mons. Srakić podsjetivši da je za nju brak s mužem poganim bio mučeništvo. Nadbiskup smatra da osobito danas, kad se u zakonu nekih zemalja čak više i ne smije upotrebljavati riječ obitelj nego zajednica muškarca i žene, treba odgajati kršćanske savjesti i pomoći društvu u zakonima koji se temelje na naravnom i Božjem zakonu. U braku i obitelji se osjeća kriza jer je iz života izbačena ljubav, Bog, izvor svake ljubavi i života. „Zadnjih godina često slušamo o potrebi obnove gospodarskog, političkog, društvenog i moralnog života. Mi stariji smo svjedoci da nijedna reforma u prošlim 50 godina nije uspjela. Jedna za drugom, od privredne reforme 1960-ih do pretvorbe i privatizacije 90-ih donosile su trpke plodove, do najnovijeg - korupcije. Tome je osnovni razlog što su sve te reforme mimoilazile moralno duhovnu stranu života i sve su, ne samo mimoilazile, nego često bile na štetu obitelji“ upozorio je mons. Srakić istaknuvši da u toj obnovi vjernici mogu doprinijeti svjedočeći ljudske i kršćanske vrednote među kojima časno mjesto zauzimaju brak i obitelj. Narod može graditi sretnu budućnost ako su brakovi uspješni a obitelji sretne, rekao je nadbiskup istaknuši sveto porijeklo obitelji: kršćani su pozvani svjedočiti da su brak i obitelj zamisao i djelo Boga stvoritelja. Ustanova braka je jedinstvena i nerazrješiva veza koja supružima i djeci pruža sigurnost kao preduvjet mirnog života i formiranja zrelih osoba. Obitelj je prva Božja suradnica u stvaranju novog ljudskog života i odgoju ljudi. „Danas više nisu heroji i uzori oni koji vjerno žive u braku nego junaci sladunjavih tv serija. Čovjek vjeruje u sve i svašta: znanost, napredak, tehniku, uspjeh, standard, istočne religije i egzotične duhovnosti, praznovjerje, a najmanje u Boga. Ateizam širi predrasudu da religija koči slobodu duha i blagostanje. Bez obzira na razne ideologije, za kršćane je obitelj nenadomjestiva zametna stanica života naroda i

Crkve. Ona je izvor novog života i najidealnija sredina za fizičko i duhovno sazrijevanje“ poručio je mons. Srakić.

Upozorio je da se znanstvenici poigravaju životom i predlažu promjenu određenja rođenja, da se pojmom rođenja pomakne za dva dana nakon poroda. No Bog život nije povjerio znanstvenicima nego roditeljskoj brizi da ga rađa i čuva, da se ne životari nego razvija kao osoba, rekao je mons. Srakić dodavši da obitelj odgaja međusobnim odnosima i duhovnim stavovima koja stvaraju odgojno ozračje. „Danas se na sva usta govori o ekologiji, o brizi za okoliš, za životinjsko i biljno carstvo. A kako se malo posvećuje prava pažnja ljudskom okolišu ili obiteljskoj ekologiji? Tek zdravo obiteljsko ozračje može zadovoljiti ravnotežu osobe i skladni razvoj. Kad djeca ne nađu dobro ozračje u obitelji traže ga u surrogatima, drogi“ upozorio je mons. Srakić i istaknuo da je obitelj i odgojiteljica u vjeri, učiteljstvu života: „Pravi kršćanski roditelj ne uči djecu moliti, nego s djecom moli. Ne šalje djecu u crkvu, nego s djecom ide u crkvu. Djeca pamte i nasljeđuju“. Ohrabrio je roditelje da nemaju komplekse zbog nižeg stupnja naobrazbe: „Nikakav učitelj, kolega, filmska i nogometna zvijezda ne mogu zamijeniti roditeljsku ljubav. Mudra riječ i dobar savjet roditelja pamte se do groba, a puno toga što se uči u školi zaboravljamo“ rekao je nadbiskup. Upozorio je da se vjernici ne suočavaju samo s oprečnim pogledima na život, nego i na zakonodavstvo. „U zakonskim odredbama građanin redovito nalazi oslonac za svoj privatni i javni život. Međutim, vjernici se često osjećaju prepuštenima isključivo na svoju vjeru i vlastitu savjest. U takvim situacijama doživljavaju teret vjere, ozbiljnost i odgovornost živjeti po vlastitoj savjeti prosvijetljenoj vjerom. No upravo je u tome veličina i dostojanstvo čovjeka – postupati u skladu sa savješću“ poručio je mons. Srakić navodeći niz 'ako': „Ako građanski zakon kaže da brak prestaje razvodom, kršćanin slijedi Isusa u riječi 'Što je Bog združio čovjek neka ne rastavlja'. Ako je za zakon kontracepcija oblik medicinske pomoći, kršćanin neće izravno prekinuti započeti proces rađanja. Ako zakon kaže da je prekid trudnoće medicinski zahvat, kršćanin zna da je pobačaj zločin. Ako zakon dopušta istospolne brakove, kršćanin prihvata Božji naum o braku. Ako zakon dopušta umjetnu oplodnju i eksperimente s embrijima, kršćanin to ne prihvata“. Upozorivši „države se proglašavaju laičkima i indiferentima prema religiji, a ustvari pogoduju ateizmu i indifirentizmu kao državnoj religiji“ mons. Srakić je zaključio: „Čovjeku koji gubi životnu orijentaciju nećemo pomoći ako šutimo, povlađujemo mu ili se i sami damo zavesti etički krivim i za dostojanstvo čovjeka pogubnim postupcima. Usprkos hajci medija koji obranu života i obitelji proglašavaju zaostalošću i konzervativizmom, postoje bračni parovi koji svjedoče ljubav koja ne zna za granice. Oni su svjedočanstvo da je vjernost moguća i poziv drugima da slijede njihov primjer. Neka nam u tome pomogne i zagovor sv. Stošije“.

POHOD GRADSKOG POGLAVARSTVA BENEDIKTINKAMA

Tradicionalni susret poglavarstva Grada Zadra i koludrica zadarskog samostana sv. Marije održan je na blagdan sv. Stošije u petak 15. siječnja u svečanoj dvorani benediktinskog samostana u Zadru. Blagdansko i imendansko čestitanje izmijenili su opatica Anastazija Čizmin i zadarski gradonačelnik dr. Zvonimir Vrančić koji je koludricama darovao vrijednu umjetninu. "Mons. Marijan Oblak i opatica Benedikta Braun odredili su mi ime Stošija, rekavši da će to za mene biti dobro. To nije moje ime od rođenja. Tada mi je moja majka rekla 'Ajme sinko, da sam ti ja dala to ime bilo bi čuda od tebe'. A ja sam jako zadovoljna jer osjećam zaštitu i pratištu sv. Stošije" rekla je opatica Čizmin izražavajući uime zajednice zadovoljstvo da su povezane s gradom. "Mi molimo. Mi smo sklopljene ruke za grad i ljudе velike odgovornosti. Tako je bilo oduvijek. U starim zapisima piše da su naše koludrice u molitvama spominjale poglavare države. Na to potiče i sv. Pavao, da poštujemo poglavare i molimo za njih" rekla je č.m. Anastazija. Dr. Vrančić je zahvalio koludricama na dirljivom dočeku kao znaku priznanja svima koji vode grad i građanima. "Ljudi koje vode grad trebaju brinuti o materijalnom dijelu ovozemaljskog života, omogućiti ugodan život, poštene društvene odnose. Vi i mi radimo u istom poslu, za općeljudske i trajne vrijednosti. U tome ćemo i dalje surađivati" rekao je gradonačelnik podsjećajući na njihov višestoljetni doprinos u čuvanju kulturnog blaga koje od 1976. g. koludrice vode kao stalni postav Zlato i srebro Zadra. "Gradska vlast posjetom želi izraziti solidarnost i poštovanje dugovjekom životu benediktinki i samostana. To je i simbolički iskaz zajedništva i plemenitosti, međusobne i prema gradu. Topli doček koludrica doživljavam kao njihovo priznanje svim građanima i sudjelovanje u životu grada" rekao je dr. Vrančić čijem je izaslanstvu opatica Čizmin poručila: "Zapalite svjetlo, vi i mi, svi zajedno. Samostan nikad nije bio izvan Zadra, uvijek u njemu, srce grada, iako nekad u tami. Ali zračimo svjetlost. Od početka smo povezane s državnim poglavarstvima, priorima. Moramo nastaviti tu dobru tradiciju. Mi smo krvne žile, srce, iznutra, a vi glava, ruke, noge, udovi. To se mora spojiti. Bog vas blagoslovio i dao vam ploda i uspjeha".

SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA

O temi "Svećenik i mediji" na svećeničkoj rekolekciji zadarskog prezbiterija u srijedu 20. siječnja u dvorani sjemeništa 'Zmajević' u Zadru izlagao je vlč. Ivan Miklenić, glavni urednik Glasa Koncila. "Crkveni mediji su dopuna, saveznici i pomoć svećeniku, da Radosna vijest dođe do ljudi. Pomozimo ljudima otvoriti oči za ono što se događa. Ne dopustimo postati odvojenima od stvarnosti, zaraženima u izmišljenom, konstruiranom svijetu. Važno je prepoznati, pamtit i znati povezivati" poticaji su vlč. Miklenića subraći u kojima je i primjerima iz novinarske prakse pojašnjavao kako koristiti mogućnost da budemo sugovornici medijima. Ljude treba formirati da rastu u stavovima. U potrebi jasnih izabiranja problem je kako će se vjernici postaviti te je važno znati kakvi korisnici medija trebamo biti. "Mediji nam mogu biti na ljudsku, vjerničku i svećeničku izgradnju, ali i propast. Naše suočavanje s tom pojmom je kompleksno. Nitko nema recept. Moramo biti otvoreni tražitelji, kao svećenici izgraditi čvrsti stav prema medijskom svijetu i to prenijeti vjernicima jer i njima mediji mogu biti na spasenje ili propast. Trebamo biti poznavatelji medija i pomoći vjernicima da razumiju što su mediji. To mnogima nije jasno" upozorio je Miklenić. Mediji postoje kako bi netko zaradio, poput samoposluživanja su a urednici kontroliraju ponudu robe. Predavač je upozorio da se zbog zarade žrtvuje novinarska profesija. Izdavači su spremni izgubiti i spor na sudu, s unaprijed ukalkuliranim tim troškom. Važno je biti 'prvi i bombastičan'. Kad sud odluči o objavi ispravka, čine to neprimjereni i neprimjetni, radi formalnosti. Novine su postale sredstvo da bi se zaradilo na drugi način.

"Naivnost je da mediji postoje da bismo znali što se događa. To je privredna grana u kojoj netko želi zaraditi i postavljaju se urednici koji će ostvariti postizanje zarade" upozorio je predavač. Iako se mediji deklariraju nezavisnim, njima se služe politički moćnici za promociju često skrivenih interesa. "Mediji su otvoreni političarima da promoviraju svoju političku opciju, odvraćaju pozornost od stvarnosti da se ljudi bave sporednim stvarima" upozorio je Miklenić istaknuvši da se ne događa istraživačko novinarstvo nego obračun političkih frakcija kojima mediji daju prostor popularizirajući utjecaj ideoloških moćnika. "Šebi nepoćudne svjetonazore najbolje razaraju medijima, a najveći protivnici su im Crkva i kršćanstvo. Takvim ideološima smetaju svi koji zdravo kritički razmišljaju jer se takvim ljudima ne može manipulirati. Ideološki moćnici rade sustavno na uništavanju obitelji, do zakonske razine, jer zdrava obitelj rađa ljude kojima se ne može manipulirati" istaknuo je Miklenić dodavši da osobe koje se uzdaju u Boga nisu prikladne za manipulaciju jer imaju drugo uporište. 'Apostoli globalizma' razaraju identitet da bi iskorijenili ljude iz svojih baština i učinili ih robom. Gospodarski moćnici reklamiraju proizvod šireći potrebu potrošnje i predstavljajući proizvode kakvi nisu. "Zapravo kupuju medije da ne mogu kritički pisati o njihovim postupcima, proizvodima i djelovanju" upozorio je Miklenić. Istaknuo je da ljudi imaju potrebu za informiranjem i objektivnom istinom. Nažalost, novinari kreiraju javno mnjenje nudeći umjetnu sliku, skriveno komentiranje s tendencijom. Tako više nije događaj ono što je bilo nego što će biti. Govoreći o crkvenim medijima, Miklenić je naglasio dragocjenost da posreduju poruke pape i biskupa čiju bít svjetovni mediji ne mogu dati. Donose i popularna teološka tumačenja, življenje crkvenosti, povijest nas je razdvajala te je važno znati što se dogodilo u Crkvi u domovini, razmjenu pastoralnih iskustava i sadržaje za sazrijevanje u ljudskosti i duhovnosti. "Nije vrijednost samo informacija o događaju, nego i sadržaj u službi formacije. Važno je da to bude prepoznato, da ljudi o tome razgovaraju, da im formativni sadržaji uđu u dušu i omoguće rast i nove spoznaje" rekao je Miklenić istaknuvši da je Glas Koncila sustavno predstavio socijalni nauk Crkve i privodi kraju predstavljanje cijele Biblije. Uz potrebu da i crkveni pokreti ne ignoriraju crkvene medije, Miklenić je zaključio poticajem Drugog Vatikanskog koncila da katolički tisak treba koristiti kako bi se oblikovalo mnjenje suglasno naravnom pravu i katoličkom nauku te stvorio kršćanski sud o svim događajima.

Don Ivica Jurišić, voditelj Tehničkog odbora za pripremu SHKM-a predstavio je atletski prostor na Višnjiku gdje će se 8. svibnja održati euharistijsko slavlje. Naznačio je izgled dijelova pozornice na kojoj će biti koncelebranti i smještaj ostalih elemenata slavlja.

"SV. ZOILO" - KLAPA SVEĆENIKA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Postoji glazbeno zajedništvo u kojem je izostanak s probe opravdan a nedolazak pjevača nije pokazatelj nemara nego marljivosti u primarnom pozivu, 'plus' da čovjek

uistinu radi svoj 'posao'. Zajedništvo je klapa sv. Zoilo, a pjevači deset svećenika zadarske nadbiskupije čije je klapsko okupljanje jedinstveno u Hrvatskoj i plod Godine svećenika. "Zanimljiva je ta novost i naše zajedništvo. Spojila nas je glazba, svi je volimo" kaže najmlađi klapski svećenik Stipe Mustapić (27), tenor prvi, kao i fra Diego Deklič. "Ta spontana inicijativa mi je obogaćenje jer se na probama susrećemo i razgovaramo. To nije profesionalno bavljenje glazbom nego druženje" kaže fra Diego u čijem su se zadarskom samostanu sv. Frane održavale probe. "Treba dobro uvježbati da bi se moglo dobro pjevati. Gledaju nas sa simpatijama, malo nam se i smiju, što smo mi to izmislili. Ljudi su nas lijepo prihvatili i podržali" kaže fra Diego. "Mi smo stara ekipa poznatih pivača, priključili su nam se i mlađi. Za svaki glas imamo dva glasa. Kući svatko proba svoje, dobije se partitura i otpjevamo savršeno. Može ići snimka, ne može ljepše. Neki treniraju sport a mi pivanje. 'Ko piva dvostruko moli. A što je bolje od molitve' kaže fra Drago Ljevar, drugi tenor, kao i Dario Tičić, koji, uz klasičnu crkvenu glazbu najavljuje vježbanje i zadarske crkvene baštine. "Ona je velika. Zadarska katedrala je imala svoj obred, napjeve koji danas donekle žive, no najveći dio je u arhivu. Mi ćemo nastojati 'izvući' barem nešto na svjetlo dana" kaže don Dario.

Nada se da će ustrajati, uz dužnosti koje imaju te ih je teško sve okupiti na probi a da nitko nema obvezu. Baritoni su Igor Ikić i Zdenko Milić. Klapa mu je osvježila svećeništvo, druženjem kroz pjesmu žele prenijeti poruku. Studirao je na Institutu za crkvenu glazbu, svirao u sjemeništu i na bogosloviji. Gitaru zasviraju basovi Damir

Juričin i Zdenko Dundović. Autoritet je Milivoj Bolobanić, najstariji pastoralac u gradu, kaže taj 73-godišnji bariton. "Razasuti smo u nadbiskupiji pa mora biti netko, kad nešto kaže da tako bude. Uspjeh nas motivira da se opet nađemo. A svi volimo pjevati" kaže don Milivoj. Poziva ih Zagreb, Podravina, Gospić. Bili su složni u imenu Zoilo; malo poznati zadarski zaštitnik, svećenik, sa Stošijom i Krševanom nekad jako štovan, žele oživjeti njegovo slavljenje.

Ta je klapa novost u Crkvi u Hrvatskoj, a ideja je međubiskupijsko dalmatinska. Inicijator je Jerolim Lenkić, drugi tenor. Na otvaranju Godine zvanja u šibenskoj katedrali 2007. g. nastup splitskih bogoslova ga je inspirirao za okupljanje klape svećenika. Zrno se pretvorilo u plod u Godini svećenika. "Pjesmom promičemo svećeničko zajedništvo, slogu, ljudima donosimo radost i optimizam. Uz liturgijske pripremamo i dalmatinske pjesme primjerene našem pozivu. Intenzivnije živimo svećeništvo, jača povezanost s Bogom, narodom i međusobno" kaže don Jerolim. Premijerno su nastupili u Jazinama na božićnom koncertu, potom u Zadru, Biogradu, Kalima. "Kao i sve klape, vole se družiti i pjevati i nakon proba. Puno su zauzeti, imaju izostanaka što je najveći grih za klapsku pismu; al' nisu oni krivi. Njihova želja je vrlo važna, svi imaju sluha. Odlična su ekipa. Kad bi se moglo raditi dva puta tjedno bilo bi odlično. Oni su odlučili jednom zbog pastoralala. S obzirom na to super su uvježbani. Njihovi talenti, sposobnost da svak' otpiva svoju dionicu... Baš imaju mota i jednostavno znaju. Baš mi je drago da mogu s njima raditi" kaže umjetnički voditelj klape Marinko Bepo Rušev, glazbenik, voditelj crkvenih zborova i klape; strpljiv, pjeva, svira gitaru, mandolinu, klavijature. Rušev, angažirani kaljski vjernik zaključuje: "Kad su mi rekli da ih vodim, na prvu mi je bilo malo nelagodno. Oni svećenici, a ja, hvala Bogu, je li"... pa se nekad dogodi da se nešto reče što ne bi tribalo, ali to se korigira. S njima je stvarno lako raditi".

MISNO SLAVLJE POVODOM 17. OBLJETNICE AKCIJE 'MASLENICA'

Povodom 17. obljetnice vojno oslobođilačke akcije 'Maslenica' u crkvi sv. Frane u Podpragu na Velebitu u subotu 23. siječnja misno slavlje predvodio je fra Žarko Relota, izaslanik vojnog ordinarija u RH Jurja Jezerinca, u zajedništvu s deset svećenika. Zahvalio je Bogu za dar oslobođenja koji su ostvarili hrvatska vojska i policija, za 127 poginulih branitelja čija je žrtva pomogla slobodi našeg naroda te su nagrađeni vječnim životom jer su žrtvovali vremeniti život, te 158 ranjenika koji također nisu kalkulirali nego dali sebe za veliko i sveto. „Misa je zahvala Bogu i za tadašnje mudro hrvatsko vodstvo koje je odabralo pravi trenutak, pripremilo operaciju, skrbilo o sudionicima i dovelo nas do pobjede. Nakana mise je da se ostvari pomirenje u našem narodu ali i između našeg i susjednih naroda“ rekao je predvoditelj slavlja dodavši da su Isusu mnogi zbog načina na koji je živio govorili da je izvan sebe. Putevi, mostovi i prometnice uvijek su služili da se čovjek bolje i brže poveže sa svijetom. Uvijek bi trebali biti u svrhu zbližavanja ljudi. Onaj kome smeta da se ljudi susreću i želi prekinuti komunikaciju, ruši i uništava sve što ljudi povezuje,

gradi barikade i prepreke da ne dođe do zbližavanja ljudi. „Tako su se ponašali pobunjeni Srbi u Hrvatskoj, rušili su mostove koji su spajali dva naroda. Stavili su prepreke kojima su htjeli članove iste obitelji hrvatskog naroda razdvojiti i onemogućiti komunikaciju sjevera i juga. Umjesto mostova gradili su prepreke i stvorili neprijateljstvo. Hrvatski narod u slobodi i državi ugrozili su sumještani koji bi je i sami trebali doživjeti i izgrađivati kao svoju jer ona i njima pripada“ istaknuo je o. Relota podsjetivši da je pogrešna ideologija odgajala pobunjene Srbe te su rušili što je i njihovo, odlazili iz mjesta koja i njima pripadaju i uništavali svoju domovinu. „Hrvatska je i njihova domovina, kao što je Srbija domovina Hrvata koji žive u Srbiji. Nije riječ o bratstvu i jedinstvu, nego o jedinstvu naroda kako ga Bog zamišlja; to nije obnova starih država, nego govor o potrebi zbližavanja ljudi poštivajući njihovu neovisnost i samostalnost. To je tvrd govor, no to je jezik budućnosti“ poručio je o. Relota i istaknuo: „Ne žive samo Amerikanci u Americi. Ali svatko tko u njoj živi doživljava je kao svoju domovinu; opslužuje njene zakone, radi za njenu dobrobit, brani njene interese, štiti opstojnost i spreman je poginuti za njenu slobodu“. Upozorio je da se u našoj zemlji dogodio absurd. „Nelogičnost pogrešne srpske ideologije dovela je do toga da su ljudi počeli rušiti domovinu, odlaziti sa svoje zemlje i boriti se protiv sumještana. U našoj zemlji zemljak je rušio naše i svoje. Netko tko ne voli domovinu u kojoj živi uništavao je i ugrožavao život njenih ljudi“ pojasnio je razloge akcije 'Maslenica' o. Relota, kao nerazumne čine izmanipuliranog naroda.

„Žalosno je da pravda nije uvijek pravda i zato nam se dogodio još jedan absurd: da pobjednička vojska na ratihu postane poražena vojska pred međunarodnim sudom. Žalosno je da hrvatski pravni ustav nije opravdao staro latinsko načelo – valja dobro odgonetnuti što je uzrok a što posljedica, i posljedice vrednovati prema uzrocima događaja, a ne ih promatrati neovisno o uzrocima koji su do njih doveli. Naš domovinski rat rijetki je gdje se nije primjenilo to načelo, pa smo zato izgubili toliko svojih sinova, a trojica generala koji su isplanirali i vodili akciju 'Maslenica' sad su u Hagu“ upozorio je o. Relota i citirao riječi iz Priručnika američke vojske: Usmjeravaj vojnu operaciju prema jasno definiranom odlučujućem i dostižnom cilju. „To je učinjeno u akciji 'Maslenica' a i danas zog tog plaćamo visoku cijenu. Mi koji smo se trudili živjeti u duhu tog načela tretirani smo, nažalost, od međunarodnih sudova kao zločinci i kriminalci. Pozvani smo objektivno prosuditi našu povijest, iskoristiti pravne mogućnosti da se s našeg naroda skine ljaga, pozvati druge narode koji tu žive da je prihvate kao svoju domovinu i rade za njen prosperitet“ poručio je o. Relota pozivajući i na potrebu uvjerenja svijeta da naša zemlja nije stvorena na zločinu i kriminalu. „Današnji događaji zabrinjavaju i opterećuju. Unatoč tome gradimo mostove. Ponudimo svijetu svoju pamet, iskustvo, kulturu, vjeru i tradiciju. Dajmo šansu drugima da pokažu svoje graditeljsko, ljepše lice. U ovoj zemlji ima mjesta za sve koji je vole i doživljavaju kao svoju domovinu. Neka nam Bog da snage oprostiti svima koji su nas povrijedili, da se otvorimo drugima i zajedno gradimo život naše domovine“ zaključio je o. Relota.

U misnom slavlju sudjelovali su branitelji iz cijele Hrvatske, članovi udruga proizašlih iz Domovinskog rata, gradske i državne vlasti te predstavnici Hrvatske vojske i policije.

POSLJEDNJI PASTORALNI POHOD ZADARSKOG NADBISKUPA I ŽELJA - RAD ZA MLADE I S MLADIMA

"Neka Crkva otvori svoje srce, vrata i podigne mlade" poručio je blagopokojni zadarski nadbiskup Ivan Prendža u pohodu sjedišta dekanatima tjedan dana prije svoje smrti u pripremi Susreta hrvatske katoličke mladeži. "Meni se čini, a to pokazuje iskustvo Crkve, da više ne možemo zamisliti kateheze koje mladima predajemo stojeći ispred njih. Govori se o katehezi na putu s njima. Naravno da je to teško. No nismo mi ti koji izvode i moliti i misliti i djelovati, nego Duh Kristov" rekao je nadbiskup Prendža svom prezbiteriju na 38. Godišnjoj svećeničkoj skupštini 4. ožujka 2009. g. u zadarskom sjemeništu 'Zmajević'. Među zadnjim memorandumima koje je potpisao (173/2010) bio je Poziv ustanovama nadbiskupije da pripreme izvješća o radu u prošloj i planovima za novu pastoralnu godinu uoči 39. godišnje svećeničke skupštine zadarskog prezbiterija koja se trebala održati 24. veljače. Posljednji nadbiskupov proglaš pastoralne godine je Godina mlađih 2008/2009 te je na skupštini 4. ožujka 2009. zadnje poglavje njegova obraćanja svećenicima glasilo: "Želio sam da u ovoj predgodini SHKM-a učinimo korake za mlade koji će ostati za naš put s njima dogodine i nadalje. Jer nikada nije kasno. Moći ćemo im nešto dati ako osjete da se za njih istinski zalažemo darujući im dio svog vremena, zanimajući se za njihove probleme. Ako ništa ne možemo, onda molimo za mlade; organizirajmo kateheze za mlade i okupljajmo mlade na razini župe i dekanata".

Te je riječi nadbiskup Prendža intenzivno živio otkako je HBK prije dvije godine zadarskoj nadbiskupiji povjerila domaćinstvo SHKM-a. "Draga braćo svećenici! Budući

da se SHKM u Zadru jako približio, želja mi je obići sve dekanate, ohrabriti Vas i vidjeti što smo u pripremi napravili a što još treba napraviti. U dogovoru s dekanima dogovorio sam termine susreta jer smatram da kroz veljaču, ožujak i travanj možemo još puno toga učiniti. Stoga Vas pozivam da na susrete po dekanatima pozovete redovnice, članove župnog pastoralnog i ekonomskog vijeća koji će Vam pomagati oko smještaja i drugog dana boravka mladih, vjeroučitelje, suradnike, mlađe volontere koji će pomagati 8. svibnja u Zadru i 9. svibnja u Vašoj župi" to je uvodni tekst na jednom od posljednjih dopisa nadbiskupa Prendje u čiju je realizaciju krenuo odmah dan poslije nadbiskupijske proslave zaštitinice sv. Stošije. Od subote 16. do četvrtka 21. siječnja 2010. g. pohodio je sjedišta dekanata Pag, Ražanac, Novigrad, Benkovac, Zemunik i Nin. Do srijede 3. veljače s Organizacijskim odborom za pripremu susreta namjeravao je obići sjedišta još šest dekanata. Izrazio je zadovoljstvo otvorenošću obitelji za prijem mladih, oni koji dolaze nečija su djeca i hodočasnici u potrebi. Otvoreno je govorio 'Treba učiniti još' gdje je primjetio da je potrebno. Hrabrio je na daljnju zauzetost u pripremi ističući potrebu uključivanja svih struktura u župi. "Župnici trebaju pomoći suradnika. Suradništvo je neophodno da se ostvari sve što preuzima župa u dekanatu. Mladi u pripremi susreta budući su suradnici župnika. Ti će susreti obogatiti naše mlađe u nadbiskupiji ali ih povezati i s drugima. Želja nam je da svaka sad započeta inicijativa trajno ostane. Ostat će tragovi, imat ćete jezgre s mlađima koji će moći pokretati" rekao je na susretu u dekanatu mons. Prendja svećenicima i laicima, istaknuvši da je SHKM veliki govor za sve. Iisticao je odgovornost za povjerenu zadaću organizacije susreta koji je blagoslov nadbiskupiji i dar cijeloj Crkvi u Hrvatskoj. Želio je da što više biskupa ostane i drugi dan u župama slaveći mise s mlađima. Takvo nadbiskupovo uvjerenje potvrđuju i njegove zaključne riječi svećenstvu na zadnjoj, 38. Godišnjoj skupštini: "Moram naglasiti vašu dobru volju da se nešto učini za mlađe, ali se može osjetiti i neki strah, gotovo nemoći pred mlađima. Trebala bi dublja analiza svećeničkog položaja, naše slike u dušama mlađih. Trebalo bi vidjeti, mirno i realistički, što obitelj čini za mlađe; trebalo bi trijezno i realno analizirati što mediji čine s podilaženjem mlađima, razbijajući svaku zahtjevnost u obitelji, školi, Crkvi; bilo bi potrebno, ponizno i s pouzdanjem, u Boga stati pred našim mlađima i vidjeti što im mi nudimo; jer o ponudi je riječ, u njihovim lutanjima i traženjima. Ipak, ne možemo se predati i prepustiti nemoći. Ta nije govor o žetvi nego o sijanju. Neki događaji u Crkvi nas ohrabruju: Gospodin zove u svećeništvo i posvećeni život mlađe našeg vremena. Najnoviji Godišnjak Svetе Stolice govorio o rastu broja sjemeništaraca i svećenika u svijetu" rekao je nadbiskup Prendja i upozorio: "Moramo pobijediti napast odustajanja. Osjećam prisutnost određenog defetizma kad se nastoji oko nekih pastoralnih programa. Defetizam se definira kao malodušnost, rad onih koji ne vjeruju u uspjeh neke akcije, ili u ratu pobjedu svoje domovine, koji ometaju uspješno vođenje neke akcije, rušilaštvo; defetist je čovjek koji ometa neki koristan posao. A naši vjernici su pokazali kako možemo i moramo u njih imati pouzdanja kad se radi o pastoralnim zahvatima u koje su i oni na poseban način pozvani. Sjetimo se reakcija naše i svjetske javnosti na zadarski pohod Ivana Pavla II. Kasnije se radujemo svemu što se ostvarilo jer je bilo vrijedno muke i sredstava". Velika karakteristika osobnosti nadbiskupa Prendje bila je ulaganje u ljude i projekte; smatrao je da to donosi plodove, a zalijevanje i rast sijanju daje Duh Sveti. "Učitelju, gdje stanuješ?" bila je omiljena 'mladenačka pjesma' nadbiskupa Prendje koju je volio čuti u izvedbi

Nadbiskupijskog zbora mladih "Sv. Krševan" osnovanog u pripremi SHKM-a u Zadru. I dane svoje mirovine mislo je provesti upravo s mladima: želja mu je bila nakon aktivne biskupske službe primati mlađe, voditi s njima razgovore, duhovno ih pratiti kao otac, ispovjednik i savjetnik, živeći do kraja svoju osobnost odgojitelja, ne samo sjemeništaraca o kojima je godinama skrbio, nego svih mladića i djevojaka željnih brižnog duhovnog vodstva.

IZNENADNO PREMINUO O. NADBISKUP

U ponedjeljak 25. siječnja, na Kaptolu, u Zagrebu, iznenadno je preminuo zadarski nadbiskup, mons. Ivan Prenda. Tim povodom, dvorani Ordinarijata u Zadru, konferenciju za medije održali su generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać i kancelar zadarske nadbiskupije don Josip Lenkić. Nadbiskup Prenda krenuo je u nedjelju 24. siječnja poslijepodne u Zagreb na izvanredno zasjedanje HBK. "Dobro se osjećao, nije imao nikakvih posebnih tegoba, bio je na redovitim liječničkim pregledima, te je odlučio i sam voziti u Zagreb. Jako je volio voziti i nije smatrao da ga itko treba odvesti" rekao je mons. Mustać dodavši da se čuo s nadbiskupom u nedjelju, ali ne i u ponedjeljak ujutro. "Kardinal Bozanić me je oko 8,15 h obavijestio da nadbiskup ujutro nije došao na svetu misu; da su otvorili njegovu sobu i našli ga mrtvog, kao da je usnuo" rekao je mons. Mustać dodavši da su cijela nadbiskupija i Ordinarijat u šoku. No tu vijest primamo kao vjernici te su se njegovi najbliži suradnici najprije okupili na molitvu za pokoj njegove plemenite duše. Imao je još puno planova, ali svojim je suradnicima kao vjernik i biskup govorio i o svojoj smrti i to u posljednje vrijeme dosta, rekao je vikar. Kršćani govore o smrti, ne samo o svojim planovima; govorimo i o starosti, bolesti, zadnjem prijelazu u životu. To je bila naša uobičajena tema, govorio je i o svojim željama za sprovod. Za biskupski dom koji je obnavljao stalno je ponavljaо "Ja to ne radim za sebe, ja to radim za svoje nasljednike" rekao je mons. Mustać. Istaknuo je da je svoje biskupsko geslo 'Živjeti Crkvu' živio u praksi: ljubio je Crkvu, sve je činio za Crkvu, ljubio je svoju nadbiskupiju. "Kao biskup primio je porušenu, devastiranu i siromašnu nadbiskupiju, s preko sto srušenih crkava i župnih kuća. Govorio bi: "Meni je Bog dao u zadaću da ja budem onaj koji će graditi, obnavljati, a poslije mene će doći oni koji će nadograđivati, na tim temeljima raditi naprijed". Bio je biskup otvoren suvremenim problemima Crkve, otvarao se novoj evangelizaciji i iznad svega se radovao Susretu hrvatske katoličke mladeži u Zadru. Ovih je dana s nama obilazio dekanate, poticao vjernike i svećenike da budemo ponosni i dobri domaćini" rekao je mons. Mustać ističući da kršćani gledaju na život i smrt sa svjetлом Isusa Krista. "Vjerujemo da će za svoju biskupiju i Crkvu u Hrvatskoj sada moliti. Bio je vrlo zauzet da se u zadarskoj katedrali izgradi grobnica za biskupe koja prije nije bila dolična. Jako je nastojao da se izgradi, često je tamo išao i govorio "Vidiš, tu ču ja", što je znak vjere. Radovao se orguljama koje ćemo sad svirati na njegovom sprovodu. Upravo on je htio da orgulje budu takve, jake i snažne" rekao je mons. Mustać zaključivši da je nadbiskup živio dosta intenzivnim životom, bez korištenja godišnjih odmora, za jednog 70-godišnjaka prestresno. U subotu će nadbiskupa Prendu u Zadru ispratiti hrvatski i biskupi iz BiH, s kojima je bio i na ređenju mons. Petra Rajića u Mostaru, čemu se radovao, kao i

odlascima na slavlja uteviljenja Sisačke i Bjelovarsko-križevačke biskupije. U petak 22. siječnja suradnicima je s radošću pokazao zlatne Čikine križeve koje je kupio na dar biskupima Petru Rajiću, Vladi Košiću i Vjekoslavu Huzjaku. Iskreno se i plemenito radovao tom događaju Crkve u Hrvatskoj rekavši da je to dragocjen Božji dar. U zadarskoj nadbiskupiji predstoji izbor privremenog dijecezanskog upravitelja. U roku od tjedan dana mora se sazvati Zbor savjetnika koji će izabrati dijecezanskog upravitelja nadbiskupije. Nakon toga slijedi izbor novog nadbiskupa.

DON MILIVOJ BOLOBANIĆ - DIJECEZANSKI UPRAVITELJ ZADARSKE NADBISKUPIJE

Don Milivoj Bolobanić imenovani je dijecezanski upravitelj zadarske nadbiskupije. Tako je u subotu 30. siječnja nakon pogreba blagopokojnog zadarskog nadbiskupa Ivana Prendje, tajnim glasovanjem na sastanku u zadarskom Nadbiskupskom ordinarijatu odlučio Zbor savjetnika zadarske nadbiskupije od šest svećenika koje je imenovao mons. Prenda. U ponedjeljak 1. veljače don Milivoj Bolobanić kao upravitelj počeo je obavljati službu u uredu zadarskog nadbiskupa u Ordinarijatu, Bijankinijeva 2. Novi nadbiskup će se, prema riječima apostolskog nuncija u RH Mario Roberta Cassarija, nastojati izabrati u sljedećih šest mjeseci. Bolobanić je agilni 73-godišnji svećenik rodom s otoka Oliba. To je drevna glagoljaška župa koja je zadarskoj nadbiskupiji dala najveći broj svećenika, njih 176, te nadbiskupa Vinka Pulišića. Mons. Bolobanić dogodine slavi 50 godina svećeništva. Trenutno je župnik Marije Kraljice mira na Stanovima u Zadru i odlučio je zadržati službu župnika, što mu olakšava i djelovanje župnog vikara Jerolima Lenkića u župi na Stanovima koju vodi od 2006. g. Don Milivoj je rođen 15. veljače 1937. g. na Olibu, sjevernom otoku zadarskog arhipelaga. Osnovnu školu završio je 1947. g., a Klasičnu gimnaziju 1954. g. u Nadbiskupskom sjemeništu Zmajević u Zadru. Teologiju je diplomirao 1962. na KBF-u u Zagrebu. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1961. g. Njegova prva župa bila je Privlaka od 1961. g., zatim Zemunik od 1968. g. kad je bio i dekan Zemuničkog dekanata. Od 1970. g. 21 godinu bio je župnikom svetišta sv. Šime u Zadru, a od 1975. g. poslužuje i župu Crno. Od 1988. g. imenovan je dekanom Zadarskog dekanata. Od 1991. g. tijekom Domovinskog rata župnik je u Biogradu n/m i dekan Biogradskog dekanata. God. 1996. nadbiskup Prenda ga imenuje generalnim vikarom zadarske nadbiskupije, a 1999. godine povjerava mu službu župnika katedrale sv. Stošije u Zadru. God. 2001. imenovan je kanonikom Stolnog kaptola sv. Stošije. U dva suslijedna mandata bio je tajnik Svećeničkog vijeća zadarske nadbiskupije, a obavljao je i dužnost predsjednika Dijecezanskog vijeća za pastoral mladih. Bio je i predsjednik Dijecezanskog vijeća za proslavu Jubileja 2000 godina kršćanstva. Kao svećenika

zauzetog u pastoralu poznaje ga puk Zadra i cijele nadbiskupije, mnogi iz Hrvatske i svijeta gdje je predvodio niz duhovnih vježbi i seminara.

Nuncij Cassari sazvao je za subotu 30. siječnja sastanak Zbora savjetnika zadarske nadbiskupije čiji je sastav: Srećko Frka Petešić, Joso Kokić, Ivan Mustać, Zdenko Milić, Igor Ikić i Jure Zubović. Dan nakon odluke o imenovanju za dijecezanskog upravitelja, mons. Bolobanić je u razgovoru za crkvene medije rekao da želi samo nastaviti ono što je nadbiskup Prendža činio. "Bio sam s njim dosta povezan i inače, još za studentskih dana. Bio sam mu župnik dvije godine u Zemuniku gdje još nije slavio svoju prvu misu. On je mlađi od mene. Bili smo povezani od početka, osobito od njegove aktivne službe nadbiskupa. Pratio me i dok sam bio u katedrali. Bio je uvijek zadovoljan time što se događa. Nemam što novo dati, nego baš to. Moja jedina želja, i ja na tome radim - koliko je duhovnih pokreta u mojoj župi na Stanovima, želio bih da tako bude u svakoj župi, da počnu živjeti intenzivniji život, tako i cijela nadbiskupija" rekao je Bolobanić. O procesu imenovanja upraviteljem kaže: "Nisam bio savjetnik i ne znam što se događalo. Poslije sam saznao. Nuncij ih je sazvao, potom se povukao i konzultori su to učinili tajnim glasovanjem. Izabran sam u trećem krugu. Potom je došao nuncij. Pred njim sam morao obaviti ispovijest vjere i prisegnuti da će odgovorno vršiti službu. Zatim smo ja osobno i svi članovi Zbora tu odluku potpisali. Nuncij će je proslijediti u Kongregaciju u Rim" kaže don Milivoj. Telefonski ga je nazvao najstariji među konzultorima i zato dekan Zbora savjetnika, don Srećko Frka Petešić. Pozvao ga je da dođe u zadarski ordinarijat. "Nisam znao o čemu se radi. Onda su me pitali da li prihvaćam imenovanje i ja sam pristao. Vjerujem da je na moj izbor najviše utjecalo to što sam već bio generalni vikar kad je nadbiskup Prendža preuzeo nadbiskupiju 1996. g. Tada sam bio župnik Biograda i mons. Prendža me odmah pozvao za svog generalnog vikara. Vjerojatno su mislili da čovjek koji je već tu bio poznaje stvari i bio bi najbolji za službu upravitelja u tom prijelaznom razdoblju" kaže Bolobanić koji je vikar mons. Prendže bio pet godina u teškim danima porača. Tada je predvodio duhovne obnove prognanicima u hotelima, pomagao katehezi po župama. Želeći i dalje intenzivan rad s ljudima, zamolio je mons. Prendžu da ga razriješi službe vikara, što je on i učinio. God. 2001. nadbiskup Prendža generalnim vikarom imenuje mons. Ivana Mustaća. Mons. Mustaću zadarskog nadbiskupa prestaje funkcija generalnog vikara. No želja je upravitelja Bolobanića da nastavi rad u započetoj pripremi SHKM-a jer je mons. Mustać, koji titulu mons. zadržava jer je 2002. g. imenovan kapelanom Svetog Oca, predsjednik Organizacijskog odbora za pripremu susreta i pokretač ideja za njegovu realizaciju. "Ja će ga podržati, mislim da se to mora do kraja ispoštovati, da dođe do kraja te realizacije. Mons. Mustać će mi sigurno pomoći. Mi se dobro razumijemo. Ja će koliko mogu pomoći, jer je to stvarno važan događaj za našu nadbiskupiju ali i Crkvu u Hrvata, da događaj bude na visini" kaže Bolobanić.

Služba dijecezanskog upravitelja nadbiskupije znači preuzimanje dosadašnjih nadbiskupovih dužnosti. "Neću i ne preporuča se raditi neke nove stvari. Važno je da biskupija funkcionira, da se ne osjeti da je smrću nadbiskupa stao život nadbiskupije. On se mora dalje nastaviti: dakle ustanove i uredi u nadbiskupiji, župe, svećenici i laici, da sve to funkcionira. Mora biti netko tko to nadgleda, daje podršku i poticaje da ne stane život, do imenovanja novog nadbiskupa. Ja ne želim napustiti župu da se poslije, kad služba upravitelja završi, mogu vratiti. Dugo sam bio u Zadru, svi me znaju. Nastaviti ćemo raditi. Nećemo nikakve senzacije, idemo samo dalje raditi; ne stati nego neka se nastavi redoviti život u nadbiskupiji - u duhu požrtvovnog zalaganja nadbiskupa Ivana Prendje i njegovog biskupskog gesla 'Ljubiti Crkvu'" zaključio je don Milivoj Bolobanić.

JAVNA ZAHVALA

Poštovana javnosti crkvenog i društvenog života!

Kao dijecezanski upravitelj zadarske nadbiskupije, uime klera, redovništva i vjernika laika zadarske nadbiskupije, želim zahvaliti svim strukturama crkvenog i društvenog života u Hrvatskoj i inozemstvu, od pojedinaca do najviših razina, te svim medijima, za izraze sućuti, suosjećanja i blizine koju ste proteklih dana osobno, institucionalno i na razne druge načine izražavali Zadarskoj nadbiskupiji povodom smrti našeg ljubljenog pastira Ivana Prenđe. Hvala svima za sudjelovanje u dostojanstvenom molitvenom ispraćaju nadbiskupa Prenđe, 112. pastira u 17 stoljeća zadarske Crkve.

Vaši su izrazi toplog ljudskog i kršćanskog suosjećanja dodatno osvijetlili koliko je blagi lik našeg blagopokojnog nadbiskupa dotaknuo srca mnogih i koliko je njegovo pastirsko služenje nebrojenom mnoštvu ljudi i ustanova u domovini i svijetu bilo Božji dar, primjer, poticaj i ohrabrenje na životnim putevima.

U zahvalnosti za Vaše izraze suosjećanja i poštovanja osobe nadbiskupa Prenđe, srdačno Vas pozdravljam u Gospodinu.

"Spominjite se svojih glavara koji su Vam navjećivali riječ Božju... naslijedujte njihovu vjeru" (Heb 13,7)

Don Milivoj Bolobanić,
dijecezanski upravitelj Zadarske nadbiskupije

BLAGDAN PRIKAZANJA GOSPODINOVA - SVIJEĆNICA

Blagdan Prikazanja Gospodinova proslavljen je u utorak 2. veljače u svetištu sv. Šimuna u Zadru u kojem se u svečevoj raci iznad glavnog oltara u prezbiteriju čuva tijelo jeruzalemског starca Šimuna kojeg Zadar časti od 13. st. Misno slavlje koje je počelo blagoslovom svijeća i ophodom oko svetišta predvodio je dijecezanski upravitelj don Milivoj Bolobanić, uz sudjelovanje svećenika i redovništva. Evanđelje opisuje susret Šimuna i djeteta Isusa, zato je grčka Crkva nazivala taj blagdan 'blagdan susreta' - hipapante. "Roditelji su veliki kad poput majke Marije i sv. Josipa, koji su Isusa prikazali u hramu tj. darovali Darovatelju, prihvaćaju realnost da nisu vlasnici nego hranitelji i odgojitelji svoje djece koju im je s ljubavlju povjerio nebeski Otac" rekao je don Milivoj. Isus je istinsko Svjetlo svijeta, ali mnogi su više ljubili mrak. "To istinsko svjetlo prosvjetljuje, dok lažno zasljepljuje. Mnogi su htjeli ugasiti pravo Svjetlo. Prikovali su ga na križ i mislili kako je zadnja iskra tog Svjetla uništena. No On je uskrsnuo i to veličanstveno Svjetlo nitko nikad ne može ugasiti" rekao je don Milivoj. Podsjetio je da je Ivan Pavao II. želio da taj blagdan bude i Dan posvećenog života. "Životom po evanđeoskim savjetima poslušnosti, čistoće i siromaštva Bog oslobađa a ne zarobljava čovjeka, našu ljubav ne sputava nego je čini bezuvjetnom. Možemo odabratи: ili ljubiti užitak, pa izgubiti i jedno i drugo, ili uživati ljubav, tj. za-ljubiti se u Ljubav samu, raspetu i uskrslu radi nas i doživjeti blaženstvo koje daruje samo Bog" poručio je don Milivoj pozivajući da poput velikog Pape budemo Totus Tuus vjernici; predani Srcu Isusovu po Srcu Marijinu, vjerni Bogu i milosrdni prema bratu čovjeku. "Kao što je Isusov život u poslušnosti i odanosti Ocu živuća prispoloba o 'Bogu s

nama', tako je i privrženost posvećenih osoba Bogu za svijet rječiti znak kraljevstva Božjeg. Njihovo je potpuno predanje u Kristove ruke po rukama Crkve suvremenicima snažno i jasno navještanje Božje nazočnosti, kroz bezrezervni odgovor na Božji poziv" rekao je don Milivoj dodavši da privrženost stvorenjima ne može sasvim zasiliti srce, jer zemaljski život i je iščekivanje susreta licem u lice s božanskim zaručnikom.

Tragom Šimunovog proroštva da će Mariji mač боли probosti dušu, don Milivoj je rekao da je Marija u hramu našla proročanstvo radosti i proročanstvo боли. "Marija je puna Duha Svetoga, živi u Božjoj prisutnosti, uvijek ravna svoj život prema Božjim planovima. Zato je spremna iz Božje ruke primiti radost ali i mač боли. Marija je svjesna: dok hoda u Božjoj prisutnosti, njen je život u sigurnim Božjim rukama" rekao je don Milivoj. Potaknuo je vjernike da, kao što je Šimun u djetetu Isusu prepoznao Mesiju, i oni otvorenih očiju dočekaju Krista koji nam dolazi u braći i sestrama u kući, na ulici, radnom mjestu. "On nam dolazi stalno. Ali ako nismo pripravni, može se dogoditi da njegov dolazak previdimo i propustimo šansu" upozorio je Bolobanić istaknuvši da je Marija pila iz čaše radosti, ali i iz gorke čaše muke i smrti svoga Sina. "Zato je bila dostojna biti dionicom njegova uskrsnuća. Budemo li po njenom primjeru iz Gospodnje ruke vjerno prihvaćali i gorku čašu i čašu radosti, bit ćemo dionici iste nebeske slave s Marijom" zaključio je Bolobanić. U molitvi vjernika molilo se za blagopokojnog nadbiskupa Ivana Prendu, a na kraju mise don Milivoj je pozvao da se izmoli molitva za duhovna zvanja koju je sastavio nadbiskup Prendā. Molitva glasi: "Gospodine Isuse Kriste: Ti si rekao 'Žetva je velika a radnika malo'. Molite dakle Gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju. Mi se odazivamo tvome pozivu i molimo te: daj našoj Crkvi dovoljan broj svetih svećenika, redovnika i redovnica. Probudi Gospodine u našim obiteljima nesebičnu ljubav za životom, da naši roditelji s radošću primaju djecu koja će biti spremna staviti se u službu Crkvi i narodu. Pomozi našim mladima da shvate veličinu tvoje ljubavi te hrabro prihvate svećeničko ili redovničko zvanje koje im ti nudiš. Marijo, Majko Crkve, u velikoj potrebi duhovnih zvanja, zagovaraj nas kod svog sina Isusa Krista, našeg velikog svećenika. Amen. Najvjernija odvjetnice, na braniku stoj, čuvaj našu svetu vjeru i hrvatski dom".

ZADARSKI CARITAS PROSLAVIO DAN ŽIVOTA

Povodom proslave Dana života Caritas zadarske nadbiskupije u petak 5. veljače prigodno je darovao majke u rodilištu Opće bolnice u Zadru. U 35 poklona koliko je bilo rodilja, bile su pelene, kozmetika za djecu i sredstvo koje ženama olakšava pri dojenju. Caritas niz godina za Dan života pohodi rodilište i prigodno daruje majke kao poticaj otvorenosti u rađanju. Proslavom Dana života Crkva ljudima poručuje o važnosti života koji treba cijeniti od začeća do smrti, rekao je ravnatelj caritasa don Ivica Jurišić. Žele simbolično nagraditi majke koje su donijele život te potaknuti i druge da krenu tim putem. Dr. Linda Pavić i dr. Milka Hoti Matešić s Odjela za ginekologiju i porodiljstvo zahvalile su Caritasu za posjet i darove. Caritas je poklone kupio u DM-u jer se tom kupnjom od svakog proizvoda 2 kn donira za djecu s Down sindromom, pa su tako pomogli i tu djecu. Caritas i u programima tijekom godine

pomaže djecu socijalno ugroženih obitelji. Povodom Dana bolesnika posjete i odjel gerijatrije u bolnici u Biogradu i tako simbolički povezuju početak i kraj života.

Zbog uspješne suradnje zadarskog caritasa i rodilišta, kad im se nedavno obratilo i za pomoć u odjeći za novorođenčad zbog porasta poroda, ovaj ih je put rodilište zamolilo za pomoć u kupovini novih krevetića za djecu. To im je velika potreba. Postojeći krevetići, donacija UNICEF-a se ljujaju i dijete nije stabilno u njemu te se koriste pelene i deke da bude otporno; osobito kad su djeca veća postoji strah da ispadnu. Novi krevetići, kojeg rodilište zasad ima samo jedno, čvršći su, stabilniji i praktičniji, te majka može primiti dijete kad god zatraži. Cijena krevetića je 2000 kn, hrvatski su proizvod i trebalo bi ih 35. Liječnici su istaknuli nastavak pozitivnog prirasta u Zadru; 2009. g. rođeno je 1831 dijete u 1811 poroda. To je 50 poroda više nego godinu prije. Rođeno je 25 blizanaca i trojke. Trend je nastavljen i 2010. g. te je u siječnju rođeno 156 djece, što je šest poroda dnevno, od čega dvoje blizanaca; povećan je trend blizanačkih trudnoća. Želja je rodilišta osigurati i dva bebiterma, nalik inkubatoru; to je topli krevetić za djecu koja nisu jako bolesna no trebaju toplije uvjete nakon rođenja. Tako se dijete manje težine može donijeti ranije kod majke i terapija se može provoditi odmah uz majku. Potreban im je i aparat za mjerjenje iz krvi novorođenčeta, vađenje bilirubina iz kapilarne krvi; sad se vadi iz venske krvi. Liječnici su upozorili i na povećan trend poroda carskim rezom. Dr. Hoti kaže da su se nekad na svjetskim kongresima čudili podatku od 30 % poroda carskim rezom; tada je postotak carskog reza u Hrvatskoj bio sedam, a sad je 15 %.

U CARITASU URUČENA VRIJEDNA DONACIJA TROJE MLADIH INVALIDA

U Pučkoj kuhinji Caritasa zadarske nadbiskupije u Zadru u utorak 9. veljače troje njihovih korisnika invalida: Bruni Dragiću, Nini Paladini i Snježani Mandić, predani su liftovi. Prošle je godine prikupljeno 105,000 kn za njihovu kupnju. U akciji su sudjelovali Grad Zadar, zadarski Caritas, zadarska Gimnazija Frane Petrića (MIOC) koja je za tu svrhu organizirala humanitarni koncert svojih učenika te britanski Sheffield Universitiy Union koji svake godine pomaže potrebe nekog grada u Europi. Dijecezanski upravitelj don Milivoj Bolobanić je rekao da nadbiskupija brine i pomaže karitativne akcije jer je Crkva na strani potrebnih i angažiranih u takvom djelovanju. Don Ivica Jurišić, ravnatelj zadarskog Caritasa, i sam bivši učenik MIOC-a, istaknuo je da će ta praktična moderna prijenosna pomagala 'gusjeničari' pomoći mladima u svakodnevici i svladavanju prepreka na fakultetu i školi koje su njima velike a tjelesno zdrav čovjek ih ne primjećuje. Kolica se stave na to pogonsko sredstvo na baterije; lift je prijenosan i nije težak, oko 30 kg; može se položiti na stepenice, u automobil i nositi sa sobom. Od svih vrsta pomagala to je najbolje rješenje za te mlade koji trebaju 24-satnu brigu i njegu roditelja. To im jako puno znači te su zahvalili svima za taj dar bez kojeg su dosad teško funkcionali. Svi imaju stepenište do stana, odrasli su a roditelji su ih i do četvrtog kata nosili rukama jer ne mogu sami i ovise o pomoći. Ti nezaposleni ljudi svu brigu daruju svom djetetu a takve žrtve ugrožavaju i njihovo zdravlje, od 'minimalnih' istegnuća tetiva do kralježnice. Prof. Mario Pešut, pročelnik za zdravstvo i socijalnu skrb Zadra, istaknuo je da su Caritas i Grad uvijek za takve poticaje te da je javna prezentacija tog događaja putokaz drugima. Zahvalio je inicijatorima gimnazijalcima F. Petrića koji svake godine u zadarskoj kazališnoj kući održe koncert u dobrotvorne svrhe. Ove su se godine obratili Caritasu i priložili novac od koncerta za kupovinu lifta za invalide u najvećoj potrebi o kojima Caritas skribi. "U svijetu velikih razlika sretan sam uime učenika da smo njihovim vršnjacima olakšali odlazak u školu i teške prilike u životu. Ponosan sam na učenike, radostan što ćemo moći i dalje surađivati i biti od koristi. Caritas ima uvid u najpotrebnije, njihove su procjene prave" rekao je prof. Zdravko Čurko, ravnatelj MIOC-a, radostan umjetničkom realizacijom njihove ideje da sredstva od svibanjskog koncerta budu za potrebne. "Imamo puno glazbenika u školi, što je možda čudno; no matematika i glazba idu skupa, svugdje se traži mjera. Imamo puno i bivših učenika glazbenika. Zbor škole sastavljen je od profesora koji pjevaju i u klapama te učenika, a kvalitetnu 'ekipu' vodi prof. Višnja Klobučar. Na koncert u kazalištu dođu roditelji, učenici i sponzori te prikupimo i 30 000 kn. Damo potrebnima i osjećamo se lijepo" rekao je ravnatelj Čurko. Primopredaji darova nazočio je i Ivan Anušić, predjednik Udruge tjelesnih invalida zadarske županije. "Svako pomagalo nam dobro dođe. Imamo puno školaraca koji trebaju od kolica do štaka, a pomagala su jako skupa te ih dobijemo donacijama i od ljudi dobre volje. Ne mogu svi odjedanput dobiti, ide prema prioritetima najpotrebnijih. U zadarskoj županiji u našoj je Udrudi 650 invalida. Postoji još i HIDRA tjelesnih invalida, slijepi, oboljeli od multiple skleroze, invalidi rada, pa je broj invalidnih osoba puno veći. Naša udruga okuplja samo tjelesne invalide. Nažalost, naši su članovi većinom mladi stradali u prometu, na kupanju, nezgodnim padovima... svi su većinom u kolicima" rekao je Anušić u zahvalnosti za pruženu pomoć.

OBEĆANJA I PRIMANJE U BRATSTVO FRANJEVAČKE MLADEŽI

U zadarskoj župi Rođenja sv. Ivana Krstitelja, u kojoj duhovno i pastoralno djeluju franjevci trećoredci, u nedjelju 7. veljače, mjesno bratstvo Franjevačke mlađeži proslavilo je obećanja dvanaestero članova i primanje u bratstvo desetero novih članova koji time započinju svoju jednogodišnju formaciju. Misno slavlje predvodio je nacionalni duhovni asistent Frame fra Milan Krišto uz koncelebraciju fra Tomislava Šanka, don Stipana Šurlina i fra Kristijana Kuhara, a slavlje je pjesmom uzveličao zbor mladih iz župe Kaštela Lukšić koji su za ovu prigodu došli u Zadar u pratnji svoga župnika.

Ujedno su slavlju Frame sv. Ivan nazočili i framaši iz Knina, Gračaca, Arbanasa i Voštarnice. Fra Milan Krišto u homiliji se osvrnuo na čitanja 5. nedjelje kroz godinu, govoreći da je Božji poziv namijenjen svakom vjerniku. Mladima koji su pristupali obećanjima dao je primjer poziva sv. Franje Asiškoga i njegove otvorenosti Evanđelju kojemu je bio poslušan sve do kraja života te koje ga je učinilo Kristovim učenikom i svećem. Osmero mladih framaša pred svojim je duhovnim asistentom fra Kristijanom Kuharom obnovilo svoja obećanja, a četvero prvi puta obećalo da će kroz godinu dana svoju mladost posvetiti Kristu po primjeru poniznog siromaha iz Asiza, te su pred okupljenom zajednicom vjernika obećali da će biti zajednica vjere kojoj je euharistija središte, evanđelje vodič, Crkva majka, a siromašni i ponizni braća i sestre, spremni odazvati se na svaki poziv dobra da bi bili radosni navjestitelji Božjega Kraljevstva. A desetoro je mladih u bratstvo primila mjesna predsjednica Sabina Eškinja. U zadarskoj župi sv. Ivana bratstvo Frame postoji od 1999. godine. Protekle je godine prvim obećanjima nove generacije Framaša prisustvovao i generalni ministar Franjevaca trećoredaca fra Michael Higgins. Zadarski framaši aktivni su u pripremi Susreta hrvatske katoličke mlađeži koji će se ove godine održati u njihovu gradu te s radošću iščekuju mnoge mlade iz cijele Domovine, da zajedno posvjedoče svoju vjernost Kristu i pripadnost Crkvi

STEPINČEVO U ŽUPI BL. ALOJZIJA STEPINCA U ZADRU

"Gledao je u nebo i zato je bolje video potrebe na zemlji, osobito ljudi u bijedi i na rubu društva. Proglašen je blaženikom da bude uzor i poticaj kako se ne smije sagnuti kičmu nego ostati uspravan" rekao je za bl. Alojzija Stepinca na proslavi njegova blagdana don Srećko Frka Petešić, kanonik Stolnog kaptola sv. Stošije u Zadru. U zajedništvu s dvadeset svećenika predvodio je večernje misno slavlje u srijedu 10. veljače u župnoj crkvi bl. Alojzija Stepinca na Bilom brigu u Zadru, prvoj župi u Hrvatskoj posvećenoj našem blaženiku. Vjernici su izrazili štovanje i pred Stepinčevim moćima u relikvijaru pred oltarom gdje je bio izložen i kamen temeljac kojeg je za svog pohoda Zadru blagoslovio Ivan Pavao II., a položit će se u temelje buduće crkve koju je potrebno izgraditi u tom velikom predjelu gdje se zasad puk okuplja u

montažnoj crkvi. Stepinac je Božju riječ prihvatio, živio i svjedočio u vremenu kad je bilo teško biti mudar i na visini svog poziva. Vjera mu je dala snage da ostane na visini, rekao je don Srećko dodavši da je proglašen kardinalom i obučen u grimiz kojeg nije primio ali ga je zaslužio.

"Njegov lik sa svjetлом svog poziva i poslanja sve više je izranjao iz tame onog vremena. U 62. godini života predao je dušu. Trljali su ruke misleći 'Sredili smo ga, sad smo mirni'. No to je bilo kratko. Mislili su da im više ništa ne može. A kad je umro postao je velika poruka i za njih velika opasnost. Kao Kristov grob postavili su čuvare i njegovom grobu. No nisu mogli zaustaviti, ne njega, nego Božje djelo" rekao je don Srećko, dodavši da Stepinčeva smrt pokazuje kako sjeme u zemlji donosi obilat rod. Čovjek koji je povjerovao Bogu zna da njegova žrtva ljudima na zemlji donosi veliki plod. Njegovo tijelo, poput zrna samljeveno u zagrebačkoj katedrali, donosilo je plodove obraćanja. Punim životom je vjerovao da su ruke pravednika u ruci Gospodnjoj gdje im je Gospodin odredio biti kroz svu vječnost, rekao je don Srećko, dodavši da je ta istina živjela i u roditeljima blaženika. "Roditelji su prva škola vjere koju od malena prenose riječima i primjerom. Vjera se počinje susretati i živjeti u obitelji. Zato je potrebna odgovornost za djecu i u našem naraštaju i vremenu" rekao je don Srećko, istaknuvši da iz roditeljske i obiteljske vjere čovjek može bolje upoznavati vjeru u odrastanju, kako bi mogao prihvatiti i svjedočiti Božju riječ. "To se dogodilo i mladom Alojziju koji je tu riječ s radošću prihvatio i kao svećenik je prenosio tumačenjem, ali najviše primjerom. Molio je, propovijedao i poticao s

velikim žarom. To je neprijatelju bio najveći trn. Zbog snage i žara Stepinčeva karaktera, njegova morala i vjere, htjeli su ga maknuti, da više ne govori i svjedoči" rekao je don Srećko. Podsjetio je da je Stepinac i u kaznionici nastavljao svoj rad, uvijek svjedočeći vjeru i ljubav prema Bogu i čovjeku. I nakon Lepoglave, zatočen u rodnoj župi u Krašiću, ljudima je davao nadu da će biti pobijeđeno zlo i nepravda, rekao je don Srećko. Istaknuvši da Bog govori svakome od nas u vremenu koje mu je darovano i u kojem živi, situaciji u kojoj se nalazi i sredini kojoj djeluje, zamolio je Stepinčev zagovor da nam pomogne biti na visini povjerenog zadatka i kršćanskog svjedočenja. "Zamolimo tog velikog zagovornika da možemo svakog dana sve više vjerovati da su duše pravednika u ruci Gospodnjoj. Bog čovjeku daje snage. Neka nam prosvijetli pamet da shvatimo da imamo samo ono što darivamo. To je bogatstvo koje nosimo sa sobom u vječni život. Neka nam blaženi Alojzije pomogne da to ostvarimo" zaključio je don Srećko Frka Petešić.

POSJET KOREJSKOG VELEPOSLANIKA I VODITELJA UREDA OEES-A U RH ZADARSKOJ NADBISKUPIJI

Veleposlanik Republike Koreje u RH dr. Byun Dae-ho i Enrique Horcajada, voditelj Ureda OEES-a u Zagrebu, u četvrtak 11. veljače u Ordinarijatu u Zadru susreli su se s kancelarom zadarske nadbiskupije don Josipom Lenkićem na njihov zahtjev. Nastavak je to suradnje iz vremena blagopokojnog nadbiskupa Ivana Prende kojeg bi za svojih pohoda zadarskoj županiji uvijek posjetili. Smatrali su obvezom pohoditi nadbiskupov grob u katedrali, kancelaru Lenkiću osobno izraziti suošćeće i upisati se u Knjigu sućuti. Horcajada je podsjetio na nadbiskupova zalaganja u izgradnji suživota između Hrvata i Srba i njegove susrete s episkopom Fotijem. Članovi Misije su zvali nadbiskupa zbog njegovog duhovnog ugleda, da susretima s ljudima stvori ozračje razgovora za povratak izbjeglica. Tim je povodom mons. Prenda bio rekao: "Uvijek sam isticao da je Crkva svojim poslanjem opredijeljena za mir, praštanje i suživot. Zbog autoriteta i ugleda smatrali su da mogu doprinijeti postizanju plemenitih ciljeva među ljudima u kojima su živjeli poniženost i napast uzvraćanja. Jer je moj duhovni pristup da čovjek usprkos patnjama nađe put iz toga. Onaj koji je uzvratio nije sretan. On je prvi pogoden; tolike štete nastaju iz nepomirenja, kad čovjek ne može nadići sebe. Zato sam smatrao da mogu doprinijeti da se odnosi među ljudima poboljšaju; da Hrvati nađu put nutarnjeg mira i znaju zauzeti pravilan stav, da pobijede napast osvete koja je poraz onoga koji na takav način odgovora. Kad su emocije povrijeđene teško je usmjeriti čovjeka razumskom zaključivanju, mirnom prosuđivanju. Uvijek sam govorio OEES-u da moraju biti strpljivi i da svi moramo biti strpljivi. Psihološki, da je potrebno vrijeme da se emocije smire, da ljudi trijezniye razmišljaju i počnu govoriti mirnodopski. Dok su uzavrele strasti ljudi se ne čuju. Ali ako se uporno nastoji i ako to čine nositelji službi pravoslavne i katoličke Crkve, to može donijeti plodova. Zlo je najrazornije u onome koji ga čini. Bio sam siguran da će takav stav donijeti plodove".

Kancelar Lenkić je istaknuo ekumensku molitvu između katolika i pravoslavaca u Zadru, da se mons. Prenda zalagao za vrednote Evanđelja. Horcajada je prenio i sućut Jorge Fuentesa, svog prethodnika a sad veleposlanika u Bugarskoj koji je dugo vodio OEŠS u Hrvatskoj. Veleposlanik Dae-ho, pri kraju svoje trogodišnje službe u Hrvatskoj, rekao je da je mons. Prenda bio uvažena i cijenjena osoba. U Koreji ima dva milijuna katolika a odnosi između Vatikana i Koreje su jako dobri. Mnogi iz Koreje posjećuju Hrvatsku i zadvljeni su kako je katoličko nasljeđe pohranjeno i čuvano. U odnosu na istočne zemlje Hrvatska je obrana kršćanstva, rekao je korejski veleposlanik. Smatrajući da će se nastaviti dobro odnosi između Koreanaca i Hrvata izrazio je uvjerenje da će nadbiskupija i dalje napredovati. Veleposlanici su zahvalili nadbiskupiji za nastojanja u pomirbenim odnosima i doprinos mons. Prendu u izgradnji civilnog društva. O tome je mons. Prenda bio rekao: "Crkva kao nositeljica života ima važnu zadaću dati smisao izgradnji svijeta i pogled na moralnu odgovornost ljudi u politici, gospodarstvu i centrima moći. Ako svijet u političkom i drugim poljima zanemari moralne vrednote, dovodi se u pitanje. Ako se odrekne moralnih vrednota koje ga vode, koliko možemo stajati na sigurnim temeljima svijeta koji bi morao ostvarivati pravdu i biti uravnoteženo društvo? Uloga Crkve i vjere je aktualna jer je to i pitanje o smislu osobe i razinama u kojima raste: obitelj, narod, odgovornost za svijet. Svjetsko zajedništvo treba imati glavu i kralježnicu, ono što ga čini uređenim i omogućuje mu trajanje, što ga može izbaviti od poremećaja da može riskirati ugroženost koja je izvor nemira. U tom smislu i naše 'trusno' područje može postati područje građanske uređenosti, života koji traje, vrijedno je poštovanja i zalaganja za napredak".

SVJETSKI DAN BOLESNIKA

Svjetski dan bolesnika u četvrtak 11. veljače proslavljen je iskazanom pažnjom pacijentima u svim zdravstvenim ustanovama zadarske nadbiskupije. Inicijator tog događanja je Hrvatska katolička udruga medicinskih sestara i tehničara Zadar (HKUMST) s predsjednicom s. Miljenkom Biošić koji su taj dan proslavili i svoj Dan udruge u prostoru na zadarskoj Relji. Članovi HKUMST-a posjetili su na Dan bolesnika štićenike Doma za stare i nemoćne na Boriku u Zadru, Psihijatrijsku bolnicu Ugljan, Ortopedsku bolnicu Biograd, Dom 'Sv. Frane' u Zadru i Dom u Zemuniku, gdje su podijelili 3 500 letaka s poticajnim mislima o vjeri i Bogu po zagovoru Gospe Lurdske. Uz to, svi su dobili i cvijet mimoze. Osobno ohrabrenje predajući te darove izrazili su im članovi HKUMST-a, zdravstveni djelatnici te učenici Klasične gimnazije Ivana Pavla II. i Medicinske škole Zadar s ravnateljem Davorom Vidakovićem. Oni su sudjelovali i na misi u kapeli Opće bolnice u Zadru koje je predvodio mons. Ivan Mustać, župnik katedrale sv. Stošije, u suslavlju s bolničkim kapelanom Šimom Zubovićem i fra Kristijanom Kuharom. Sudjelovali su Uprava, liječnici i medicinske sestre zadarske bolnice te pacijenti. "Bolest, starost i smrt čovjek ne vrednuje ozbiljno, ali su neizbjegni. Ljudi kažu da je zdravlje najvažnije. Ono je važno, ali nije najvažnije. Kršćani nisu mazohisti, ne preziru zdravlje. Ali najvažnije je ljubiti Boga" rekao je mons. Mustać podsjetivši da su Grci smatrali tijelo zatvorom duše, a u 21. st. se prezire duša. Upozorio je na kult veličanja zdravlja, tijela, ljepote i bogatstva, no to ima svoje granice i zavarava. Rekao je da mnogi sprovodi izgledaju kao vjenčanja, a vjenčanja kao sprovodi. Zato na Svjetski dan bolesnika stavljamo kršćansko svjetlo vjere na situacije u kojima živimo. "Prva napast je odbaciti križ. A križevi su bili na spasenje svetima, ozbiljne situacije mnogima su na obraćenje. Nije svejedno ako čovjek trpi s Bogom ili nije s Bogom, ako je u milosti ili u grijehu. Nije svejedno kako čovjek prihvaca križ. To se može samo u vjeri. Nismo kršćani da bismo u nečemu bili privilegirani. Ali Bog ne dozvoljava da njegov pravednik ugleda truleži. Nije dozvolio ni da Krist propadne u grobu nego ga je uskrisio" rekao je mons. Mustać istaknuvši potrebu kršćanskog vrednovanja križa. Podsjetio je na starozavjetni stav da čovjek trpi zbog grijeha. "No Job pokazuje da je moguće da trpi pravednik i onaj koji ništa nije kriv. Job je ostao vjeran Bogu i kad mu je razorena obitelj i u bolesti. Čovjek trpi radi svojih grijeha. Ali zašto trpi pravednik? Izajia govori o Mesiji kao sluzi, patniku koji je tuđe krivice uzeo na svoja ramena. To se ostvaruje u Isusu Kristu. Njegovim ranama smo se izlijecili, krivnje drugih uzeo je na sebe. Pravedan trpi i na sebe uzima krivnju drugoga. To se ostvaruje u Isusu Kristu i u životu svakog kršćanina" poručio je mons. Mustać istaknuvši: Poslanje Crkve je spašavati Judu koji progoni Crkvu. Jude ovog vremena su oni koji Crkvu izdaju, progone, jer živimo u vremenu kad je ono do čega kršćani žive u javnosti ismijano, smatra se zaostalim. Crkva može spašavati one koji je mrze dajući svoju krv za njih kao što je to činio Krist. Mons. Mustać je rekao i da je u 3. st. u Rimskom carstvu bilo 8 % kršćana, no bili su kvasac i svjetlo, Rimskom su Carstvu svojim ponašanjem davali karakter. U Hrvatskoj je skoro 90 % kršćana, no usprkos tome kršćanstvo se ne vidi, upozorio je mons. Mustać dodavši: "Jao državi koja gradi stanove a prazni su. A toliko je ljudi s brojnom djecom i nemaju vlastitih stanova. Jao narodu koji prezire trudnicu i obitelj s brojnom djecom. Kakav je pogled našeg naroda prema dostojanstvu trudnice? Što sve dožive od susjeda, roditelja, okoline? No hvala Bogu da i u našem vremenu ima obitelji otvorenih životu" rekao je mons. Mustać moleći zagovor Gospe koja je 150 km hodila do rođakinje Elizabete u gorje grada Judinog. "Marija je primjer zabrinutosti i skrbi koju je Crkva dužna imati

prema trudnicama i bolesnim ljudima. Crkva je to uvijek radila" zaključio je mons. Mustać.

Tekstovi i fotografije: Ines Grbić

PROSINAC 2009.

6. POSVETA OLTARA U POLIČNIKU –
Na blagdan sv. Nikole, biskupe, o. Nadbiskup je predvodio svečano misno slavlje u Poličniku i u župnoj crkvi sv. Nikole blagoslovio novi kameni oltar.

7. SLAVLJE UOČI BEZGREŠNE U SJEMENIŠTU – Uoči svetkovine Bezgrešnog zaačeća BDM, o. Nadbiskup je sudjelovao na svečanoj akademiji u

Nadb. Sjemeništu „Zmajević“ na kojoj su sjemeništarci izveli scenski prikaz „Putovi sv. Ivana Marije Vianneya“ u režiji gđe Milene Dundov, a tekst je napisao duhovnik Sjemeništa mr. don Stanislav Wielinski na temelju životopisa Šveca.

8. SVETKOVINA BEZGREŠNOG ZAČEĆA – O. Nadbiskup je ujutro predvodio misno slavlje u kapeli Sjemeništa „Zmajević“ kojoj je Bezgrešna

naslovnica, a navečer u župnoj crkvi Bezgrešnog začeća na Puntamici.

10. MISA ZA PRVOG HRVATSKOG PREDSJEDNIKA – O. Nadbiskup je navečer, u Katedrali sv. Stošije, predvodio Misu za pokojnog predsjednika Franju Tuđmana i domovinu, o obljetnici njegove smrti.

16. AKCIJA „ZA 1000 RADOSTI“ – O. Nadbiskup je sudjelovao u akciji Caritasa Zadarske nadbiskupije „Za 1000 radosti“, na Narodnog trgu, priključivši se prodaji raznih artikala u ovoj dobrotvornoj adventskoj akciji zajedno s gradonačelnikom Z. Vrančićem i županom S. Zrilićem.

17. NADBISKUPOV POHOD CARITASU – O. Nadbiskup je obavio tradicionalni adventski pohod Caritasu Zadarske nadbiskupije i susreo se s djelatnicima i korisnicima Caritasovih programa. Djeca iz programa „Mala škola“ to su mu prigodom priredila i poseban program.

Ručao je s korisnicima pučke kuhinje, susreo beskućnike i roditelje poginulih branitelja.

19. BOŽIĆNO ČESTITANJE NADBISKUPU – Svećenici, redovnici, djelatnici nadbiskupijskih ustanova i ureda okupili su se u Sjemeništu „Zmajević“ na tradicionalnom čestitanju o. Nadbiskupu u povodu božićnih blagdana. Prigodnu riječ održao je mons. Ivica Mustać, generalni vikar, a o. Nadbiskup je uzvratio poticajnim riječima i čestitkom svima nazočnima.

18. ADVENTSKI SUSRET U KLASIČNOJ GIMNAZIJI – O. Nadbiskup se susreo s profesorima, djelatnicima i polaznicima Nadbiskupske klasične gimnazije „Ivana

Pavla II.“ u Zadru, u njezinoj sportskoj dvorani.

18. POHOD DOMU ZA STARE I NEMOĆNE – O. Nadbiskup je bio u tradicionalnom pred-božićnom pohodu Domu za stare i nemoćne na Boriku u Zadru, gdje je slavio sv. misu i imao brojne susrete s djelatnicima i korisnicima te ustanove.

21. BOŽIĆNI SUSRETI S DUŽNOSNICIMA – O. Nadbiskup je pohodio Zadarsku županiju i Gradsko poglavarstvo, gdje se susreo u predblagdanskom ozračju sa gradonačelnikom Vrančićem i županom Zrilićem i njihovim najbližim suradnicima, te su međusobno izmijenili blagdanske čestitke.

21. TISUĆU GLASOVA BOŽIĆU – O. Nadbiskup je sudjelovao i na ovogodišnjem koncertu „Tisuću glasova Božiću“ u sportskoj dvorani Jazine u Zadru gdje je svima uputio prigodnu riječ.

22. BOŽIĆNI SUSRET S DJELATNICIMA MEDIJA – O. Nadbiskup je u dvorani Sjemeništa „Zmajević“ u predblagdanskom božićnom susretu primio djelatnike lokalnih elektronskih i tiskovnih medija u Zadru.

22. NADBISKUPOV POHOD ZATVORENICA – O. Nadbiskup je pohodio Okružni zatvor u Zadru gdje je susreo zatvorenike i povodom Božića uputio im svoju prigodnu riječ i podijelio prigodne darove.

24. BADNJAK U PUČKOJ KUHINJI I DOMU „SV. FRANE“ – Na Badnjak, o. Nadbiskup je ručao s korisnicima pučke kuhinje Zadarskog Caritasa a predvečer slavio prvu božićnu misu –Misu bdjenja –

u Domu za odrasle sv. Frane u Zadru, gdje je uputio prigodnu riječ djelatnicima i korisnicima te ustanove.

25. SVETKOVINA BOŽIĆA – O. Nadbiskup je u 24 sata predvodio Misu polnoćku u Katedrali sv. Stošije, te božićnu danju Misu u 11 sati na svetkovinu Rođenja Gospodinova.

26. SV. STJEPAN – Na blagdan sv. prvomučenika i đakona Stjepana, o. Nadbiskup je tradicionalno predvodio misno slavlje u svetištu sv. Šime u Zadru.

27. SV. OBITELJ – Na blagdan sv. Obitelji, o. Nadbiskup je predvodio misno slavlje u stolnoj crkvi sv. Stošije na kojem su se tradicionalno okupili članovi „Zajednice četvero i više djece“, s kojima se posebno susreo nakon misnog slavlja u Sjemeništu.

31. ZAHVALNICA – Na staru godinu, o. Nadbiskup je predvodio večernju misu zahvalnicu u Katedrali na kojoj je svečano otpjevan himan „Tebe Boga hvalimo“ u zahvalu za proteklu građansku godinu.

SIJEČANJ, 2010.

1. SVETKOVINA BOGORODICE/NOVA GODINA – na svetkovinu svete Bogorodice Marije i prvi dan Nove godine, koji se ujedno slavi i kao Svjetski dan mira, o. Nadbiskup je predvoio svečano misno slavlje u Katedrali, gdje je čestitao svima nastupajuću novu 2010. godinu i prenio glavne misli ovogodišnje Papine poruke povodom Svjetskog dana mira.

6. SVETKOVINA BOGOJAVLJENJA – Na svetkovinu Bogojavljenja, o. Nadbiskup je predvodio svečano misno slavlje u Katedrali u sklopu kojega je podijelio službu akolitata bogoslovima Tomislavu Planiniću i Rolandu Jeliću.

14. SVEČANA VEČERNJA I KOLAUDACIJA NOVIH ORGULJA – O. Nadbiskup je predvodio svečanu večernju uoči svetkovine zaštitnice Nadbiskupije i naslovnice Katedrale, sv. Stošije, mučenice, zajedno s mons. dr. Marinom Srakićem, nadbiskupom i metropolitom đakovačko-osječkim i

predsjednikom HBK. Na samom početku Večernje, Nadbiskup je blagoslovio nove orgulje, koje je izradio njemački graditelj Wolfgang Eisenbarth, koje su tada pratile pjevanje Večernje, a na kojima su poslije održali svečani koncert orguljaši Ante Knešaurek (Zagreb) i Alen Kopunović (Požega).

15. SVETKOVINA SV. STOŠIJE – Svečano misno slavlje u 11 sati u Katedrali, zajedno s mon. Marinom Srakićem, predvodio je o. Nadbiskup. Večernju

koncelebraciju brojnih nad/biskupa i svećenika uz sudjelovanje mnoštva vjernika, predvoio je nadbiskup i metropolita đakovačko-osječki i predsjednik HBK mons dr. Marin Srakić.

20. MJESEČNA REKOLEKCIJA – O. Nadbiskup je predsjedao svećeničkoj rekolekciji u Sjemeništu „Zmajević“ na kojoj je predavanje „Svećenik i mediji“ održao don Ivan Miklenić, urednik „Glasa koncila“.

23. NADBISKUP NA REĐENJU U MOSTARU – O. Nadbiskup je sudjelovao u Mostaru na ređenju mons. Petra Rajića, naslovnog biskupa Sarsenteruma i novoimenovanog apostolskog nuncija u Kuvajtu, Bahreinu, Kataru te apostolskom delegatu na Arapskom poluotoku. Zaređen je po rukama kardinala Tarcisija Bertonea, državnog tajnika Sv. Stolice.

25. NADBISKUP PREMINUO U ZAGREBU – O. Nadbiskup je krenuo u Zagreb, u subotu, 23. siječnja, kako bi sudjelovao u radu Hrvatske biskupske konferencije. Preminuo je 25. siječnja u sobi na Kaptolu. Veliko zvono Stolne crkve sv. Stošije i potom zvona svih crkava u gradu i Nadbiskupiji, najavila su Nadbiskupovu smrt u 9,30 sati. Njegovo tijelo u večernjim satima je dovezeno u Zadar.

Počivao u miru.

Da poljet v mirY.
Requiescat in pace.

Posljednji Nadbiskupovi susreti, prosinac 2009., i siječanj 2010. god.

"Ljubiti Crkvu" (Božić, 2009.).

SADRŽAJ

Obavijest o smrti nadbiskupa mons. Ivana Prendje, 3

Don Milivoj Bolobanić, dijecezanski upravitelj Zadarske nadbiskupije, 4

SVETA STOLICA

Papin govor „Urbi et orbi“, Božić, 2009., 5

Papina poruka za Svjetski dan mira 2010., 7

Papina poruka za Korizmu 2010., 13

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Priopćenje s izvanrednog plenarnog zasjedanja HBK, 25. 01. 2010., 16

Čestitka predsjednika HBK-a novoizabranom predsjedniku RH, 17

Poruka za Dan života 2010., 18

Poruka za Dan braka 2010., 19

Zajednička izjava komisija *Iustitia et pax* HBK i BK BIH, 21

ZADARSKA NADBISKUPIJA

Svečana Večernja i Kolaudacija novih orgulja, 23

Propovijed mons. dr. Marina Srakića na sv. Stošiju, 26

ODREDBE, 30

OBAVIESTI, 44

NAŠI POKOJNICI, 45

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE, 46

KRONIKA, 104

U pripremi je posebno spomen-izdanje Vjesnika Zadarske nadbiskupije, posvećen mons. Ivanu Prendiću, nadbiskupu zadarskom, povodom njegove smrti.